

NARODOWA AGENCJA WYMIANY AKADEMICKIEJ

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ
ZA ROK 2020

Zatwierdzam
Minister Edukacji i Nauki

1.	STRESZCZENIE	3
2.	DZIAŁANIA REALIZOWANE W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM.....	7
2.1.	PROGRAMY NAWA.....	12
	<i>WZMOCNIENIE DOSKONAŁOŚCI NAUKOWEJ</i>	<i>13</i>
	<i>UMIĘDZYNARODOWIENIE POLSKICH UCZELNI I JEDNOSTEK NAUKOWYCH</i>	<i>23</i>
	<i>PROMOCJA POLSKI JAKO KRAJU ATRAKCYJNYCH MOŻLIWOŚCI EDUKACYJNYCH I NAUKOWYCH.....</i>	<i>30</i>
	<i>PROMOCJA JĘZYKA I KULTURY POLSKIEJ</i>	<i>38</i>
2.2.	ZADANIA ZLECONE.....	45
2.3.	INNE ZADANIA USTAWOWE.....	56
	<i>UPOWSZECHNIANIE INFORMACJI O POLSKIM SYSTEMIE SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI I PROMOCJA</i>	
	<i>OFERTY PROGRAMOWEJ NAWA.....</i>	<i>56</i>
	<i>PROWADZENIE SPRAW Z ZAKRESU UZNAWALNOŚCI WYŻSZEGO WYKSZTAŁCENIA ORAZ STOPNI NAUKOWYCH I</i>	
	<i>STOPNI W ZAKRESIE SZTUKI.....</i>	<i>59</i>
	<i>PROWADZENIE SPRAW Z ZAKRESU UWIERZYTELNIANIA DOKUMENTÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 78 UST. 3 I</i>	
	<i>ART. 180 UST. 1 PKT 1 USTAWY PRAWO O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM I NAUCE (DZ. U. 2020 POZ. 85), ORAZ</i>	
	<i>UWIERZYTELNIANIE DOKUMENTÓW W PRZYPADKACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 78 UST. 4 TEJ USTAWY.....</i>	<i>62</i>
	<i>ZAPEWNIENIE OBSŁUGI PAŃSTWOWEJ KOMISJI DO SPRAW POŚWIADCZANIA ZNAJOMOŚCI JĘZYKA</i>	
	<i>POLSKIEGO JAKO OBCEGO.....</i>	<i>62</i>
	<i>INNE ZADANIA</i>	<i>65</i>
3.	EWALUACJA DZIAŁAŃ NAWA.....	67
4.	DZIAŁALNOŚĆ AGENCJI.....	68
4.1.	STRUKTURA ORGANIZACYJNA I STAN ZATRUDNIENIA.....	68
4.2.	RADA NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ.....	70
4.3.	WSPÓŁPRACA Z EKSPERTAMI	71
4.4.	KONTROLA ZARZĄDCZA.....	72
4.5.	SIEDZIBA AGENCJI.....	74
4.6.	SYSTEMY TELEINFORMATYCZNE	74
5.	WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO AGENCJI.....	76
5.1.	WYDATKI NA BIEŻĄCE FUNKCJONOWANIE AGENCJI.....	80
5.2.	FINANSOWANIE ZADAŃ INWESTYCYJNYCH NAWA.....	82
	ZAŁĄCZNIK 1. LISTA OŚRODKÓW GOSZCZĄCYCH – STYPENDYŚCI PROGRAMU IM. M. BEKKERA EDYCJA	
	2020	83
	ZAŁĄCZNIK 2. LISTA OŚRODKÓW GOSZCZĄCYCH – STYPENDYŚCI PROGRAMU IM. W. IWANOWSKIEJ	
	EDYCJA 2019	86
	ZAŁĄCZNIK 3. LISTA OŚRODKÓW GOSZCZĄCYCH – STYPENDYŚCI PROGRAMU IM. ULAMA EDYCJA 2020	
	88	
	ZAŁĄCZNIK 4. WYKAZ OŚRODKÓW AKADEMICKICH ZATRUDNIAJĄCYCH LEKTORÓW NAWA W ROKU	
	AKADEMICKIM 2020/2021.....	89
	ZAŁĄCZNIK 5. ZESTAWIENIE BENEFICJENTÓW PROGRAMU PROMOCJA JĘZYKA POLSKIEGO WRAZ Z	
	INSTYTUCJAMI PARTNERSKIMI	91
	ZAŁĄCZNIK 6. LISTA POLSKICH INSTYTUCJI REALIZUJĄCYCH PROJEKTY W RAMACH DWUSTRONNEJ	
	WYMIANY NAUKOWCÓW, Z PODZIAŁEM NA KRAJ PARTNERA, DLA NABORÓW OGŁOSZONYCH	
	I ROZSTRZYGNIĘTYCH W 2020 R.....	92
	ZAŁĄCZNIK 7. LISTA UCZELNI KSZTAŁCĄCYCH STYPENDYSTÓW ZADANIA SOLIDARNI Z BIAŁORUSIĄ –	
	STUDENCI.....	93
	ZAŁĄCZNIK 8. LISTA OŚRODKÓW GOSZCZĄCYCH – STYPENDYŚCI ZADANIA SOLIDARNI Z BIAŁORUSIĄ –	
	NAUKOWCY	95
	ZAŁĄCZNIK 9. REALIZACJA PLANU EWALUACJI DZIAŁAŃ NAWA W 2020 R.....	96
	ZAŁĄCZNIK 10. WYKAZ UCHWAŁ RADY NAWA W 2020 R.....	110
	ZAŁĄCZNIK 11. WYKAZ ZARZĄDZEŃ DYREKTORA NAWA W 2020 R.....	113

1. STRESZCZENIE

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej jest państwową osobą prawną, realizującą zadania z zakresu umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego i nauki. Misją NAWA jest **wzmocnienie potencjału polskiej nauki i szkolnictwa wyższego poprzez wymianę i współpracę międzynarodową**. Realizacja misji służy osiągnięciu czterech celów strategicznych: wzmocnieniu doskonałości naukowej, umiędzynarodowieniu polskich uczelni i instytucji naukowych, promocji Polski jako kraju atrakcyjnych możliwości edukacyjnych i naukowych, promocji języka polskiego i kultury polskiej.

Mimo że rok 2020 był naznaczony pandemią COVID-19, utrudniającą i ograniczającą mobilność międzynarodową, Agencja w sposób ciągły realizowała swoje działania. Przewidując konieczność modyfikacji zaplanowanych działań na rok 2020, NAWA wystąpiła do MNiSW o zmianę Planu działania, która została przyjęta w czerwcu ubiegłego roku. Do tego dokumentu odnosi się niniejsze sprawozdanie.

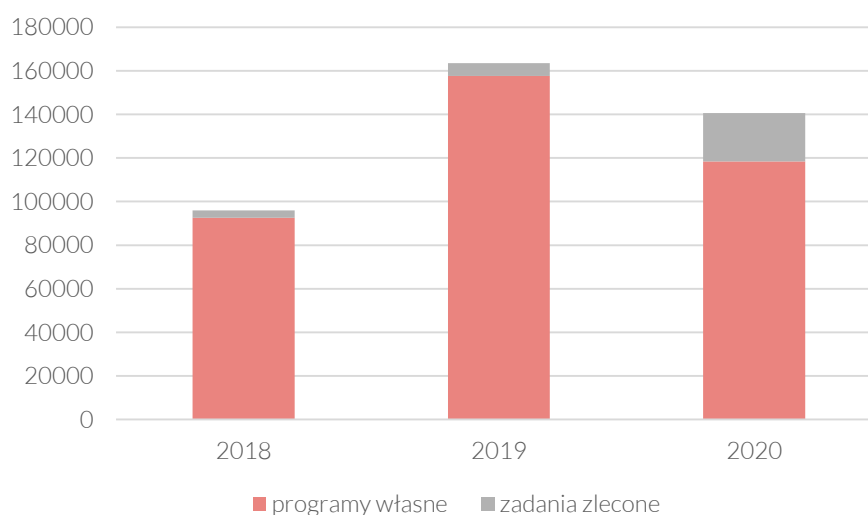
W roku 2020 Agencja **realizowała 45 działań**, w tym:

1. 26 programów własnych, z czego:
 - 18 programów finansowanych z budżetu cz. 28 Szkolnictwo wyższe i nauka
 - 6 programów finansowanych z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój
 - 2 programy finansowane z rezerwy celowej „pomoc rozwojowa”
2. 13 zadań zleconych przez MNiSW i 1 zadanie zlecone przez MZ
3. 5 innych zadań ustawowych.

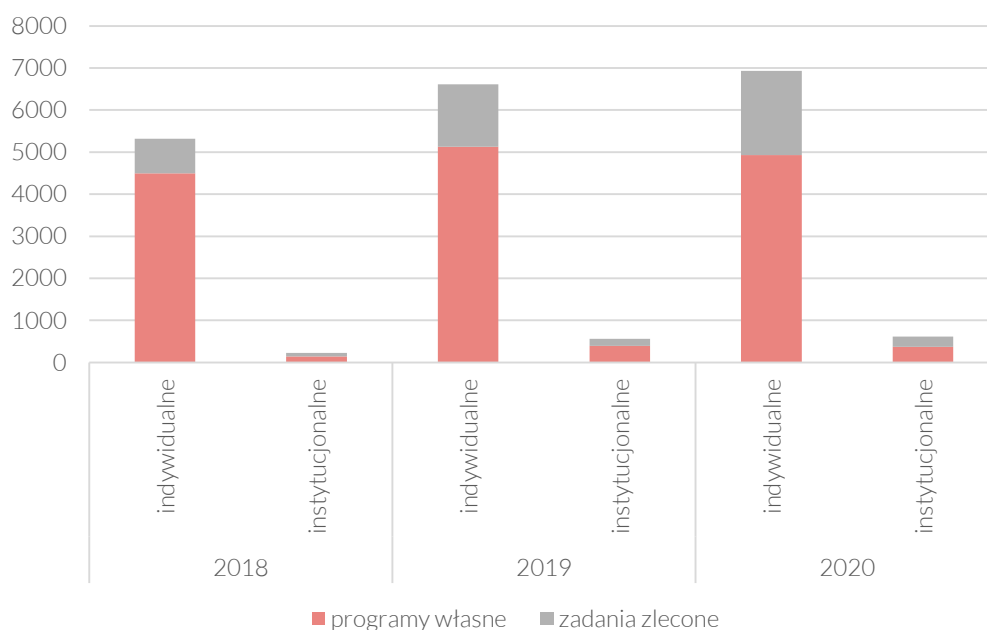
Beneficjentami działań NAWA były osoby indywidualne (studenci, naukowcy, lektorzy języka polskiego) oraz podmioty instytucjonalne – polskie uczelnie, instytuty badawcze i instytuty naukowe PAN. W ramach realizowanych programów, zadań zleconych oraz wymiany stypendialnej prowadzonej na podstawie umów międzynarodowych finansowanie NAWA przyznane zostało **6855 osobom**. Sfinansowano **614 projektów instytucjonalnych**. **Łączny koszt działań statutowych w 2020 roku wyniósł 141 544 tys. zł**; 84% tej kwoty stanowiły wydatki związane z finansowaniem programów NAWA, natomiast 16 % środków otrzymali beneficjenci zadań zleconych.

Wydatki na cele statutowe Agencji były w roku 2020 o 17% niższe niż w roku 2019, a o około 30% wyższe niż w roku 2018 – pierwszym pełnym roku funkcjonowania Agencji (wykres nr 1). Spadek wydatków w porównaniu z rokiem 2019 wynika głównie ze spowodowanych pandemią COVID-19 opóźnień i przesunięć w realizacji projektów mobilności indywidualnych i projektów instytucjonalnych, co odsuwało w czasie zaangażowanie środków ze strony NAWA. Jednocześnie, jak widać na wykresie nr 2, mimo spadku wydatków utrzymuje się rosnący trend w liczbie beneficjentów. Duża liczba beneficjentów w sprawozdawczym okresie wynika głównie z realizacji inicjatywy „Solidarni z Białorusią”, gdzie jednostkowy budżet projektu był relatywnie niski – stąd mimo spadku wysokości budżetu, Agencja sfinansowała większą liczbę projektów niż w latach ubiegłych.

Wykres 1. Wydatki na działania NAWA w latach 2018-2020 w podziale na programy własne i zadania zlecone (w tys. zł)

Wykres 2. Liczba projektów realizowanych przez beneficjentów NAWA w latach 2018-2020 w podziale na programy własne i zadania zlecone

Programy. W 2020 roku Dyrektor NAWA ogłosił nabory do 23 programów. Odpowiedzią na rozwijającą się pandemię COVID-19 było zainicjowanie programu Granty interwencyjne, który umożliwia sfinansowanie międzynarodowych badań będących reakcją na ważne, nagłe i nieprzewidziane zjawiska społeczne, cywilizacyjne i przyrodnicze, w tym związane z pandemią COVID-19. Nabór do Programu prowadzony był w sposób ciągły. Działaniem programowym podjętym również w odpowiedzi na sytuację epidemiczną było przeprowadzenie edycji specjalnej programu Polskie Powroty, dedykowanej badaniom nad COVID-19. Nowy program w ofercie Agencji to także Profesura gościnna NAWA – inicjatywa, która pozwala polskim instytucjom naukowym zaprosić do kilkuletniej współpracy wybitnych naukowców z zagranicy. NAWA również aktywnie włączyła się w inicjatywy Komisji Europejskiej poprzez otwarcie programu Ulam Seal of Excellence. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom środowiska akademickiego rozpoczęto proces konsolidacji oferty programowej - program Promocja Zagraniczna został włączony do programu Welcome to Poland.

Spośród programów realizowanych przez Agencję sześć było finansowanych ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), a kolejne dwa - program im. S. Banacha oraz program im. I. Łukasiewicza były współfinansowane ze środków polskiej pomocy rozwojowej. Ponadto Agencja realizowała zadanie wyłonienia ośrodków przygotowujących cudzoziemców do podjęcia studiów w języku polskim w uczelniach artystycznych nadzorowanych przez Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu oraz w uczelniach medycznych nadzorowanych przez Ministra Zdrowia.

Koszt realizacji wszystkich programów Agencji wyniósł w sumie 118 445 tys. zł.

Istotny wpływ na realizację programów miała pandemia COVID-19, która spowodowała konieczność wydłużenia terminów realizacji projektów oraz była przyczyną rezygnacji części beneficjentów z otrzymanego finansowania. W programach instytucjonalnych, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom beneficjentów, przyjęto rozwiązanie, zgodnie z którym projekty, które uzyskały finansowanie w ubiegłych latach mogą być realizowane o 6 (Promocja Zagraniczna, International Alumni), a nawet 13 miesięcy (Akademickie Partnerstwa Międzynarodowe) dłużej niż przyjęto we wnioskach projektowych. W programach dla naukowców podejmowano indywidualne decyzje o możliwości wydłużenia okresu trwania projektów. Najwięcej takich zgód wydano beneficjentom programu Bekkera (około 50%) oraz beneficjentom programów Ulama i Iwanowskiej (około 15%).

Warto zwrócić uwagę, że mimo pandemii, odnotowano stosunkowo niską liczbę rezygnacji wśród wyłonionych beneficjentów. Najwięcej osób (428 – około 50%) zrezygnowało z udziału w Letnich kursach języka i kultury polskiej, które w związku z sytuacją pandemiczną, zamiast formuły stacjonarnej w Polsce, realizowane były w formule zdalnej.

W Programie im. Andersa zrezygnowało 65 osób, ale liczba ta stanowi jedynie 10% osób zakwalifikowanych do finansowania. Istotne trudności z powodu pandemii odczuli lektorzy języka polskiego, choć ostatecznie tylko w przypadku 6 lektorów doszło do rezygnacji z prowadzenia lektoratu.

Pandemia nie miała istotnego wpływu na liczbę wniosków składanych w naborach ogłaszanych przez Agencję.

Regulaminy programów były opiniowane przez Radę Agencji, która w 2020 roku spotkała się na 15 posiedzeniach i podjęła 38 uchwał.

Realizacja programów wiązała się z rozwojem współpracy z ekspertami Agencji. Spośród ponad 3000 ekspertów zarejestrowanych w bazie NAWA, 740 z nich dokonywało w 2020 roku oceny wniosków. Ocena merytoryczna przebiegała w 13 zespołach oceniających.

Zadania zlecone. Poza programami własnymi Agencja w 2020 roku realizowała 14 zadań zleconych, co stanowiło niemal 10% wydatków dla beneficjentów. Jest to dwukrotny wzrost poziomu finansowania zadań zleconych w porównaniu z rokiem 2019 oraz wzrost udziału zadań zleconych w strukturze kosztów NAWA o 6 punktów procentowych. Wysoki poziom wydatkowania środków na zadania zlecone wynikał przede wszystkim z realizacji przez NAWA **inicjatywy „Solidarni z Białorusią”**, skierowanej do trzech grup odbiorców: studentów, naukowców i nauczycieli języka polskiego. Inicjatywa ta była reakcją na wydarzenia polityczne mające miejsce na Białorusi jesienią 2020 roku. Agencja, we współpracy z Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich, przeprowadziła największy w Europie program pomocy dla białoruskiego środowiska akademickiego. Dzięki środkom finansowym Polskiej Pomocy Rozwojowej oraz MNiSW możliwe było zorganizowanie różnych form pomocy dla ponad 1100 Białorusinów.

Pandemia COVID-19 była istotną przyczyną trudności w organizowaniu mobilności, realizowanych w ramach działań zleconych. Duża liczba rezygnacji z wyjazdów i przyjazdów do Polski miała miejsce w programie CEEPUS, a także w programach prowadzonych przez Polski Komitet ds. UNESCO, Wydział Artes Liberales UW oraz Fundację Kościuszkowską. W działaniach tych wykorzystano około 50% z zaplanowanych środków.

Zadania ustawowe. NAWA kontynuowała prowadzenie kampanii **„Ready, Study, GO! Poland”**. Przy wsparciu placówek dyplomatycznych Agencja zorganizowała w 2020 roku udział polskiej delegacji w 8 wydarzeniach targowych i misjach edukacyjnych – zarówno w formie stacjonarnej, jak i wirtualnej. W odpowiedzi na wyzwania okresu pandemii, działania promocyjno-informacyjne zostały w szybkim tempie przeniesione do sfery online. Poza intensyfikacją komunikacji poprzez media społecznościowe, powstały krótkie filmy promujące studia w Polsce oraz stypendia NAWA, a także szereg innych działań o charakterze promocyjnym (m.in. promocja zagraniczna za pomocą LinkedIn oraz Twittera). Istotnym działaniem w dobie pandemii w obszarze upowszechniania informacji o polskim systemie szkolnictwa wyższego była organizacja targów w formie wirtualnej. NAWA przeprowadziła 10 własnych wirtualnych targów edukacyjnych w Kazachstanie, Wietnamie, Indiach, Tajwanie, Malezji, Etiopii, Indonezji, Ukrainie, Azji Centralnej, Ameryce Łacińskiej. Wzięło w nich udział około 11000 osób z czterech kontynentów. Realizacja targów w tej formule była możliwa dzięki wykupieniu przez NAWA licencji do profesjonalnej platformy targowej WebExpo. Podjęto też prace nad stworzeniem sali konferencyjnej z możliwością streamingu, co wpłynie na poprawę jakości transmitowanych przez Agencję wydarzeń i poszerzy zakres możliwych form obecności Agencji w przestrzeni wirtualnej.

W ramach realizacji zadań związanych z **uznawalnością wykształcenia uzyskanego za granicą** wydano ponad 1800 opinii o zagranicznych dyplomach. Dużym wyzwaniem zakończonym sukcesem było stworzenie informatycznego systemu Kwalifikator, który pozwala na automatyczne sprawdzanie ogólnych informacji o wybranych rodzajach dyplomów ukończenia studiów wyższych uzyskanych za granicą. W 2020 r. z Kwalifikatora skorzystało 9744 użytkowników z 112 państw świata. Odnotowano 16 250 wejść do systemu, najwięcej – 71,4% z Polski, a kolejno z Ukrainy, Wielkiej Brytanii, Białorusi, USA i Niemiec.

Uwierzytelniono lub opatrzono klauzulą *apostille* 6208 polskich dokumentów.

W ramach realizacji **zadania obsługi finansowej i administracyjnej Państwowej Komisji do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego** Agencja zorganizowała trzy sesje egzaminacyjne, w których w sumie wzięło udział ponad 6400 osób. Jest to liczba mniejsza niż w roku 2019, co wynika z odwołania ze względu na wprowadzone obostrzenia sanitarne sesji egzaminacyjnej zaplanowanej na czerwiec oraz rezygnacji 8 ośrodków egzaminacyjnych z przeprowadzenia sesji w październiku. Wobec stale rosnącego zainteresowania wśród

cudzoziemców urzędowym poświadczaniem znajomości języka polskiego jako obcego, a także w związku z utrudnieniami w przeprowadzaniu egzaminów w okresie pandemii, działając na podstawie zlecenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego rozpoczęto prace nad wdrożeniem możliwości przeprowadzenia egzaminów certyfikатовych w wersji komputerowej. Opracowano założenia takiego systemu, określono jego wymagania i konieczne funkcjonalności. Rozpoczęto przygotowania do dialogu technicznego z potencjalnymi wykonawcami systemu.

Ważnym wydarzeniem z punktu widzenia realizacji misji NAWA było podpisanie porozumienia z NCBR, które jest kolejną po NCN agencją, z którą NAWA podejmuje działania wspierające umiędzynarodowienia polskiej nauki.

W ramach współpracy z instytucjami międzynarodowymi, Agencja kontynuowała kontakty m.in. z amerykańskim IIE (Institute of International Education), EAIE (European Association for International Education) i ACA (Academic Cooperation Association). Ta ostatnia współpraca zaowocowała udziałem NAWA w projekcie Uniwelis, który ma na celu profesjonalizację usług wspierających mobilnych naukowców w krajach Europy Środkowej i Południowej. Projekt jest finansowany ze środków Erasmus+. Wypracowano także ostateczny kształt umowy z niemiecką DAAD.

W roku 2020 prowadzone były intensywne działania ewaluacyjne. Ich wyniki dowodzą, że programy NAWA skutecznie wspierają międzynarodową współpracę naukową oraz proces umiędzynarodowienia polskich uczelni i instytucji naukowych. 96% stypendystów Programu im. Bekkera deklaruje, że będzie kontynuować współpracę naukową rozpoczętą za granicą, 18 z 20 beneficjentów programu Polskie Powroty uważa, że program stwarza powracającym naukowcom warunki do prowadzenia badań i/lub prac rozwojowych na światowym poziomie, a 92 wyniósł odsetek stypendystów zadowolonych z programu im. Andersa.

Z punktu widzenia skuteczności działań Agencji istotne było prowadzenie rozbudowy systemu teleinformatycznego do obsługi wniosków w programach NAWA, szczególnie w zakresie funkcjonalności do zarządzania powiadomieniami w systemie i filtrowania danych. Rozpoczęto także prace nad stworzeniem bazy stypendystów NAWA, która umożliwi generowanie syntetycznych danych dotyczących beneficjentów i programów Agencji, co usprawni m.in. obsługę i rozliczanie umów ramowych z uczelniami. Określono zakres potrzebnych funkcjonalności bazy oraz uwarunkowania techniczne projektowanego systemu, nad którym prace mają się zakończyć w 2021 roku. Ważną inwestycją było także uruchomienie Intranetu oraz inwestycje sprzętowe umożliwiające sprawne przejście na pracę zdalną pracowników Agencji. Dzięki odpowiedniemu przygotowaniu infrastruktury, a także wprowadzanym regulacjom wewnętrznym, od marca 2020 roku Agencja mogła prowadzić wszystkie swoje działania w sposób zdalny, a obsługa interesantów zapewniona była w sposób ciągły z utrzymaniem dotychczasowej jakości obsługi i obowiązujących terminów.

W 2020 roku Agencja była kontrolowana trzykrotnie. Kontrole przeprowadzały: NCBR, NIK oraz MNiSW.

Etatowość Agencji w 2020 r. wyniosła średnio 83 etaty, co oznacza wzrost o 3,7 etatu w porównaniu z rokiem 2019.

Budżet Agencji po zmianach wyniósł 169 518 tys. zł i został zrealizowany w 94%.

2. DZIAŁANIA REALIZOWANE W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

W roku 2020 Agencja realizowała 42 działania, na które przeznaczono łącznie 141 544 tys. zł. Wykaz działań wraz z liczbą beneficjentów i kwotą przekazanych środków ilustruje tabela 1.

Tabela 1. Podstawowe dane dotyczące działań realizowanych w 2020 roku (kwoty w tys. zł)

Cel	Źródło finansowania	Nazwa programu	Rodzaj zadania	Łączna liczba beneficjentów	Środki przekazane beneficjentom
Cel 1. Wzmocnienie doskonałości naukowej	Cz. 28 Szkolnictwo wyższe i nauka	Polskie Powroty	Program własny	53	15 882
		Program im. Mieczysława Bekkera – program stypendialny dla naukowców na wyjazdy średnio i długookresowe	Program własny	181	13 266
		Program im. Wilhelminy Iwanowskiej – program stypendialny dla doktorantów na wyjazdy średniookresowe	Program własny	127	4 000
		Program im. Stanisława Ulama – program stypendialny dla naukowców na przyjazdy średniookresowe	Program własny	131	4 458
		Ulam Seal of Excellence	Program własny	4	0
		Profesura gościnna NAWA	Program własny	5	2 626
		Granty interwencyjne	Program własny	6	1 033
		Dwustronna wymiana osobowa naukowców	Zadanie zlecone	242	1 660
		Solidarni z Białorusią – naukowcy	Zadanie zlecone	35	2 945
		Medyk NAWA	Zadanie zlecone	4	373
	Cz. 46 Zdrowie	Program. prof. Franciszka Walczaka – program stypendialny dla naukowców z zakresu nauk medycznych	Zadanie zlecone	31	1 144
Cel 2. Umiejdzynarodowienie polskich uczelni i jednostek naukowych	Cz. 28 Szkolnictwo wyższe i nauka	Akademiczne Partnerstwa Międzynarodowe	Program własny	57	10 859
		STER – Umiejdzynarodowienie szkół doktorskich	Program własny	12	9 295
		Promocja Zagraniczna (w tym International Alumni)	Program własny	42	584
		Program stypendialny wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej: wyjazdy i przyjazdy	Program własny	301	2 200
		Realizacja działań prowadzonych w ramach Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej (CEEPUS)	Zadanie zlecone	252	956

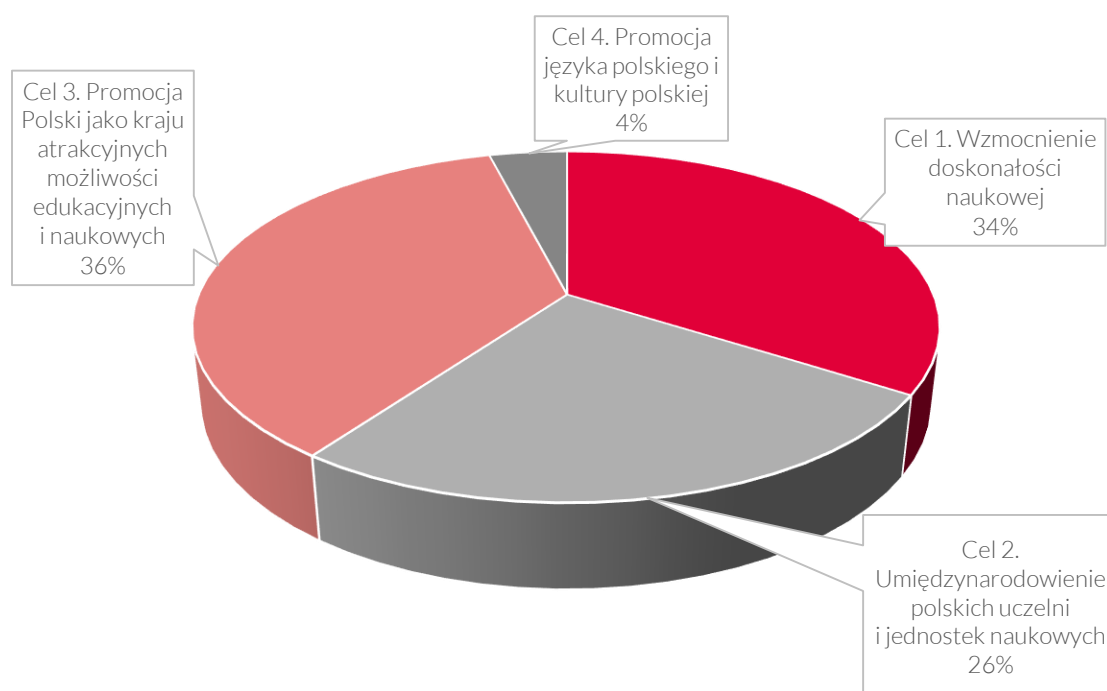
		Współpraca z Polskim Komitetem ds. UNESCO	Zadanie zlecone	64	488
		Współpraca z Fundacją Liderzy Przemian	Zadanie zlecone	57	429
		Współpraca z Fundacją Kościuszkowską	Zadanie zlecone	13	70
		Współpraca z Wydziałem Artes Liberales UW	Zadanie zlecone	10	78
		Współpraca z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w ramach Niemieckojęzycznej Szkoły Prawa Polskiego	Zadanie zlecone	8	50
		Współpraca z Międzynarodowym Funduszem Wyszehradzkim	Zadanie zlecone	74	-
	POWER	STER – Stypendia doktorskie dla cudzoziemców	Program własny	6	1 997
		PROM – Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej	Program własny	50	2 832
		Welcome to Poland	Program własny	80	4 310
		KATAMARAN – Tworzenie i realizacja wspólnych studiów II stopnia	Program własny	22	3 146
		SPINAKE – Intensywne Międzynarodowe Programy Kształcenia	Program własny	0	0
Cel 3. Promocja Polski jako kraju atrakcyjnych możliwości edukacyjnych i naukowych	Cz. 28 Szkolnictwo wyższe i nauka	Program stypendialny dla Polonii im. gen. Władysława Andersa	Program własny	2681	23 149
		Program Kursy Przygotowujące do podjęcia nauki w Polsce	Program własny	9	4 609
		Solidarni z Białorusią – Solidarni ze studentami	Zadanie zlecone	803	2 959
	Rezerwa celowa – pomoc rozwojowa	Solidarni z Białorusią – Solidarni ze studentami	Zadanie zlecone		7 532
		Program stypendialny im. Stefana Banacha	Program własny	227	3 747
		Program stypendialny im. Ignacego Łukasiewicza	Program własny	302	4 805
	Cz.46 Zdrowie	Koszty dydaktyczne kursów przygotowujących do podjęcia nauki na studiach stacjonarnych w języku polskim w uczelniach nadzorowanych przez Ministra Zdrowia	Zadanie zlecone	168	930
		Koszt stypendiów wypłacanych uczestnikom kursów przygotowujących do podjęcia nauki na studiach stacjonarnych w języku polskim oraz cudzoziemcom – studentom studiów stacjonarnych w języku polskim w uczelniach nadzorowanych przez Ministra Zdrowia	Zadanie zlecone	325	1 994
	Cz. 28 Szkolnictwo wyższe i nauka	Koszty dydaktyczne kursów przygotowujących do podjęcia nauki na studiach	Zadanie zlecone	30	46

		stacjonarnych w języku polskim w uczelniach nadzorowanych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego			
	POWER	Program stypendialny Poland my First Choice	Program własny	62	682
Cel 4. Promocja języka polskiego i kultury polskiej	Cz. 28 Szkolnictwo wyższe i nauka	Program Lektorzy	Program własny	162	2 996
		Program Letnie kursy języka i kultury polskiej	Program własny	341	256
		Solidarni z Białorusią – kursy języka i kultury polskiej		338	
		Program Promocja języka polskiego	Program własny	26	981
		Polonista – Program dla studentów i naukowców	Program własny	74	732
		Solidarni z Białorusią – Solidarni z nauczycielami	Zadanie zlecone	15	53
		Współpraca z Uniwersytetem w Białymstoku – stypendia dla cudzoziemców studiujących w filii w Wilnie	Zadanie zlecone	111	481
Inne zadania ustawowe	Cz. 28 Szkolnictwo wyższe i nauka	Upowszechnianie informacji o polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki, kampania „Ready, Study, GO! Poland”	Zadanie ustawowe	-	911
		Prowadzenie spraw z zakresu uznawalności wyższego wykształcenia oraz stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki	Zadanie ustawowe	-	finansowanie z dotacji podmiotowej
		Uwierzytelnianie dokumentów	Zadanie ustawowe	-	finansowanie z dotacji podmiotowej
		Zapewnianie obsługi Państwowej Komisji do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego	Zadanie ustawowe	-	finansowanie z dotacji podmiotowej
		Zadania, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej	Zadanie ustawowe	44	realizowane w ramach programu wymiany osobowej studentów i naukowców
		RAZEM			141 544

* kwoty zaokrąglono do pełnych tysięcy

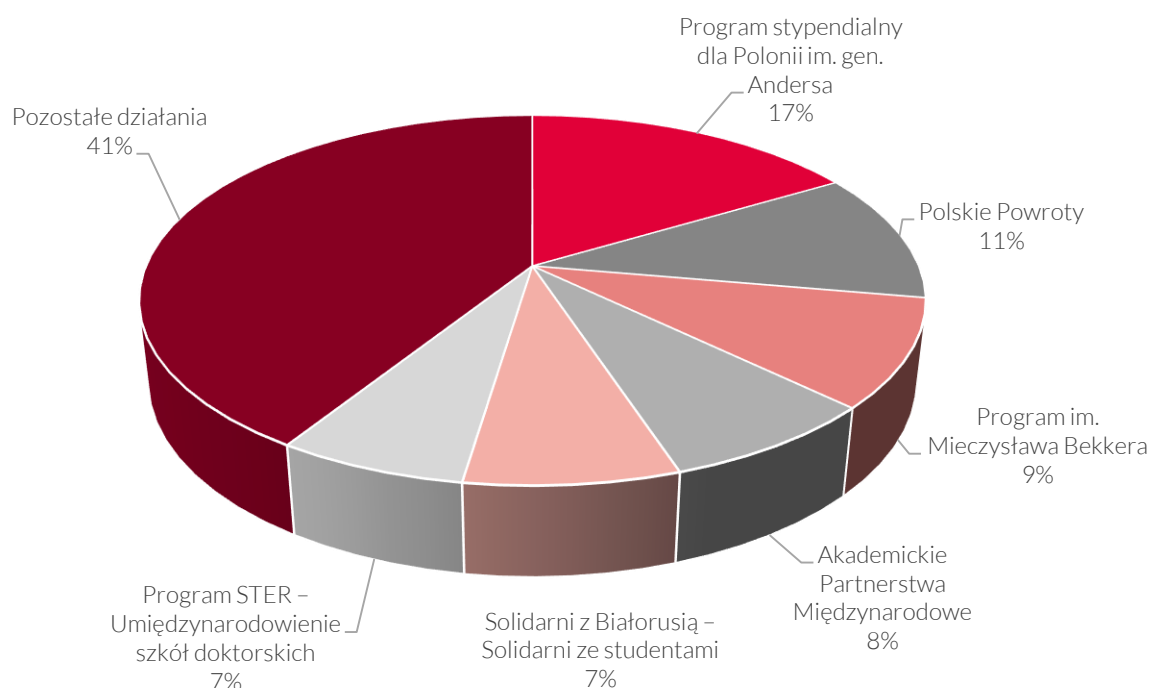
Struktura kosztów, przedstawiona na wykresie 3, wskazuje na największy udział działań związanych z mobilnością studencką (36%), co jest wynikiem także dużej kosztochłonności inicjatywy „Solidarni z Białorusią”. Kolejną pozycję w strukturze kosztów zajmuje cel drugi „Wzmocnienie doskonałości naukowej”, na który składają się programy mobilnościowe dla naukowców. Najmniej środków przeznaczonych było na zadania związane z upowszechnianiem języka i kultury polskiej. Warto zauważyć, że w porównaniu z rokiem 2019 znacząco wzrósł udział wydatków na programy adresowane do naukowców (wzrost o 12 punktów procentowych), co wynika głównie z kumulacji wydatków z poprzednich edycji dwóch dużych programów mobilnościowych – Bekkera i Ulama.

Wykres 3. Odsetek środków wypłaconych beneficjentom NAWA w 2020 r. według celów

Działaniem o największym udziale w strukturze kosztów był Program stypendialny im. gen. Andersa z budżetem wynoszącym 23 149 tys. zł. Kolejne pozycje zajmowały: Polskie Powroty, Program im. Mieczysława Bekkera, Akademickie Partnerstwa Międzynarodowe, Solidarni z Białorusią – Solidarni ze studentami oraz Program STER – Umiędzynarodowienie szkół doktorskich. Udział największych pod względem kosztowym działań Agencji przedstawia wykres 4.

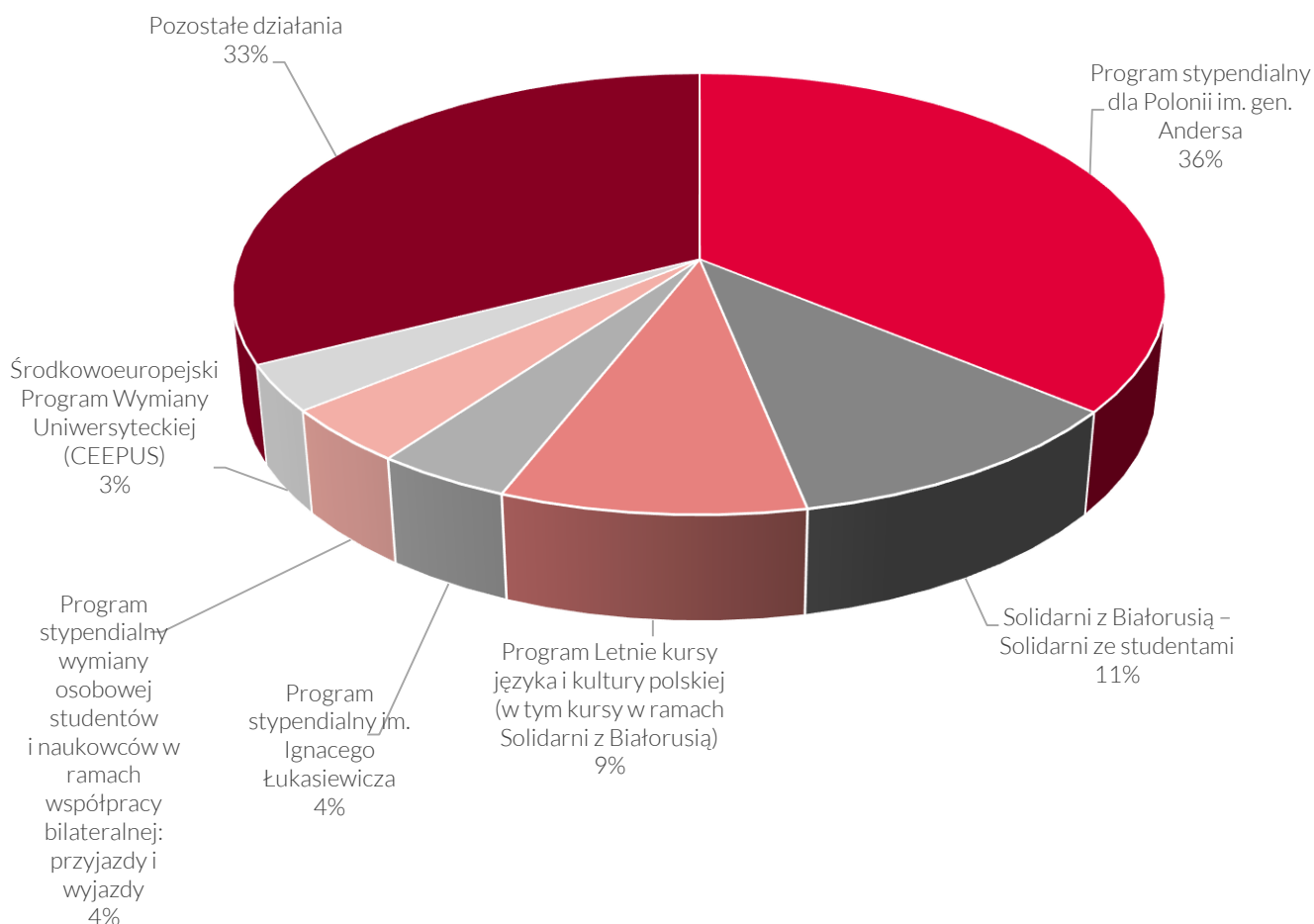
Wykres 4. Struktura kosztów Agencji w podziale na poszczególne działania

Jeśli chodzi o liczby beneficjentów (wykres nr 5), to działaniem o największym zasięgu liczbowym był Program stypendialny dla Polonii im. gen. Andersa. Kolejne działania o największej liczbie beneficjentów to Solidarni

z Białorusią – solidarni ze studentami, Letnie kursy języka i kultury polskiej, Program stypendialny im. Ignacego Łukasiewicza, Program stypendialny wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej oraz Środkowoeuropejski Program Wymiany Uniwersyteckiej (CEEPUS). Cechą wspólną tych działań jest ich ukierunkowanie na studentów.

Wykres 5. Działania z największą liczbą beneficjentów w 2020 roku

Zestawienie danych z wykresów 4 i 5 pokazuje, że program im. Andersa jest działaniem NAWA, które odpowiada zarówno za największą liczbę beneficjentów, jak i ma najwyższy udział w strukturze kosztów. Drugi, co do udziału w wydatkach program Agencji – Polskie Powroty, ze względu na swój jakościowy charakter, nie znajduje się w pierwszej dziesiątce działań o najwyższej liczbie beneficjentów. Podobna sytuacja dotyczy Programu im. Bekkera, gdzie wysoki koszt jednostkowy projektu decyduje o dużej kosztowności programu, przy relatywnie niskiej (w porównaniu z działaniami ukierunkowanymi na studentów) liczbie beneficjentów.

2.1. PROGRAMY NAWA

W roku 2020 ogłoszono nabory do 23 programów, w których łącznie złożono 7469 wniosków, a finansowanie przyznano 1909 beneficjentom. Wykaz programów, wraz z liczbą beneficjentów i kwotą wydatkowaną na program, przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Podstawowe dane dotyczące programów NAWA w 2020 roku (Dane dotyczące programu im. Franciszka Walczaka znajdują się w tabeli opisującej zadania zlecone Agencji) (kwoty w tys. zł)

Cel NAWA	Nazwa programu	Nabór w 2020 r.			Łączna liczba beneficjentów		Środki przekazane beneficjentom	
		Liczba wniosków	Liczba beneficjentów		Osoby	Instytucje	Plan	Wykonanie
			Plan	Wykonanie				
1	Polskie Powroty	62	15	12		52	21 071	15 882
	Polskie Powroty – edycja COVID-19	4	5	1		1		
	Program im. Mieczysława Bekkera – program stypendialny dla naukowców na wyjazdy średnio i długookresowe	465	120	0	183	-	16 265	13 266
	Program im. Wilhelminy Iwanowskiej – program stypendialny dla doktorantów na wyjazdy średniookresowe	228	50	64	127	-	4 884	4 000
	Program im. Ulama – program stypendialny dla naukowców na przyjazdy średniookresowe	348	70	74	131	-	3 180	4 458
	Ulam Seal of Excellence	5	8	4	4		550	0
	Profesura gościnna NAWA	12	7	5		5	5 000	2 626
	Granty interwencyjne	84	3	6		6	1 000	1 033
2	Akademiczne Partnerstwa Międzynarodowe	-	-	-		57	9 524	10 859
	PROM – Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej	-	-	-	-	50	12 095	2 832
	Promocja Zagraniczna	-	-	-	-	42	813	584
	Welcome to Poland (finansowany z cz. 28)	183	0	-	-	-	0	0
	Welcome to Poland (finansowany z POWER)	-	-	-	-	80	7 221	4 310
	STER – Umiejscowienie szkół doktorskich	34	13	12	-	12	9 500	9 295
	STER – Stypendia doktorskie dla cudzoziemców	-	-	-	-	6	2 000	1 997
	KATAMARAN – Tworzenie i realizacja wspólnych studiów II stopnia	13	20	7	-	22	7 000	3 146
	SPINAKER – Intensywne Międzynarodowe Programy Kształcenia	118	0	-	-	-	0	0
	Program stypendialny wymiany osobowej studentów	40	80	33	106	-	2 500	2 200

	i naukowców w ramach współpracy bilateralnej: przyjazdy							
	Program stypendialny wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej: wyjazdy	314	107	120	195	-		
3	Program stypendialny dla Polonii im. gen. Władysława Andersa	2 134	600	560	2 681	-	14 857	23 149
	Program Kursy Przygotowujące do podjęcia nauki w Polsce	15	10	8		9	5 284	4 609
	Program stypendialny im. Stefana Banacha	96	80	72	227	-	3 116	3 747
	Program stypendialny im. Ignacego Łukasiewicza	2344	130	89	302	-	5 436	4 805
	Program stypendialny Poland my First Choice	82	79	41	62	-	978	682
4	Program Lektorzy	111	85	81	162	-	4 140	2 996
	Program Letnie kursy języka i kultury polskiej	654	500	341	341	-	130	256
	Solidarni z Białorusią - kursy języka i kultury polskiej (w formule online)	-	-	338	338	-		
	Program Promocja języka polskiego	33	33	15		26	970	981
	Polonista – Program dla studentów i naukowców	90	70	26	74		810	732
RAZEM		7469	2085	1909	4933	368	138 324	118 445*

* w tej kwocie uwzględniono również koszt przeprowadzenia ocen przez ekspertów, stanowiący 0,6% tej kwoty.

WZMOCNIENIE DOSKONAŁOŚCI NAUKOWEJ

W ramach realizacji celu „Wzmocnienie doskonałości naukowej”, w 2020 roku ogłoszono nabory do ośmiu programów. Jeden z programów został zlecony do realizacji NAWA przez Ministra Zdrowia i uzyskał finansowanie z dotacji celowej MZ. Rozstrzygnięto ponadto nabór w programie im. Wilhelminy Iwanowskiej, ogłoszony jesienią 2019 r. Programy: Profesura Gościnna NAWA, Ulam Seal of Excellence, Granty interwencyjne NAWA oraz Polskie Powroty – edycja COVID-19 ogłoszono w 2020 r. po raz pierwszy. Dwa ostatnie z nich były reakcją na sytuację pandemiczną z optymalnym wykorzystaniem dostępnego budżetu.

Polskie Powroty

Celem Programu jest umożliwienie polskim naukowcom powrotu do kraju i podjęcia przez nich zatrudnienia w polskich uczelniach, instytutach PAN lub instytutach badawczych. W ramach Programu finansowane jest wynagrodzenie powracającego naukowca oraz członków jego zespołu projektowego przez okres 3-4 lat.

Tabela 3. Dane ogólne – Polskie Powroty (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
62	15	13	21	1	12	52	1	21 071	15 882
Edycja COVID-19									
4	5	1	25	0	1	1	0		

Program Polskie Powroty tworzy unikalną i atrakcyjną ofertę dla polskich naukowców planujących powrót do kraju. Program jest stałym elementem oferty NAWA, stanowiącym zachętę dla naukowców polskiego pochodzenia, pracujących za granicą, do kontynuowania kariery naukowej w ojczyźnie.

Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania w edycji 2020 jest o dwie osoby mniejsza, niż zakładano w Planie działania, gdyż zespół oceniający nie rekomendował do finansowania projektów, które otrzymały mniej niż 86 punktów na etapie oceny merytorycznej, podkreślając, że kluczowym kryterium w tym programie musi być wysoka jakość wyłonionych projektów. Współczynnik sukcesu dla tej edycji wyniósł 21%. Konsekwencją mniejszej liczby beneficjentów była też niższa, niż zakładano, wysokość środków przeznaczonych na finansowanie projektów (przyznano finansowanie w wysokości 77,5% planowanej alokacji). W opinii Zespołu oceniającego poziom złożonych wniosków z roku na rok jest coraz wyższy. Po rozstrzygnięciu naboru wpłynęła rezygnacja od jednego z wyłonionych wykonawców projektów, zatem ostateczna liczba beneficjentów tego naboru wynosi 12.

Dodatkowo, aby odpowiedzieć na potrzeby powstałe w związku z sytuacją epidemiczną na świecie, w lipcu 2020 r. NAWA ogłosiła dodatkowy nabór w programie Polskie Powroty. Nabór był skierowany do instytucji planujących zatrudnienie naukowców, których badania mogą przełożyć się na poszerzenie wiedzy i rozwiązanie istotnych problemów związanych z pandemią COVID-19 i jej konsekwencjami, w szczególności przedstawicieli szeroko rozumianych nauk biomedycznych i o zdrowiu. Spośród 4 złożonych wniosków do finansowania skierowano 1 projekt, dotyczący specyfiki funkcjonalnej wirusowej RNA-zależnej polimerazy RNA, głównego celu w terapii COVID-19.

Do końca 2020 roku rozpoczęła się realizacja wszystkich 21 projektów wyłonionych w pierwszej edycji programu, 17 projektów wyłonionych w drugiej edycji oraz 4 projektów wyłonionych w trzeciej edycji programu. Realizacja płaćności dla wykonawców projektów odbyła się zgodnie z planem.

W ramach kontynuacji porozumienia pomiędzy NAWA oraz NCN, program Polskie Powroty obejmował komponent badawczy finansowany przez NCN, co pozwoliło na zwiększenie atrakcyjności programu i zostało przychylnie odebrane przez wnioskodawców.

Ze względu na stałe zainteresowanie programem, NAWA rekomenduje jego kontynuację z zachowaniem wysokich standardów jakościowych. Nowa formuła programu jest wypracowywana wspólnie z Radą NAWA.

Tabela 4. Podział dziedzinowy – Polskie Powroty 2020

Dziedzina wg OECD	Wnioskodawcy		Beneficjenci		Współczynnik sukcesu dla danej dziedziny (%)
	liczba	udział %	liczba	udział %	
Nauki przyrodnicze	33	53,23	10	83	30
Nauki społeczne	6	9,68	0	0	0
Nauki inżynierskie i techniczne	7	11,29	0	0	0
Nauki humanistyczne	3	4,83	0	0	0
Nauki medyczne	12	19,35	2	17	17
Nauki rolnicze	1	1,62	0	0	0
SUMA	62	100	12	100	-

Tabela 5. Podział dziedziny – Polskie Powroty 2020 edycja COVID-19

Dziedzina wg OECD	Wnioskodawcy		Beneficjenci		Współczynnik sukcesu dla danej dziedziny (%)
	liczba	udział %	liczba	udział %	
Nauki przyrodnicze	2	50	1	100	50
Nauki medyczne	1	25	0	0	0
Nauki inżynieryjne i techniczne	1	25	0	0	0
SUMA	4	100	1	100	-

Tabela 6. Kraje przyjazdów – Polskie Powroty 2020

Kraj	Liczba	Udział %
Wielka Brytania	6	50
USA	4	33,4
Japonia	1	8,3
Szwajcaria	1	8,3
SUMA	12	100

Tabela 7. Kraje przyjazdów – Polskie Powroty 2020 edycja COVID-19

Kraj	Liczba	Udział %
Wielka Brytania	1	100
SUMA	1	100

Tabela 8. Uczelnie i instytuty PAN, w których realizowany jest program – Polskie Powroty 2020

Uczelnia	Liczba
Uniwersytet Warszawski	5
Instytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk	2
Instytut Chemii Organicznej Polskiej Akademii Nauk	2
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	1
Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego Polskiej Akademii Nauk	1
Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie	1
SUMA	12

Tabela 9. Uczelnie i instytuty PAN, w których realizowany jest program – Polskie Powroty 2020 edycja COVID-19

Uczelnia	Liczba
Instytut Biochemii i Biofizyki Polskiej Akademii Nauk	1
SUMA	1

Program im. Mieczysława Bekkera – program stypendialny dla naukowców na wyjazdy średnio i długookresowe

Celem Programu jest wsparcie naukowców i nauczycieli akademickich zatrudnionych w polskich uczelniach oraz jednostkach naukowych w dążeniu do doskonałości naukowej, poprzez umożliwienie im odbycia stażu doktorskiego, prowadzenia badań naukowych lub pozyskania materiałów do pracy naukowej w renomowanych ośrodkach zagranicznych na zasadach stypendialnych. Stypendium NAWA może być przyznane na okres od 3 do 24 miesięcy, przy czym o projekt dłuższy niż 12 miesięcy mogą wnioskować wyłącznie młodzi naukowcy.

Tabela 10. Dane ogólne – Program im. Mieczysława Bekkera (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
465	120	135*	29	-	-	183	93	16 265	13 266

* umowy zostały zawarte na początku 2021, stąd liczba ta nie jest raportowana jako liczba beneficjentów

Maksymalna alokacja środków, zgodnie z informacją w ogłoszeniu o naborze, wynosiła 25 mln zł i pozwoliła na sfinansowanie większej liczby beneficjentów, niż zakładano w Planie. W wyniku oceny merytorycznej Zespół oceniający rekomendował do finansowania 135 projektów, które uzyskały co najmniej 83,5 pkt na 100 możliwych do zdobycia, kierując się troską o wysoką jakość finansowanych projektów. Ogłoszenie wyników konkursu, zgodnie z planem, miało miejsce w grudniu 2020 r.

Mniejsze, niż planowano, wykorzystanie środków na realizację programu w 2020 r. o blisko 3 mln, spowodowane było zmianami terminów wyjazdów naukowych stypendystów, w szczególności z edycji 2019, wynikającymi z ograniczeń i trudności wywołanych pandemią.

Jak wynika z przeprowadzonej ewaluacji dotyczącej zakończonej edycji 2018, program im. Mieczysława Bekkera jest pozytywnie oceniany przez beneficjentów ze względu na korzystny wpływ na rozwój kariery naukowej, jego otwartą formułę i elastyczność, a także możliwość realizacji wyjazdu z członkami rodziny dzięki podwyższonemu finansowaniu. Z pozytywną oceną spotyka się również możliwość wystąpienia o zwiększenie finansowania z tytułu istotnej zmiany rodzinnej tj. zawarcie związku małżeńskiego, narodziny dziecka. Program stanowi szczególnie atrakcyjną ofertę dla młodych naukowców planujących pierwszy długoterminowy wyjazd naukowy.

NAWA zamierza kontynuować program w rozszerzonej formule, uwzględniającej również doktorantów oraz – w uproszczonym postępowaniu – beneficjentów z naboru rozstrzygniętego w 2019 r., którzy w związku z pandemią nie zdążyli rozpocząć realizacji projektów.

Tabela 11. Podział dziedzinowy – Program im. Mieczysława Bekkera 2020

Dziedzina wg OECD (wg. pierwszej wybranej)	Wnioskodawcy		Beneficjenci		Współczynnik sukcesu dla danej dziedziny (%)
	Liczba	udział %	liczba	udział %	
Nauki przyrodnicze	138	29,67	44	32,60	32
Nauki społeczne	115	24,73	30	22,22	26
Nauki inżynieryjne i techniczne	93	20	28	20,74	30
Nauki humanistyczne	58	12,47	16	11,85	27
Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	50	10,75	13	9,62	26
Nauki rolnicze	11	2,36	4	2,96	36
SUMA	465	100	135	100	-

Tabela 12. Kraj wyjazdów – Program im. Mieczysława Bekkera 2020

Kraj	Liczba	Udział %
Stany Zjednoczone	21	15,56
Wielka Brytania	18	13,33
Niemcy	17	12,59
Francja	9	6,67
Hiszpania	9	6,67
Australia	9	6,67
Holandia	6	4,44
Włochy	6	4,44
Szwajcaria	4	2,96

Austria	4	2,96
Szwecja	4	2,96
Belgia	4	2,96
Kanada	3	2,22
Japonia	3	2,22
Dania	3	2,22
Czechy	3	2,22
Singapur	2	1,48
Finlandia	2	1,48
Irlandia	1	0,74
Portugalia	1	0,74
Grecja	1	0,74
Węgry	1	0,74
Nowa Zelandia	1	0,74
Słowenia	1	0,74
Meksyk	1	0,74
Korea Południowa	1	0,74
Suma	135	100

Lista ośrodków goszczących stypendystów programu im. Bekkera z edycji 2020 znajduje się w załączniku nr 1 do sprawozdania.

Program im. Wilhelminy Iwanowskiej – program stypendialny dla doktorantów na wyjazdy średniookresowe

Celem Programu im. Wilhelminy Iwanowskiej jest zwiększenie mobilności międzynarodowej doktorantów, poprzez umożliwienie im prowadzenia badań naukowych lub zajęć dydaktycznych w zagranicznych ośrodkach akademickich lub badawczych na całym świecie, ze stypendium NAWA, wypłacanym przez okres od 6 do 12 miesięcy w pierwszej edycji programu (2018) oraz od 3 do 12 miesięcy w drugiej edycji (2019).

Tabela 13. Dane ogólne – Program im. Wilhelminy Iwanowskiej – nabór 2019/20 (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
228	50	66	29	5	64*	127	21	4 884	4 000

** w miejsce beneficjentów, którzy złożyli rezygnację, stypendia zostały przyznane wnioskodawcom, którzy, zgodnie z rekomendacją Zespołu oceniającego, znaleźli się na liście rezerwowej*

W czerwcu 2020 r. rozstrzygnięto drugi nabór wniosków ogłoszony w 2019 r., w którym wpłynęło 228 wniosków. Wyłoniono 66 beneficjentów, spośród których ze stypendium zrezygnowało 5 laureatów (jako przyczyny rezygnacji wskazano niemożność pogodzenia pobytu w ramach stypendium programu z innymi projektami, powody osobiste, zawodowe oraz zdrowotne, w tym trudności związane potwierdzeniem zaproszenia na wnioskowane daty przez ośrodki goszczące w związku z trwającą pandemią COVID-19).

Alokacja na nabór 2019 była niższa niż założono w Planie działania 2019 (ostatecznie 5 000 000 zł w stosunku do 10 000 000 zł), ze względu na korektę budżetu Agencji, a także zakładaną liczbę wniosków zbliżoną do poziomu z pierwszej edycji i planowane obniżenie współczynnika sukcesu. W związku ze znacznie wyższą niż w pierwszej edycji liczbą wnioskodawców, finansowanie przyznano większej liczbie beneficjentów niż w stosunku do pierwotnych planów. Nie wszystkie projekty, ze względu na trwającą pandemię, mogły rozpocząć się zgodnie z planem, dlatego też wydatkowanie środków finansowych w 2020 r. było niższe, niż zakładano w budżecie.

W związku z tym, że zakres programu im. Iwanowskiej jest zbliżony do zakresu programu im. Bekkera, NAWA, kontynuując działania w zakresie konsolidacji programów, nie zaplanowała ogłoszenia jego trzeciej edycji. Doktoranci zostaną włączeni do programu im. Bekkera, zaplanowanego na wiosnę kolejnego roku.

Tabela 14. Podział dziedzinowy – Program im. Wilhelminy Iwanowskiej – nabór 2019/2020

Dziedzina wg OECD (wg. pierwszej wybranej)	Wnioskodawcy		Beneficjenci		Współczynnik sukcesu dla danej dziedziny (%)
	liczba	udział %	liczba	udział %	
Nauki przyrodnicze	81	35,53	27	42,19	33
Nauki społeczne	36	15,79	5	7,81	14
Nauki inżynieryjne i techniczne	60	26,31	21	32,81	35
Nauki humanistyczne	17	7,46	3	4,69	18
Nauki medyczne	27	11,84	7	10,94	26
Nauki rolnicze	7	3,07	1	1,56	14
SUMA	228	100	64	100	-

Tabela 15. Kraj wyjazdów – Program im. Wilhelminy Iwanowskiej – nabór 2019/20

Kraj	Liczba	Udział %
USA	20	31,25
Włochy	7	10,94
Niemcy	5	7,81
Wielka Brytania	4	6,25
Francja	3	4,69
Szwajcaria	3	4,69
Hiszpania	2	3,12
Dania	2	3,12
Kanada	2	3,12
Czechy	2	3,12
Austria	2	3,12
Norwegia	2	3,12
Australia	1	1,56
Holandia	1	1,56
Finlandia	1	1,56
Szwecja	1	1,56
Izrael	1	1,56
Japonia	1	1,56
Portugalia	1	1,56
Serbia	1	1,56
Singapur	1	1,56
Irlandia	1	1,56
Suma	64	100

Lista ośrodków goszczących stypendystów programu im. Iwanowskiej z edycji 2019/20 znajduje się w załączniku nr 2 do sprawozdania.

Program im. Stanisława Ulama – program stypendialny dla naukowców na przyjazdy średniookresowe

Celem programu im. Stanisława Ulama jest zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia polskich uczelni i instytucji naukowych, poprzez przyjazdy do Polski zarówno uznanych, jak i obiecujących naukowców z zagranicy, posiadających co najmniej stopień naukowy doktora. Pobytu zagranicznych naukowców w Polsce mogą trwać od 6 do 24 miesięcy.

Tabela 16. Dane ogólne – Program im. Stanisława Ulama (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
348	70	76	22	11	74*	131	20	3 180	4 458

* w miejsce beneficjentów, którzy złożyli rezygnację stypendia zostały przyznane wnioskodawcom, którzy, zgodnie z rekomendacją Zespołu oceniającego, znaleźli się na liście rezerwowej

Program im. Stanisława Ulama po raz drugi cieszył się dużym zainteresowaniem. Liczba wniosków złożonych w naborze była podobna jak w naborze pierwszym. Dzięki zmianom formularza aplikacyjnego, liczba wniosków odrzuconych formalnie była znacznie mniejsza (24), a współczynnik sukcesu dla listy podstawowej wyniósł 22%.

Wnioskodawcy planowali swoje pobyty w 38 instytucjach PAN, 11 instytucjach badawczych, natomiast 299 aplikantów wskazało uczelnie jako preferowane miejsce realizacji stażu. Aplikacje złożone były przez obywateli 58 krajów.

Zespół oceniający rekomendował Dyrektorowi NAWA sfinansowanie 76 najlepszych wniosków, które uzyskały łącznie nie mniej niż 86 pkt na 100 możliwych do uzyskania. Po ogłoszeniu wyników 11 osób złożyło rezygnację, których głównym powodem była panująca pandemia lub wybór innej oferty pracy. Lista rezerwowa obejmowała 9 osób i projekty te otrzymały finansowanie po zgłoszonych rezygnacjach. W efekcie urealnienia harmonogramów realizacji projektów, a także w związku z optymalnym wydatkowaniem środków finansowych, w 2020 r. możliwe było wykorzystanie na realizację programu wyższej, niż planowano, kwoty.

Agencja planuje kontynuację Programu, a także dodatkowo jego otwarcie na naukowców pochodzenia polskiego, na stałe pracujących za granicą.

Tabela 17. Podział dziedzinowy – Program im. Stanisława Ulama

Dziedzina wg OECD (wg. pierwszej wybranej)	Wnioskodawcy		Beneficjenci		Współczynnik sukcesu dla danej dziedziny (%)
	liczba	udział %	liczba	udział %	
Nauki przyrodnicze	130	37,35	28	37,84	21,54
Nauki inżynieryjne i techniczne	54	15,52	25	33,78	46,30
Nauki medyczne	94	27,01	4	5,41	4,26
Nauki rolnicze	42	12,07	2	2,70	4,76
Nauki społeczne	16	4,60	10	13,51	62,50
Nauki humanistyczne	12	3,45	5	6,76	41,67
SUMA	348	100	74	100	-

Tabela 18. Obywatelstwo – Program im. Stanisława Ulama

Kraj	Liczba	Udział %
Indie	11	14,86
Włochy	6	8,11
Ukraina	6	8,11
Iran	5	6,76
Wielka Brytania	3	4,05
Federacja Rosyjska	3	4,05
Francja	3	4,05
Portugalia	3	4,05
Argentyna	3	4,05
Rumunia	2	2,70
Hiszpania	2	2,70
Serbia	2	2,70

Brazylia	2	2,70
Meksyk	2	2,70
Estonia	2	2,70
Chiny	1	1,35
Niemcy	1	1,35
Belgia	1	1,35
Wietnam	1	1,35
Izrael	1	1,35
Litwa	1	1,35
Kolumbia	1	1,35
Grecja	1	1,35
Chorwacja	1	1,35
Egipt	1	1,35
Słowacja	1	1,35
Stany Zjednoczone	1	1,35
Trynidad i Tobago	1	1,35
Pakistan	1	1,35
Filipiny	1	1,35
Mongolia	1	1,35
Australia	1	1,35
Nigeria	1	1,35
Kazachstan	1	1,35
SUMA	74	100

Lista ośrodków goszczących stypendystów programu im. Ulama z edycji 2020 znajduje się w załączniku nr 3 do sprawozdania.

Ulam Seal of Excellence

Celem programu jest zwiększenie stopnia umiędzynarodowienia polskich uczelni i instytucji naukowych. Wniosek w programie składał indywidualnie naukowiec, posiadający co najmniej stopień doktora albo równorzędny stopień uzyskany za granicą, który wraz z instytucją polskiego systemu szkolnictwa wyższego i nauki uzyskał certyfikat Seal of Excellence w ramach programu Marie Skłodowska-Curie Actions Individual Fellowships edycja 2019. NAWA uznała certyfikat MSCA Seal of Excellence jako wiążącą weryfikację jakości wniosku. Program zapewnia finansowanie stypendium, obejmującego koszty pobytu naukowego w Polsce, który może trwać od 12 do 24 miesięcy.

Tabela 19. Dane ogólne – Ulam Seal of Excellence (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
5	8	5	100	1	4	4	0	550	0

Zgodnie z zasadami programu, osób uprawnionych do złożenia wniosku było 8, z czego 5 złożyło wnioski w systemie. Po ocenie formalnej i wydaniu decyzji, jedna osoba zrezygnowała z powodów rodzinnych, zatem finalnie lista beneficjentów obejmuje 4 osoby pochodzące z Włoch, Niemiec, Ukrainy i Indii. Ośrodki goszczące w kraju to: Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Instytut Fizyki Polskiej Akademii Nauk, Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie oraz Centrum Badań i Innowacji Pro-Akademia.

NAWA planuje kontynuację tego działania w ramach regularnego naboru w programie im. Ulama, co pozwoli na dalszą konsolidację oferty programowej.

Profesura Gościnna NAWA

Celem programu Profesura Gościnna NAWA jest wspieranie najwyższej jakości działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej prowadzonej przez polskie jednostki akademickie i naukowe, poprzez włączenie w te działania zagranicznych naukowców światowej klasy. W 2020 r. ogłoszono pierwszą edycję programu dla nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych. Program skierowany jest do wybranych instytucji systemu szkolnictwa wyższego i nauki m. in. polskich uczelni, instytutów naukowych i instytutów badawczych. Mogą one zaprosić wybitnych specjalistów z priorytetowych obszarów tematycznych, którzy w znaczący sposób rozwiną badania naukowe o przełomowym charakterze, wzmocnią działalność dydaktyczną oraz wesprą te instytucje w przygotowywaniu aplikacji o prestiżowe granty. W ramach programu możliwe jest zatrudnienie na okres 36-48 miesięcy naukowców o wybitnym dorobku międzynarodowym, pochodzących z różnych krajów na świecie, oraz stworzenie dla nich grupy projektowej. Program przewiduje również możliwość uwzględnienia kosztów badań naukowych z zakresu badań podstawowych (tzw. komponent badawczy), finansowanych ze środków Narodowego Centrum Nauki.

Tabela 20. Dane ogólne – Profesura gościnna NAWA (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
12	7	5	42	0	5	5	0	5 000	2 626

W rozstrzygniętym naborze wyłoniono 5 beneficjentów. Mniejsza, niż planowano, liczba beneficjentów wpłynęła na niewydatkowanie zaplanowanego na program budżetu.

NAWA planuje kontynuację programu i otwarcie kolejnych naborów na wszystkie dziedziny nauki, a także na wybitnych naukowców polskiego pochodzenia, pracujących na stałe za granicą.

Tabela 21. Lista ośrodków goszczących – Profesura Gościnna NAWA

Ośrodek goszczący	Suma
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	1
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	1
Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie	1
Uniwersytet Warszawski	1
Uniwersytet Wrocławski	1
SUMA	5

Tabela 22. Kraje i jednostki pochodzenia Wizytujących Naukowców (kraje przyjazdów) – Profesura Gościnna NAWA

Kraj	Jednostka pochodzenia Wizytującego Naukowca	Liczba	Udział %
Austria	Universität Innsbruck	1	20
Chiny	University of Nottingham Ningbo	1	20
Niemcy	Universität Leipzig	1	20
Ukraina	National Academy of Sciences of Ukraine	1	20
Wielka Brytania	Bangor University	1	20
SUMA		5	100

Granty interwencyjne NAWA

Celem programu Granty Interwencyjne NAWA jest wspieranie współpracy międzynarodowej zespołów badawczych lub mobilności międzynarodowej naukowców, podejmowanej w reakcji na nagłe, ważne, nieprzewidziane zjawiska społeczne, cywilizacyjne i przyrodnicze, o konsekwencjach globalnych lub istotnych regionalnie. Realizacja projektów w ramach programu, umożliwi naukowcom zebranie danych, zdobycie nowej wiedzy, zbadanie efektów i znaczenia ekstremalnego zjawiska lub wydarzenia w najszybszym możliwym terminie po jego wystąpieniu. Wnioski składane w programie muszą obejmować działania badawcze, których realizacja, ze względu na konieczność szybkiego reagowania, nie jest możliwa w drodze aplikowania o inne istniejące mechanizmy finansowania. Otrzymanie grantu możliwe jest tylko wówczas, kiedy ubieganie się o standardowe źródła finansowania mogłoby doprowadzić do utracenia unikalnej szansy na rozwiązanie ważnego problemu naukowego.

Udział w programie umożliwia naukowcom podejmowanie badań interwencyjnych we współpracy międzynarodowej oraz wypracowanie rozwiązań istotnych dla reagowania na przełomowe wydarzenia. Projekty w ramach programu mogą być realizowane przez okres od 3 do 12 miesięcy. Wnioski w programie mogły składać polskie jednostki szkolnictwa wyższego i nauki.

Tabela 23. Dane ogólne – Granty interwencyjne (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
37*	3	6	16	0	6	6	0	1 000	1 033

*w naborze zakończonym w dniu 31 grudnia 2020 r. wpłynęły 84 wnioski, jednak cały proces oceny został zamknięty dla 37 wniosków. Współczynnik sukcesu został wyliczony dla wniosków zakończonych oceną merytoryczną

Nabór wniosków był prowadzony w trybie ciągłym do 31 grudnia 2020 roku. Alokacja w konkursie wyniosła 1,5 mln zł. Ocena merytoryczna była jednoetapowa (recenzenci powoływani w razie potrzeby, na wniosek Zespołu oceniającego), a na wydanie decyzji wnioskodawcy czekali średnio 22 dni od momentu akceptacji formalnej złożonego wniosku. W ramach naboru złożono w sumie 84 wnioski. Do końca roku 2020 pozytywną decyzję otrzymało sześciu wnioskodawców. Ocena 47 wniosków odbyła się w styczniu 2021 roku, co spowodowane było dużym napływem wniosków w ostatnich dniach roku 2020.

Zainteresowanie wnioskodawców nowym mechanizmem finansowania przygotowanym przez Agencję stanowi znaczący argument na rzecz kontynuacji programu w kolejnym roku.

Tabela 24. Tytuły i wykonawcy projektów w programie Granty Interwencyjne NAWA w 2020 r.

Nazwa wnioskodawcy	Tytuł projektu
Politechnika Koszalińska	Odporność sektora przemysłu spotkań w czasach niepewności
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie	Wgląd strukturalny w tworzenie białka Nukleokapsydowego SARS-CoV-2
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	Determinanty zdolności adaptacyjnej firmy do sytuacji kryzysowej. Przypadek COVID-19.
Uniwersytet Śląski w Katowicach	Badania ratunkowe niedawno odkrytych pozostałości szybów górniczych i miellerzy w górniczo-hutniczym obszarze UNESCO, Tarnowskie Góry, Wyżyna Śląska
Warszawski Uniwersytet Medyczny	EDUNURSE COVID CHALLENGE – opracowanie strategii przeciwdziałania skutkom wpływu pandemii COVID-19 na proces kształcenia studentów pielęgniarstwa
Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach	Zdrowie psychiczne młodych dorosłych podczas pandemii COVID-19 w Polsce, Niemczech, Słowenii i Izraelu: badanie podłużne

W ramach realizacji celu „Umieźdzynarodowienie polskich uczelni i jednostek naukowych” w 2020 r. ogłoszono nabory do pięciu programów, z czego trzy finansowane były z dotacji celowej MNiSW, pozostałe dwa z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Dwa z ogłoszonych naborów zostały rozstrzygnięte w 2020 r., a dwa – dla których nabór wniosków został zamknięty, w grudniu 2020 r. – zostaną rozstrzygnięte w 2021 r. W piątym z ogłoszonych naborów – Programie stypendialnym wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej: wyjazdy i przyjazdy – w 2020 roku rozstrzygnięto część dotyczącą wyjazdów, natomiast część przyjazdowa ogłoszona została w grudniu 2020 r., a rozstrzygnięcie planowane jest na lato 2021 r.

Program Welcome to Poland

Celem głównym Programu jest umieźdzynarodowienie polskich instytucji szkolnictwa wyższego i nauki poprzez finansowanie projektów związanych z:

- budowaniem potencjału Wnioskodawców w zakresie umieźdzynarodowienia;
- budowaniem potencjału Wnioskodawców w zakresie przyjmowania i obsługi zagranicznych studentów, doktorantów, kadry dydaktycznej i naukowej;
- promowaniem Wnioskodawców na arenie międzynarodowej, w szczególności poprzez współpracę z zagranicznymi absolwentami.

Począwszy od 2020 r. włączono do programu Welcome to Poland działania realizowane wcześniej w programach Promocja Zagraniczna i International Alumni. W związku z powyższym w ramach programu realizowane będą projekty, które przyczynią się zarówno do wzmocnienia „umieźdzynarodowienia w domu”, promocji zagranicznej jak i rozwijaniu sieci kontaktów z zagranicznymi absolwentami.

Nabór do programu Welcome to Poland został zamknięty 17 grudnia 2020 r., jego rozstrzygnięcie i ogłoszenie wyników nastąpi w 2021 roku. Złożono 813 wniosków.

W ramach naborów do programu z poprzednich lat (nabory 2018 i 2019 realizowane są w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego), sytuacja epidemiczna w kraju i na świecie w znacznym stopniu ograniczyła możliwości realizacji działań mobilności zaplanowanych w projektach. Duża część beneficjentów, zwłaszcza w naborze 2019, zmuszona była przystosować realizację projektów do dynamicznie zmieniających się warunków tak, aby uzyskać rezultaty równoważne do wcześniej zaplanowanych na etapie wniosków o dofinansowanie. W szczególności konieczna była rezygnacja z wyjazdów zagranicznych i wydarzeń integracyjnych dla studentów zagranicznych, a formuła większości szkoleń została zmieniona na formę on-line. Wychodząc również naprzeciw potrzebom beneficjentów NAWA zgodziła się na przesunięcie terminu zakończenia realizacji projektów w naborze WTP 2019 do 31 marca 2022 r.

STER – Umieźdzynarodowienie szkół doktorskich

Celem Programu STER jest systemowe wsparcie umieźdzynarodowienia polskich szkół doktorskich w zakresie m.in.: doskonalenia jakości kształcenia w szkołach doktorskich oraz jakości badań naukowych doktorantów poprzez przenoszenie międzynarodowych doświadczeń do polskich uczelni, zwiększenia mobilności międzynarodowej doktorantów, rozwijania działań związanych z umieźdzynarodowieniem „w domu”, wspierania długotrwałej współpracy międzynarodowej szkół doktorskich, pozyskania doktorantów cudzoziemców oraz promotorów z zagranicy, wsparcia stypendialnego dla doktorantów realizujących projekty doktorskie we współpracy międzynarodowej i zmierzających do uzyskania *joint degree* lub *double degree*, realizacji przez doktorantów projektów badawczych o charakterze międzynarodowym.

Formuła programu w edycji 2020 została znacząco zmodyfikowana, co było wynikiem szerokich konsultacji środowiskowych w 2019 roku – z przedstawicielami szkół doktorskich, władzami rektorskimi i z udziałem przedstawicieli MNiSW. W wyniku konsultacji wypracowany został program wspierający umieźdzynarodowienie podmiotów prowadzących szkoły doktorskie na wszystkich polach ich działalności.

Tabela 25. Dane ogólne – Program STER – Umiejdzynarodowianie szkół doktorskich (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
34	13	12	35	0	12	12	-	9 500 (+2 000)*	9 295 (+1 997)*

* w nawiasach zostały podane kwoty dotyczące naboru dla STER – Stypendia doktorskie dla cudzoziemców (finansowane z PO WER)

W ramach przeprowadzonego naboru wpłynęły 34 wnioski, z czego 10 otrzymało finansowanie, a 2 znalazły się na liście rezerwowej. W związku z ich wysoką jakością i uwolnieniem puli środków podjęta została decyzja o dofinansowaniu realizacji także dwóch dodatkowych projektów z listy rezerwowej.

Tabela 26. Wnioskodawcy wg typów uczelni - STER – Umiejdzynarodowianie szkół doktorskich (nabór 2020)

Typ instytucji	Liczba wnioskodawców
Uniwersytet	10
Politechnika	7
Uczelnia medyczna	4
Uczelnia ekonomiczna (w tym prywatne)	4 (2)
Uczenia przyrodnicza	3
Uczelnia prywatna (w tym 2 ekonomiczne wykazane powyżej)	3
Uczelnia pedagogiczna	1
Uczelnia artystyczna	1
Instytut PAN	2
Instytut badawczy	1

Tabela 27. Beneficjenci programu STER – Umiejdzynarodowianie szkół doktorskich (nabór 2020)

Polskie uczelnie i instytuty, które są beneficjentami programu
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
Politechnika Gdańska
Politechnika Łódzka
Politechnika Śląska
Politechnika Warszawska
Politechnika Wrocławska
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
Uniwersytet Wrocłowski
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Instytut Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego Polskiej Akademii Nauk

W ramach programu STER – Stypendia doktorskie dla cudzoziemców (edycja 2018) realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego finansowane są stypendia za najlepsze wyniki/osiągnięcia naukowe dla doktorantów zagranicznych realizujących kształcenie w Projekcie oraz działania związane z pozyskaniem zagranicznych doktorantów.

Sytuacja epidemiczna na świecie spowodowała utrudnienia w realizacji niektórych działań przewidzianych w projektach (organizacja konferencji, szkół letnich i innych wydarzeń z udziałem grupy docelowej). Utrudnienia nie wpływają jednak na proces kształcenia doktorantów, który obecnie zgodnie z obowiązującymi przepisami, odbywa się zdalnie. Łącznie w ramach programu w 6 projektach w studiach doktorskich uczestniczy 41 doktorantów.

Akademickie Partnerstwa Międzynarodowe (bez ogłoszenia naboru w 2020)

Celem Programu jest wypracowanie trwałych rozwiązań w zakresie współpracy naukowej, wdrożeniowej i dydaktycznej realizowanej w ramach międzynarodowych partnerstw akademickich. Rezultaty projektu winny stanowić podstawę do rozwoju długotrwałej współpracy podmiotów tworzących partnerstwo. Wnioskodawcy określali w projekcie minimum trzech partnerów zagranicznych. Większość projektów zakładała współpracę w zakresie prowadzenia prac badawczo-rozwojowych w wymiarze międzynarodowym, wymiany studentów i pracowników oraz opracowania publikacji o zasięgu międzynarodowym.

Ze względu na charakter projektów w ramach Programu oraz ich powiązanie z różnymi wymiarami mobilności międzynarodowej nabór nie był ogłaszany w roku 2020. Doświadczenia wynikające ze współpracy z obecnymi beneficjentami oraz duża nieprzewidywalność co do możliwości zaplanowania i realizacji działań międzynarodowych w roku 2020 skłoniły NAWA do przesunięcia naboru na rok 2021. Ze względu na szerokie spektrum możliwości współpracy z partnerami z zagranicy, jakie stwarza program, oraz rosnące zainteresowanie nim jednostek systemu szkolnictwa wyższego i nauki, program pozostanie programem flagowym.

Działając w specyficznej sytuacji epidemicznej i przy znacznym ograniczeniu możliwości realizacji działań zaplanowanych w projektach z naborów 2018 i 2019, beneficjenci, przy współpracy z NAWA, zmuszeni byli przemodelować realizację projektów tak, aby uzyskać rezultaty równoważne do wcześniej zaplanowanych, lecz za pomocą działań możliwych do wykonania w warunkach *lockdownu*. W szczególności konieczna była rezygnacja z wyjazdów zagranicznych, w zamian znacząca część beneficjentów wzmocniła współpracę realizowaną zdalnie. W wielu przypadkach ciężar np. badań terenowych za granicą został przesunięty na partnera z danego kraju, a pozostali członkowie partnerstwa współpracowali przy analizie materiału i opracowaniu wyników. Współpraca online przyjmowała bardzo różne formy. W zależności od koncepcji projektu – były to m. in. spotkania i grupy robocze, konferencje, debaty, wirtualne pokazy i wystawy. W wielu przypadkach efektem przemodelowania projektów była większa, niż planowano, liczba wspólnych publikacji międzynarodowych. Wychodząc naprzeciw potrzebom beneficjentów, NAWA zgodziła się na wydłużenie maksymalnego czasu realizacji projektów (o 13 miesięcy dla naboru 2018 i 12 miesięcy dla naboru 2019).

Promocja Zagraniczna

Celem Programu było wsparcie uczelni oraz innych jednostek systemu szkolnictwa wyższego i nauki w budowaniu ich marki międzynarodowej oraz promocji za granicą. Ze względu na pandemię COVID-19 i w związku z licznymi prośbami beneficjentów powodowanymi ograniczeniami pandemicznymi w realizacji działań projektowych, przedłużono okres realizacji projektów z naboru 2019 o 6 miesięcy, tj. do 31.03.2021 r. Pandemia spowodowała opóźnienia w realizacji projektów oraz wpłynęła na zmianę planów promocyjnych związanych z udziałem w międzynarodowych targach edukacyjnych (odwołanie większości wydarzeń, niektóre targi zorganizowano w formie wirtualnej). Wpływ pandemii przejawiał się głównie w: a) odwoływaniu zaplanowanych konferencji naukowych i targów edukacyjnych lub przeniesieniu części z nich do przestrzeni wirtualnej, b) przeniesieniu środków finansowych na reklamę w sieciach społecznościowych i Internecie oraz tworzeniu treści multimedialnych i filmów.

W 2020 roku – w ramach konsolidacji programów instytucjonalnych NAWA – program Promocja Zagraniczna został włączony do programu Welcome to Poland. Poczynając od października 2020 r., nowe nabory wniosków o udział w programie są organizowane w ramach Welcome to Poland.

International Alumni (od 2019 roku program włączony do programu Promocja Zagraniczna)

Celem programu było wsparcie uczelni i jednostek naukowych prowadzących kształcenie w rozwoju długofalowych relacji z zagranicznymi absolwentami, wykorzystaniu ich wiedzy i doświadczeń w procesach edukacyjnych oraz budowaniu we współpracy z nimi marki polskich instytucji za granicą. Ze względu na pandemię COVID-19 i w związku z licznymi prośbami beneficjentów, przedłużono okres realizacji programu o 6 miesięcy, tzn. do 30.04.2021r.

Pandemia spowodowała opóźnienia w realizacji projektów oraz uniemożliwiła organizację zdecydowanej większości spotkań wymagających fizycznej obecności uczestników (np. konferencje/zjazdy absolwentów). Zmiany w projektach spowodowane pandemią polegały głównie na: a) przeniesieniu spotkań wymagających obecności fizycznej do przestrzeni wirtualnej, b) przeniesieniu środków finansowych na reklamę w sieciach społecznościowych i Internecie. Istotną zmianą było też odwoływanie międzynarodowych targów edukacyjnych, co również skutkowało przenoszeniem środków m.in. na reklamę internetową.

W związku z dążeniem do konsolidacji programów instytucjonalnych NAWA, ze względu na tematyczne podobieństwo (obszar promocji zagranicznej), podjęto decyzję o włączeniu w 2019 r. programu International Alumni do programu Promocja Zagraniczna. Począwszy od 2020 r. działania dotyczące współpracy z zagranicznymi absolwentami włączono do programu Welcome to Poland, który obejmuje m.in. rozwój potencjału instytucjonalnego na rzecz umiędzynarodowienia w domu, promocję zagraniczną polskich uczelni i jednostek naukowych oraz budowanie sieci absolwenckich i współpracę z zagranicznymi absolwentami.

PROM – Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej – program finansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja Rozwój (PO WER)

Celem Programu jest doskonalenie kompetencji doktorantów i kadry akademickiej z Polski i zagranicy, w tym pochodzących spoza UE, poprzez międzynarodową wymianę stypendialną. Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej finansuje 50 projektów uczelni oraz podmiotów prowadzących szkołę dokorską oferujących stypendia na pokrycie kosztów związanych z uczestnictwem doktorantów i kadry akademickiej w krótkich formach kształcenia (trwających od 5 do 30 dni) o międzynarodowym charakterze. Do krótkich form kształcenia zalicza się: prowadzenie zajęć dydaktycznych, udział w konferencjach, szkołach letnich/zimowych, kursach, warsztatach, stażach i wizytach studyjnych etc. Planowana liczba uczestników projektów na podstawie wniosków wynosi 3374 osoby.

Ze względu na charakter projektów realizowanych w ramach Programu polegający na krótkookresowej mobilności uczestników, w roku 2020 nabór nie został ogłoszony. Pandemia COVID-19 spowodowała na wiele miesięcy wstrzymanie wyjazdów/przyjazdów stypendystów w realizowanych projektach. Dlatego też przedłużono okres realizacji projektów wyłonionych w naborze w 2019 roku o 12 miesięcy, tzn. do 30.09.2021 r.

Pandemia spowodowała opóźnienia w realizacji projektów oraz w bardzo dużym stopniu ograniczyła organizację wymiany stypendialnej w tradycyjnej formie (wyjazdy i przyjazdy uczestników do instytucji organizującej krótką formę kształcenia). Po uzyskaniu akceptacji Instytucji Pośredniczącej, NAWA wyraziła zgodę na realizację części wymian stypendialnych w formie zdalnej (uczestnictwo doktorantów i kadry akademickiej w krótkich formach kształcenia on-line i uznanie za kwalifikowalne opłaty związane z udziałem w kształceniu). Obecnie NAWA czeka na zgodę Instytucji Pośredniczącej na wydłużenie realizowanych projektów o kolejny rok.

KATAMARAN – Realizacja wspólnych studiów II stopnia - program finansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja Rozwój (PO WER) (nabór 2020)

Celem głównym Programu jest wsparcie polskich uczelni w zakresie realizacji międzynarodowych programów kształcenia na wspólnych studiach II stopnia prowadzących do uzyskania wspólnego dyplomu oraz zwiększenie mobilności studentów i kadry akademickiej.

Projekt musi być realizowany w partnerstwie z co najmniej jedną zagraniczną uczelnią lub instytucją naukową, prowadzącą kształcenie odpowiadające 7 poziomowi Europejskiej Ramy Kwalifikacji.

Program jest realizowany w ramach projektu Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) pt. „Wsparcie zdolności instytucjonalnej polskich uczelni poprzez tworzenie i realizację międzynarodowych programów studiów”, który zapewnia finansowanie do 31 grudnia 2023 r.

Tabela 28. Dane ogólne – KATAMARAN - Realizacja wspólnych studiów II stopnia (kwoty w tys. zł)

Liczba wniosków	Planowa na liczbę beneficjentów	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
13	7	7	53	1	6	22	-	7 000	3 146

W ramach naboru 2020 do programu KATAMARAN możliwe było złożenie wniosku na uruchomienie rekrutacji na studia oraz wsparcie mobilności akademickiej w ramach międzynarodowych studiów wspólnych II stopnia.

Na podstawie doświadczeń z naboru 2019, w naborze 2020, regulamin programu KATAMARAN został uelastyczniony i bardziej dostosowany do praktyk i regulaminów uczelni realizujących wspólne studia. Nie przyniosło to jednak oczekiwanych efektów, ponieważ w ramach naboru Wnioskodawcy złożyli tylko 13 projektów z czego do realizacji wybrano 7 umów. Na etapie podpisywania umów jeden z Wnioskodawców (Politechnika Warszawska) wycofał się z realizacji projektu, z powodu braku możliwości wypłacania studentom stypendiów, w sytuacji realizacji procesu uczenia zdalnie z domu (kraju macierzystego). Brak zgody na realizację wymian w formie wirtualnej wynika z braku zgody Instytucji Zarządzającej.

W związku z niedużym zainteresowaniem Wnioskodawców programem Katamaran, działania w nim przewidziane zostały włączone do programu Partnerstwa Strategiczne.

Tabela 29. Typy działań realizowane w ramach dofinansowanych projektów – KATAMARAN – Realizacja wspólnych studiów II stopnia

Typ działania	Liczba projektów realizujących dany typ działania
Działania mające na celu uruchomienie rekrutacji na studia, w tym upowszechnienie informacji o planowanym uruchomieniu studiów oraz pozyskanie studentów, np. kontakty bezpośrednie, udział w spotkaniach networkingowych, prowadzenie lub udział w wykładach, konferencjach i innych wydarzeniach z udziałem grupy docelowej	6
Działania związane z realizacją międzynarodowych studiów wspólnych II stopnia, w tym w szczególności: wypłata stypendiów, spotkania/ szkolenia/wykłady kadry dydaktyczno-naukowej z Partnerem zagranicznym, szkolenia adaptacyjno-integracyjne dla studentów i kadry uczelni.	6

Tabela 30. Beneficjenci programu KATAMARAN – Realizacja wspólnych studiów II stopnia

Polskie uczelnie i instytuty, które są beneficjentami programu	Liczba projektów realizowanych przez beneficjenta
Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie	1
Politechnika Łódzka	1
Politechnika Gdańska	1
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie	1
Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi	1
Międzynarodowa Wyższa Szkoła Logistyki i Transportu we Wrocławiu	1

W ramach naboru 2019 do programu KATAMARAN możliwe było złożenie wniosku dotyczącego jednej z dwóch ścieżek tematycznych: A – Tworzenie programów międzynarodowych studiów wspólnych II stopnia i uruchomienie rekrutacji na studia, oraz B – Wsparcie mobilności akademickiej w ramach istniejących międzynarodowych studiów wspólnych II stopnia.

Spośród 16 podpisanych umów tylko jedna realizowała studia w zakresie Wsparcie mobilności akademickiej, w ramach istniejących międzynarodowych studiów wspólnych II stopnia (ścieżka B). Pozostałe projektu dotyczyły tworzenie programów międzynarodowych studiów wspólnych II stopnia i uruchomienie rekrutacji na studia (ścieżka A).

Od początku realizacji projektu uruchomiono już 3 programy wspólnych studiów (Politechnika Śląska, Politechnika Warszawska, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie). W ramach ścieżki B w programie bierze udział 12 studentów z Polski oraz Włoch.

Sytuacja epidemiczna na świecie spowodowała konieczność dostosowania sposobu realizacji projektów do nowej sytuacji. Dlatego większość działań skierowanych do kadry biorącej udział w projekcie (szkolenia, konferencje itp.) oraz studentów (zajęcia na uczelniach), odbywa się obecnie zdalnie. Większość beneficjentów wydłużyła okres realizacji projektów do 30 września 2021 roku. Utrudnienia nie zagrażają w osiągnięciu założonych we wniosku rezultatów.

SPINAKER– Intensywne Międzynarodowe Programy Kształcenia - program finansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja Rozwój (POWER)

Celem programu jest wspieranie polskich uczelni i instytutów w rozwoju umiędzynarodowienia poprzez dofinansowanie intensywnych międzynarodowych programów kształcenia dla studentów, doktorantów i kadry akademickiej w formule hybrydowej lub zdalnej.

Finansowane projekty są ukierunkowanych na:

- wzrost zainteresowania ofertą kształcenia w polskich instytucjach nauki i szkolnictwa wyższego wśród zagranicznych studentów i doktorantów;
- wzrost udziału zagranicznych studentów i doktorantów w polskich programach kształcenia;
- poszerzenie oferty intensywnych międzynarodowych programów kształcenia, realizowanych także w formule zdalnej.

Pierwszy nabór do Programu został ogłoszony 30 września 2020 roku, wnioski były składane do 15 grudnia 2020 r. Wpłynęło 118 wniosków. Rozstrzygnięcie naboru i ogłoszenie wyników nastąpi w 2021 roku.

Program stypendialny wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej: wyjazdy i przyjazdy

NAWA realizuje wymianę stypendialną na podstawie umów międzynarodowych i porozumień międzyrządowych z następującymi krajami: Białoruś, Bułgaria, Chiny, Czechy, Chorwacja, Egipt, Francja, Grecja, Japonia, Jemen, Kazachstan, Macedonia Północna, Meksyk, Rumunia, Serbia, Słowacja, Słowenia, Tajwan, Ukraina, Węgry, Wietnam, Włochy. Warunki finansowe pobytów określają warunki poszczególnych umów i porozumień.

Tabela 31. Dane ogólne – Wymiana stypendialna w ramach umów międzynarodowych i porozumień międzyrządowych (kwoty w tys. zł)

Kierunek wymiany	Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru 2019/20	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
wyjazdy 2019/20	314	107	140	45	20	120	195	100	2 500	2 200
przyjazdy 2019/20	40	80	33	83	0	33	106	15		
wyjazdy 2020/21	330	-	-	-	-	-	-	-	0	0
przyjazdy 2020/21	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0

Od roku akademickiego 2019/20 wymiana stypendialna wynikająca z umów międzynarodowych i porozumień międzyrządowych realizowana jest jako program NAWA pn. *Program wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej*. W kolejnej edycji nabór do programu w zakresie oferty wyjazdowej ogłoszono dnia 1 października 2020 r. i odbywał się on w systemie teleinformatycznym NAWA, w przypadku większości krajów w okresie 1 października – 18 grudnia 2020 r. Nabór do *Programu wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej – oferta przyjazdowa* ogłoszono 15 grudnia 2020 r. i jego rozstrzygnięcie planowane jest latem 2021 r.

Tabela 32. Kraj wyjazdów beneficjentów – Program stypendialny wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej

Kraj	Liczba	Udział %
Węgry	28	23,33
Czechy	16	13,33
Słowacja	16	13,33
Serbia	12	10
Ukraina	11	9,17
Chiny	9	7,50
Wietnam	8	6,67
Białoruś	6	5,00
Egipt	6	5,00
Mongolia	4	3,33
Rumunia	2	1,67
Bułgaria	2	1,67
Suma	120	100

Tabela 33. Kraj przyjazdów beneficjentów – Program stypendialny wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej

Kraj	Liczba	Udział %
Francja	8	24,24
Japonia	7	21,22
Tajwan	6	18,18
Serbia	4	12,12
Macedonia Płn.	2	6,06
Meksyk	2	6,06
Włochy	2	6,06
Białoruś	1	3,03
Węgry	1	3,03
Suma	33	100

Tabela 34. Cele działań* realizowane w ramach Programu stypendialnego wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej – oferta wyjazdowa

Cel działania	Liczba beneficjentów realizujących dany cel działania
odbycie stażu naukowego	64
odbycie studiów częściowych	45
odbycie studiów wyższych (II stopnia lub doktoranckich)	0
wizyta studyjna	11
pozyskanie materiałów do pracy naukowej	0
uczestnictwo w szkole letniej języka i kultury kraju partnera	0
prowadzenie w ośrodku goszczącym zajęć dydaktycznych	0
inna forma lub formy aktywności naukowej lub akademickiej powiązane z realizacją studiów, pracy doktorskiej lub pracy naukowej	0

**Podany cel działań jest celem głównym i nie wyklucza realizacji celów dodatkowych*

Tabela 35. Cele działań* realizowane w ramach Programu stypendialnego wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej – oferta przyjazdowa

Cel działania	Liczba beneficjentów realizujących dany cel działania
odbycie stażu naukowego	30
odbycie studiów częściowych	24
odbycie studiów wyższych (I, II stopnia, jednolitych magisterskich lub studiów doktoranckich); studia wyższe mogą być poprzedzone kursem przygotowawczym do studiów	52
wizyta studyjna	0
pozyskanie materiałów do pracy naukowej	0
prowadzenie w ośrodku goszczącym zajęć dydaktycznych	0
inna forma lub formy aktywności naukowej lub akademickiej powiązane z realizacją studiów, pracy doktorskiej lub pracy naukowej	0

**podany cel działań jest celem głównym i nie wyklucza realizacji celów dodatkowych*

PROMOCJA POLSKI JAKO KRAJU ATRAKCYJNYCH MOŻLIWOŚCI EDUKACYJNYCH I NAUKOWYCH

W ramach realizacji celu „Promocja Polski jako kraju atrakcyjnych możliwości edukacyjnych i naukowych” w 2020 roku ogłoszono nabory do czterech programów stypendialnych skierowanych do indywidualnych Wnioskodawców oraz jednego programu dedykowanego Wnioskodawcom instytucjonalnym. Program instytucjonalny zawierał komponent działań zleconych do realizacji NAWA przez Ministra Zdrowia oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, na które Agencja otrzymała finansowanie z dotacji celowej (Ministerstwo Zdrowia) oraz dotacji podmiotowej (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego). Ponadto Agencja zrealizowała zlecone przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zadanie „Solidarni ze studentami”.

W roku 2020 NAWA prowadziła sprawy stypendystów Agencji wyłonionych w naborach od 2018 r., jak również stypendystów z lat poprzednich, wyłonionych przez BUWiWM.

NAWA utrzymuje zainicjowany w 2018 r. system współpracy i rozliczeń finansowych między uczelniami i Agencją w oparciu o umowy ramowe i na ich podstawie przekazuje uczelniom środki w formule zaliczkowej, na finansowanie stypendiów Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Rozwiązanie takie zostało zastosowane również przy realizacji zadania „Solidarni ze studentami”.

W związku z przyjętym zaliczkowym system rozliczania z uczelniami, kwoty na wypłaty stypendium w programach Agencja prezentuje w ujęciu globalnym, bez podziału na cykle kształcenia oraz nabory.

Program stypendialny dla Polonii im. gen. Władysława Andersa

Celem Programu jest stworzenie młodzieży polskiego pochodzenia możliwości odbycia studiów w Polsce oraz poprawy znajomości języka polskiego. Program przyczynia się do promocji Polski jako kraju atrakcyjnych możliwości edukacyjnych i naukowych oraz podniesienia poziomu kwalifikacji w środowiskach polonijnych. Program realizuje założenia „Rządowego programu współpracy z Polonią i Polakami za granicą na lata 2015-2020”.

Tabela 36. Dane ogólne – Program stypendialny dla Polonii im. gen. Władysława Andersa (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków z pozytywną oceną formalną	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
2 134	1 490 (w tym 1 264 wnioski o stypendium Dyrektora NAWA)	625	29	65	560	2 681	Nd	14 857	23 149

W 2020 roku w ramach Programu stypendialnego dla Polonii im. gen. Władysława Andersa stypendium zostało przyznane 625 osobom.

Łączna liczba beneficjentów Programu w 2020 r., obejmująca stypendystów kontynuujących kształcenie w 2020 r. oraz stypendystów włączonych do Programu w 2020 r. (uwzględniająca rezygnacje z uczestnictwa w Programie po otrzymaniu decyzji o przyznaniu finansowania), wyniosła 2 681 stypendystów, w tym:

- na studiach I stopnia i jednolitych studiach magisterskich (wraz z kursem przygotowawczym) – 2170 osób,
- na studiach II stopnia (wraz z kursem przygotowawczym) – 488 osób,
- na studiach III stopnia – 23 osoby.

W roku sprawozdawczym Agencja odnotowała bardzo wysoki udział wniosków osób nieuprawnionych do udziału w programie – przede wszystkim z krajów Azji i Afryki.

Rezygnacje osób zakwalifikowanych do programu (łącznie 65) zostały złożone w większości bez wskazania powodu, w pozostałych przypadkach zostały wskazane m.in. przyczyny osobiste, nieprzyjęcie kandydata na studia przez uczelnię, wybór studiów poza Polską, otrzymanie obywatelstwa polskiego lub wybór kierunku niezgodnego z regulaminem Programu.

Wysokość środków wypłaconych beneficjentom w 2020 roku była wyższa od wartości planowanej, co wynika ze zwiększenia zaliczek dla uczelni na poczet wypłaty stypendiów obejmujących również okres semestru letniego roku akademickiego 2020/21.

Tabela 37. Dane ogólne - Program stypendialny dla Polonii im. gen. Władysława Andersa – studia I stopnia i jednolite studia magisterskie

Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków z pozytywną oceną formalną	Planowana liczba beneficjentów w z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19
1 518	1 275 (w tym 1 049 wnioski o stypendium Dyrektora NAWA)	450	467	31	45	422	2 170	nd

W Programie stypendialnym dla Polonii im. gen. Władysława Andersa – studia I stopnia i jednolite studia magisterskie NAWA prowadziła nabór wniosków na studia w uczelniach nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w uczelniach nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego. Informacja o liczbie złożonych wniosków dotyczy wszystkich złożonych wniosków, natomiast liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania oraz liczba beneficjentów obejmuje wyłącznie osoby, które otrzymały stypendium Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

Liczba wyłonionych stypendystów w naborze do Programu na studia I stopnia i jednolite studia magisterskie (467) została zwiększona w stosunku do planu (450), gdyż konieczne było przyznanie finansowania wszystkim osobom, które otrzymały jednakową ocenę merytoryczną, co przesunęło punkt odcięcia na liście rankingowej.

Liczba wniosków z pozytywną oceną formalną dotyczy wniosków osób ubiegających się o stypendium Dyrektora NAWA (na uczelniach nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki), z wyłączeniem wniosków osób ubiegających się o stypendium na studia w uczelniach nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw zdrowia oraz Ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego. Kolumny dotyczące liczby wniosków zakwalifikowanych do finansowania, liczby rezygnacji oraz kolumny dotyczące liczby beneficjentów również uwzględniają wyłącznie stypendystów Dyrektora NAWA, deklarujących rozpoczęcie kształcenia na uczelniach nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Tabela 38. Kraje wnioskodawców – Program stypendialny dla Polonii im. gen. Władysława Andersa – studia I stopnia i jednolite studia magisterskie

Kraj	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków z pozytywną oceną formalną	Udział danego kraju (%)*	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów	Współczynnik sukcesu (%)*	Udział danego kraju w liczbie beneficjentów (%)*
Białoruś	954	714	68,06	313	24	289	29,84	68,48
Ukraina	259	198	18,88	85	4	81	8,10	19,19
Kazachstan	43	34	3,24	15	1	14	1,43	3,32
Litwa	60	49	4,67	21	8	13	2,00	3,08
Rosja	26	16	1,53	7	1	6	0,67	1,42
Czechy	20	17	1,62	8	3	5	0,76	1,18
Rumunia	4	4	0,38	4	1	3	0,38	0,71
Mołdawia	10	4	0,38	3	0	3	0,29	0,71
Gruzja	4	3	0,29	3	0	3	0,29	0,71
Brazylia	4	3	0,29	2	0	2	0,19	0,47
Uzbekistan	5	2	0,19	2	0	2	0,19	0,47
Kirgistan	1	1	0,10	1	0	1	0,10	0,24
Łotwa	5	4	0,38	3	3	0	0,29	0
Pozostałe kraje	123	0	0	0	0	0	0	0
SUMA	1518	1049	100	467	45	422	44,52	100

*przy udziale procentowym zostało zastosowane zaokrąglenie kwot

Pozostałe kraje to: składają się (liczba złożonych wniosków została podana w nawiasie); Pakistan (28), Angola (18), Nigeria (14), Afganistan (7), Kenia (5), Palestyna (5), Etiopia (4), Ghana (4), Niger (4), Demokratyczna Republika Konga (3), Uganda (3), Bangladesz (2), Egipt (2), Indonezja (2), Jemen (2), Mozambik (2), Syria (2), Wyspy Świętego Tomasza i Książęca (2), Zimbabwe (2), Algieria (1), Chiny (1), Czad (1), Gambia (1), Gwinea (1), Indie (1), Kolumbia (1), Liban (1), Maroko (1), Rwanda (1), Tadżykistan (1), Tanzania (1). W sumie wnioski wpłynęły z 44 państw, zaś beneficjentów wyłoniono z 12 (po uwzględnieniu rezygnacji).

Kolumna „liczba złożonych wniosków” obejmuje również wnioski osób, które ubiegały się o stypendium na studia w uczelniach medycznych oraz osób ubiegających się o stypendia na studia w uczelniach artystycznych. Kolumna „liczba wniosków z pozytywną oceną formalną” obejmuje wnioski spełniające kryteria formalne osób ubiegających się o stypendium Dyrektora NAWA (stypendium na studia w uczelniach nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki).

Udział danego kraju oraz współczynnik sukcesu został obliczony w odniesieniu do liczby poprawnych formalnie wniosków (

Tabela 39. Dane ogólne – Program stypendialny dla Polonii im. gen. Władysława Andersa – studia II stopnia

Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków z pozytywną oceną formalną	Planowana liczba beneficjentów w z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19
616	215	150	158	26	20	138	488	nd

Liczba wyłonionych stypendystów w naborze do Programu na studia II stopnia (158) została zwiększona w stosunku do planu (150) z uwagi na spodziewane rezygnacje złożone w ramach Programu.

Tabela 40. Kraje wnioskodawców – Program stypendialny dla Polonii im. gen. Władysława Andersa – studia II stopnia

Kraj	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków z pozytywną oceną formalną	Udział danego kraju (%)*	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów	Współczynnik sukcesu (w %)	Udział danego kraju w liczbie beneficjentów (%)*
Białoruś	109	97	45,12	76	8	68	35,35	49,28
Ukraina	77	66	30,70	43	7	36	20,00	26,09
Litwa	15	13	6,05	11	3	8	5,12	5,80
Kazachstan	11	9	4,19	6	0	6	2,79	4,35
Rosja	7	7	3,26	5	0	5	2,33	3,62
Czechy	6	5	2,33	4	0	4	1,86	2,90
Brazylia	8	6	2,79	3	0	3	1,40	2,17
Mołdawia	6	4	1,86	3	0	3	1,40	2,17
Uzbekistan	2	2	0,93	2	0	2	0,93	1,45
Rumunia	3	3	1,40	3	2	1	1,40	0,72
Łotwa	1	1	0,47	1	0	1	0,47	0,72
Turkmenistan	1	1	0,47	1	0	1	0,47	0,72
Pozostałe kraje	370	1	0,47	0	0	0	0	0
SUMA	616	215	100	158	20	138	73,49	100

Pozostałe kraje to: (liczba złożonych wniosków została podana w nawiasie): Pakistan (102), Nigeria (62), Ghana (21), Etiopia (20), Afganistan (19), Angola (13), Bangladesz (11), Egipt (11), Kenia (9), Syria (8), Palestyna (7), Jemen (6), Algieria (5), Indie (5), Indonezja (5), Zimbabwe (5), Maroko (4), Somalia (4), Gruzja (3), Irak (3), Jordania (3), Kamerun (3), Sierra Leone (3), Sudan (3), Tanzania (3), Chiny (2), Czad (2), Rwanda (2), Uganda (2), Zambia (2), Słowacja (1), Armenia (1), Azerbejdżan (1), Burundi (1), Demokratyczna Republika Konga (1), Filipiny (1), Francja (1), Gwinea (1), Iran (1), Kongo (1), Lesotho (1), Libia (1), Macedonia Północna (1), Madagaskar (1), Meksyk (1), Namibia (1), Nowa Zelandia (1), Panama (1), Peru (1), Republika Środkowoafrykańska (1), Sudan Południowy (1), Wyspy Świętego Tomasza i Książęca (1). W sumie wnioski wpłynęły z 64 państw, zaś beneficjentów wyłoniono z 12 (po uwzględnieniu rezygnacji). Udział danego kraju oraz współczynnik sukcesu został obliczony w odniesieniu do liczby poprawnych formalnie wniosków.

Program na organizację i przeprowadzenie kursów przygotowawczych do podjęcia studiów w ramach programów stypendialnych im. Andersa, im. Banacha i im. Łukasiewicza oraz współpracy bilateralnej

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej w celu dokonania wyboru ośrodków prowadzących kurs przygotowawczy do podjęcia studiów w roku akademickim 2020/2021 przeprowadziła w procedurze konkursowej nabór wniosków do Programu Kursy przygotowujące do podjęcia nauki w Polsce. W ramach tego naboru wyłoniono również beneficjentów do organizacji i przeprowadzenia kursu przygotowawczego dla cudzoziemców przygotowujących się do podjęcia studiów w języku polskim w uczelniach artystycznych nadzorowanych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (działanie sfinansowane w ramach umowy o przyznanie Agencji dotacji podmiotowej z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 czerwca 2020 r.) oraz w uczelniach

medycznych nadzorowanych przez Ministra Zdrowia (działanie sfinansowane w ramach umowy o przyznanie Agencji dotacji celowej z dnia 26 czerwca 2020 r.).

Tabela 41. Dane ogólne – Program Kursy przygotowujące do podjęcia nauki w Polsce (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)*	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
15	10	8	53	0	8	9	5 284	4 609**

* przy udziale procentowym zostało zastosowane zaokrąglenie kwot

** środki wypłacone beneficjentom finansowane z umowy dotacyjnej MNiSW. Ponadto beneficjenci naboru w 2020 r. i z roku poprzedniego finansowani byli z następujących źródeł:

- dotacja celowa MZ
- dotacja podmiotowa MKiDN

Tabela 42. Beneficjenci Programu Kursy przygotowujące do podjęcia nauki w Polsce z naboru w 2020 r.

Beneficjent	Wartość przyznanych środków finansowych*	W tym ze środków umowy dotacyjnej MNiSW
Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki	1 001 465,25	860 877,00
Uniwersytet Łódzki	1 045 365,00	203 865,00
Uniwersytet Rzeszowski	274 944,90	274 944,90
Uniwersytet Śląski w Katowicach	424 230,00	424 230,00
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	537 000,00	537 000,00
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	552 000,00	552 000,00
Politechnika Wrocławska	401 076,00	401 076,00
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach	487 605,00	487 605,00
Suma	4 723 686,15	3 741 597,90

* wartość przyznanych środków finansowych, w tym finansowanych ze środków MZ i MKiDN

W ramach Programu wyłoniony został jeden beneficjent realizujący kurs przygotowawczy dla Ministra Zdrowia o specjalizacji w zakresie studiów medycznych, tj. Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców przy Uniwersytecie Łódzkim, oraz jeden realizujący kurs dla Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu o specjalizacji w zakresie studiów artystycznych, tj. Międzynarodowe Centrum Kształcenia przy Politechnice Krakowskiej.

Kurs realizowany jest w okresie od 1 października 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. (kurs dwusemestralny) bądź do 15 lutego 2021 r. (kurs semestralny).

W 2020 r., w oparciu o umowy zawarte z beneficjentami oraz zasady realizacji programu Kursy, określone w jego regulaminie, wypłacona została uczelniom zaliczka w wysokości 33% wartości przyznanych środków finansowych, tj. 1 558 816,43 PLN, w tym 1 234 727,31 PLN ze środków umowy dotacyjnej MNiSW.

W 2020 r. kontynuowany był ponadto kurs przygotowawczy realizowany przez ośrodki wyłonione w 2019 r. (w tym ośrodki realizujące kurs dla Ministra Zdrowia oraz Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu) oraz wypłata wynikających z tego świadczeń finansowych dla tych uczelni. Uczelnie dopełniły zobowiązań wynikających z programu kursu oraz zawartych z Agencją umów, w tym złożyły raporty z realizacji kursu, i otrzymały przysługujące im na mocy tych umów wynagrodzenie w wysokości 67% ich wartości. Łączna kwota środków finansowych wydatkowanych z dotacji wyniosła 4 608 957,04 PLN. Plan działania Agencji na rok 2020 przewidywał wypłatę środków finansowych w wysokości 5 284 tys. zł. Różnica wynika z niższej, niż przewidywano, wyceny kursu przygotowawczego przez wnioskodawców w procesie naboru do programu, która stała się podstawą do ustalenia wartości przyznanych środków finansowych, a następnie zawarcia umów z beneficjentami.

Program stypendialny im. Stefana Banacha

Celem Programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się poprzez podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych obywateli państw Partnerstwa Wschodniego, wybranych krajów Azji Centralnej oraz Bałkanów Zachodnich poprzez umożliwienie młodzieży odbycia studiów II stopnia w Polsce w obszarze nauk inżynieryjno-technicznych, nauk rolniczych, nauk ścisłych i przyrodniczych. Program umożliwia również odbycie studiów I stopnia przez absolwentów Liceum im. Kołosa na Białorusi na wszystkich kierunkach studiów z wyjątkiem kierunków filologicznych. Program jest realizowany we współpracy z MSZ ze środków finansowych Polskiej Współpracy Rozwojowej. Nabór w 2020 roku był siódmą edycją Programu.

Tabela 43. Dane ogólne – Program stypendialny im. Stefana Banacha – studia II stopnia (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków w zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
96	80*	65	68	8	72**	227	nd	3 116	3 747

*w tym 15 absolwentów Liceum im. Kołosa na Białorusi

** do liczby beneficjentów programu doliczono 15 absolwentów Liceum im. Kołosa na Białorusi

Tabela 44. Kraje wnioskodawców – Program stypendialny im. Stefana Banacha – studia II stopnia

Kraj	Liczba złożonych wniosków	Udział danego kraju w liczbie wniosków (%)	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów	Współczynnik sukcesu (%)	Udział danego kraju w liczbie beneficjentów (%)
Ukraina	44	45,83	34	2	32	35,42	56,14
Azerbejdżan	19	19,79	10	1	9	10,42	15,79
Białoruś	12	12,50	9	0	9	9,38	15,79
Kazachstan	12	12,50	7	2	5	7,29	8,77
Albania	1	1,04	1	0	1	1,04	1,75
Tadżykistan	1	1,04	1	0	1	1,04	1,75
Pozostałe kraje	7	7,29	3	3	0	3,13	0
SUMA	96	100	65	8	57	67,71	100

Pozostałe kraje to (liczba złożonych wniosków została podana w nawiasie): Czarnogóra (2), Gruzja (3), Uzbekistan (2). W sumie wnioski wpłynęły z 9 państw, zaś beneficjentów wyłoniono z 6 (po uwzględnieniu rezygnacji).

W roku 2020 złożonych zostało 96 wniosków, co pozwoliło na wyłonienie, zgodnie z planem, 65 beneficjentów naboru do Programu na studia II stopnia. Wraz ze wzrostem zainteresowania udziałem w Programie (wzrost liczby wniosków w stosunku do minionej edycji Programu) odnotowano szerszy odzew z krajów dotychczas niereprezentowanych licznie przez wnioskodawców – w szczególności Kazachstanu (brak wniosków w edycji w 2019 r.) i Azerbejdżanu (przeszło sześciokrotny wzrost liczby wniosków).

Jednocześnie dokonano w porozumieniu z MSZ przesunięcia wolnych środków finansowych z Programu im. Banacha na Program im. Łukasiewicza, co pozwoliło na ustalenie limitu miejsc stypendialnych w Programie im. Łukasiewicza na 130.

Program stypendialny im. Ignacego Łukasiewicza

Celem programu jest wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego krajów rozwijających się poprzez podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych obywateli wybranych państw - biorców pomocy rozwojowej, dzięki umożliwieniu młodzieży odbycia studiów II stopnia w Polsce w obszarze nauk inżynieryjno-technicznych, nauk rolniczych oraz nauk ścisłych i przyrodniczych. Program jest realizowany we współpracy z MSZ i finansowany ze środków Polskiej Pomocy Rozwojowej. Tegoroczny nabór był szóstym z kolei.

Tabela 45. Dane ogólne – Program stypendialny im. Ignacego Łukasiewicza – studia II stopnia (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
2344	130	136	6	47	89	302	nd	5 436	4 805

Tabela 46. Kraje wnioskodawców – Program stypendialny im. Ignacego Łukasiewicza – studia II stopnia

Kraj	Liczba złożonych wniosków	Udział danego kraju w liczbie wniosków (%)	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów	Współczynnik sukcesu (%)	Udział danego kraju w liczbie beneficjentów (%)
Nigeria	582	24,83	51	10	41	2,18	46,07
Etiopia	262	11,18	26	6	20	1,11	22,47
Indonezja	144	6,14	14	3	11	0,60	12,36
Palestyna	68	2,90	7	1	6	0,30	6,74
Pakistan	530	22,61	21	18	3	0,90	3,37
Bangladesz	35	1,49	2	0	2	0,09	2,25
Indie	71	3,03	3	2	1	0,13	1,12
Jemen	47	2,01	2	1	1	0,09	1,12
Wietnam	16	0,68	2	1	1	0,09	1,12
Egipt	65	2,77	1	0	1	0,04	1,12
Kolumbia	8	0,34	1	0	1	0,04	1,12
Myanmar	5	0,21	1	0	1	0,04	1,12
Pozostałe kraje	511	21,80	5	5	0	0,21	0
SUMA	2344	100	136	47	89	5,80	100

Pozostałe kraje to (liczba złożonych wniosków została podana w nawiasie): Syria (59), Afganistan (50), Ghana (46), Kenia (43), Angola (33), Sudan (28), Jordania (26), Tanzania (22), Maroko (16), Algieria (15), Irak (13), Zimbabwe (11), Somalia (11), Rwanda (11), Tunezja (10), Uganda (10), Meksyk (9), Nepal (8), Czad (6), Gwinea (5), Kamerun (5), Liban (5), Demokratyczna Republika Konga (4), Filipiny (4), Libia (4), Brazylia (3), Iran (3), Sierra Leone (3), Tajlandia (3), Botswana (2), Burundi (2), Gabon (2), Honduras (2), Madagaskar (2), Malesja (2), Mali (2), Mongolia (2), Mozambik (2), Niger (2), Peru (2), RPA (2), Sudan Płd. (2), Zambia (2), Benin (1), Boliwia (1), Burkina Faso (1), Dżibuti (1), Erytrea (1), Gambia (1), Gwatemala (1), Kambodża (1), Kongo (1), Liberia (1), Mauretania (1), Papua-N. Gwinea (1), Salwador (1), Senegal (1), Sri Lanka (1), Togo (1), Wybrzeże Kości Słoniowej (1). W sumie wnioski wpłynęły z 72 państw, zaś beneficjentów wyłoniono z 12 (po uwzględnieniu rezygnacji).

W naborze do Programu w 2020 r. złożonych zostało ponad 2300 wniosków, tj. 4,7 razy więcej niż w edycji w 2019 r. Liczba wyłonionych stypendystów w naborze do Programu (136) została zwiększona o 6 osób w stosunku do planu z uwagi na jednakowy rezultat oceny merytorycznej wnioskodawców.

Wysoki poziom rezygnacji z udziału w Programie (ok. 34,5% zakwalifikowanych) spowodowany był dwoma kluczowymi czynnikami deklarowanymi przez wyłonione osoby – uzyskaniem innego stypendium oraz dużą niepewnością co do rozwoju sytuacji spowodowanej ogólnoswiatową pandemią i związanymi z nią ograniczeniami w przemieszczaniu się. Pozostałe osoby wskazywały na przyczyny osobiste i zawodowe, trudności wizowe bądź nie udzieliły odpowiedzi na pytanie o przyczyny rezygnacji z udziału w Programie. Rezygnacje to najtrudniejszy i najmniej przewidywalny element Programu, zaś ich skala jest trudna do oszacowania na etapie wyłaniania stypendystów. Aby zmniejszyć związane z nią ryzyko niewykorzystania miejsc stypendialnych, Agencja dostrzega konieczność kwalifikacji do Programu większej liczby osób niż wynikałoby to z planów na dany nabór.

Ponadto zdominowanie liczby miejsc stypendialnych przez obywateli jednego kraju (Nigeria – 51 stypendystów na 136 wyłonionych w naborze, tj. 37,5% miejsc) uzasadnia potrzebę rozważenia wprowadzenia limitów miejsc przypadających na poszczególne kraje w kolejnych naborach do programu współpracy rozwojowej.

Obie propozycje będą przedmiotem ustaleń z MSZ.

Program stypendialny Poland my First Choice - program finansowany ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER)

Celem programu stypendialnego Poland my First Choice jest zachęcenie zdolnej młodzieży z wybranych krajów o wysokiej jakości systemach kształcenia wyższego do podejmowania studiów II stopnia w najlepszych polskich uczelniach.

Program oferuje stypendium na odbycie studiów II stopnia w trybie stacjonarnym w uczelniach publicznych i niepublicznych na wszystkich kierunkach prowadzonych przez jednostki o najwyższym poziomie naukowym – posiadających kategorię A i A+ w ostatniej ocenie parametrycznej.

Program jest realizowany w ramach projektu Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) pt. Poland my First Choice, który zapewnia finansowanie programu do 31 sierpnia 2023 r.

W 2020 r. ogłoszono dwa nabory w ramach drugiej edycji Programu.

Tabela 47. Dane ogólne o programie – Poland my First Choice (kwoty w tys. zł)

Liczba wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
82	79	44	54	3	41	62	nd	978	682

W ramach naboru wyłoniono niższą, niż zakładano, liczbę stypendystów, co wynika z dużej liczby wniosków, które nie spełniły wymagań formalnych. Duży wpływ na realizację Programu miała sytuacja pandemiczna w okresie naboru wniosków do Programu oraz ograniczenia w funkcjonowaniu instytucji szkolnictwa wyższego w krajach Programu. Aby umożliwić dotarcie informacji o naborze do potencjalnych wnioskodawców oraz umożliwić im prawidłowe wypełnienie wniosku i dostarczenie wszystkich wymaganych załączników, NAWA wydłużyła okres naboru, co przyniosło znaczący wzrost liczby wniosków. Nie był on jednak wystarczający, aby zapewnić osiągnięcie zakładanych wskaźników. Należy przy tym zauważyć, że ofertą stypendialną PMFC, Agencja wkracza na trudny rynek międzynarodowej wymiany akademickiej krajów rozwiniętych, gdzie oferta stypendialna jest szeroka, dostosowana do potrzeb kształcenia zróżnicowanych odbiorców, zaś instytucje kształcenia wyższego posiadają ugruntowaną pozycję w poszczególnych regionach geograficznych. Polska, w tym zakresie, dopiero inicjuje swój udział na rynkach światowych, co sprawia, że nie jest jeszcze rozpoznawalnym i pożądanym docelowym miejscem kształcenia dla obywateli krajów rozwiniętych. Tym samym, również w perspektywie kolejnych edycji Programu, uzasadnione jest zrewidowanie oczekiwań co do liczby wyłonionych beneficjentów.

W grudniu 2020 r. Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej ogłosiła nabór uzupełniający do Programu stypendialnego Poland my First Choice w ramach działań zaradczych mających na celu osiągnięcie zakładanych we wniosku o finansowanie POWER wskaźników projektowych. Beneficjenci naboru zostali wyłonieni w 2021 r., w związku z czym nie zostali uwzględnieni w całkowitej liczbie beneficjentów Programu w niniejszym sprawozdaniu.

Poniższa tabela przedstawia strukturę geograficzną Wnioskodawców wraz ze zbiorczymi wynikami naboru. Na „pozostałe kraje” składają się kraje, z których wnioskodawcy nie zostali zakwalifikowani do Programu. Są to (liczba złożonych wniosków została podana w nawiasie): Holandia (1), Irlandia (1), Izrael (2), Łotwa (1), Słowenia (1), Tajwan (2), Zimbabwe (1). W sumie wnioski wpłynęły z 25 państw, zaś beneficjentów wyłoniono z 18 (po uwzględnieniu rezygnacji).

Tabela 48. Kraje wnioskodawców – Program stypendialny Poland my First Choice

Kraj	Liczba złożonych wniosków	Udział danego kraju w liczbie wniosków (%)	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów	Współczynnik sukcesu (%)*	Udział danego kraju w liczbie beneficjentów (%)
Francja	8	9,76	6	0	6	7,32	14,63
Hiszpania	5	6,10	4	0	4	4,88	9,76
Litwa	6	7,32	4	0	4	4,88	9,76
USA	7	8,54	4	0	4	4,88	9,76
Włochy	15	18,29	4	0	4	4,88	9,76
Grecja	5	6,10	3	0	3	3,66	7,32
Chiny	4	4,88	2	0	2	2,44	4,88
Korea Południowa	4	4,88	4	2	2	4,88	4,88
Niemcy	3	3,66	2	0	2	2,44	4,88
Rumunia	4	4,88	3	1	2	3,66	4,88
Australia	1	1,22	1	0	1	1,22	2,44
Chile	1	1,22	1	0	1	1,22	2,44
Chorwacja	2	2,44	1	0	1	1,22	2,44
Czechy	3	3,66	1	0	1	1,22	2,44
Kanada	1	1,22	1		1	1,22	2,44
Portugalia	1	1,22	1	0	1	1,22	2,44
Słowacja	1	1,22	1	0	1	1,22	2,44
Wielka Brytania	2	2,44	1	0	1	1,22	2,44
Pozostałe kraje	9	10,98	0	0	0	0	0
SUMA	82	100	44	3	41	53,66	100

W związku z zagrożeniem epidemicznym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Agencja stworzyła pozostającym w Polsce beneficjentom studenckich programów stypendialnych możliwość skorzystania z jednorazowej zapomogi. O zapomogę mogli ubiegać się uczestnicy kursów przygotowawczych, studenci oraz doktoranci, którzy podjęli kształcenie przed rokiem akademickim 2019/2020, będący stypendystami Programu stypendialnego dla Polonii im. gen. Władysława Andersa, im. Stefana Banacha, im. Ignacego Łukasiewicza, POLONISTA, wymiany osobowej w ramach współpracy bilateralnej oraz indywidualnych stypendiów, posiadający prawo pobierania stypendium Dyrektora NAWA w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020. Łącznie w ramach inicjatywy przyznane zostały 1152 zapomogi w wysokości 500 zł, o łącznej wartości 576 000,00 PLN. Głównymi beneficjentami zapomogi byli stypendiści Programu stypendialnego dla Polonii im. gen. Wł. Andersa (71,5% przyznanych zapomóg). Świadczenie zrealizowane zostało w ramach poszczególnych programów NAWA i ujęte jest w wartościach wydatkowanych w 2020 r.

PROMOCJA JĘZYKA I KULTURY POLSKIEJ

W ramach realizacji celu „Promocja języka polskiego i kultury polskiej” w 2020 r. ogłoszono nabory do czterech programów.

Program Letnie kursy języka i kultury polskiej

Celem Programu jest umożliwienie osobom uczącym się oraz tym, które planują rozpoczęcie nauki języka polskiego jako obcego, uczestnictwa w intensywnych kursach języka i kultury polskiej w Polsce. Program przeznaczony jest także dla pracujących w zagranicznych ośrodkach akademickich cudzoziemców-lektorów języka polskiego i stanowi dla nich okazję do wzmocnienia kompetencji komunikacyjnych oraz dydaktycznych.

W związku z pandemią COVID-19 oraz po wnikliwej ocenie ryzyk i zagrożeń, podjęto decyzję o rezygnacji z realizacji programu w formule tradycyjnej. Osobom, które złożyły wnioski o udział w programie, zaoferowano możliwość uczestnictwa w kursie online, który był okazją do wzmocnienia kompetencji językowych cudzoziemców interesujących się naszym językiem i kulturą.

Tabela 49. Dane ogólne – Letnie kursy języka i kultury polskiej (w formule online) (kwoty w tys. zł)

	Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania*	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r.	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r.
Kursy letnie	654*	500	654*	100	313 **	341	130	117,7
Solidarni z Białorusią						338	-	138,75

* liczba osób, które zgłosiły chęć udziału w kursie zdalnym

** liczba osób, które nie przystąpiły do kursu online, nie zawsze formalnie rezygnując z udziału w programie

Kursy letnie dla studentów odbyły się w dniach 27 lipca – 15 września 2020 r., zaś kurs dla lektorów w dniach 3-21 sierpnia 2020 r.

W celu zmotywowania Wykonawców kursów online oraz ze względu na gospodarne dysponowanie środkami publicznymi, w umowie na realizację kursów, uzależniono wysokość wynagrodzenia za każdego uczestnika kursu od spełnienia określonych minimalnych wymagań dotyczących frekwencji lub liczby wykonanych zadań na platformie. Tylko osoby spełniające te wymagania zostały wliczone do liczby uczestników kursu (341).

W związku z koniecznością odwołania realizacji Programu w odniesieniu do kursów stacjonarnych, NAWA zorganizowała kursy zdalne w formule hybrydowej, polegającej na połączeniu zajęć z lektorami (na żywo) z intensywną pracą samodzielną. Główny nacisk położony był na pracę indywidualną, zajęcia z lektorami miały służyć głównie motywowaniu do pracy samodzielnej, integracji i wyjaśnianiu problemów, które pojawiały się w trakcie pracy samodzielnej. Istotnym uzupełnieniem wskazanych wyżej głównych elementów kursu były wykłady w formie webinarów, w trakcie których omawiane były najciekawsze zjawiska polskiej historii i kultury – zwłaszcza współczesnej. Niektóre webinaria zgromadziły niemal stu uczestników.

W przypadku kursu online dla cudzoziemców-lektorów języka polskiego, jego uczestnicy byli równie entuzjastyczni w ocenach, jak w przypadku zeszłorocznego kursu w wersji stacjonarnej. Udało się zachować wszystkie elementy, w tym hospitację, prowadzenie zajęć przez uczestników kursu, warsztaty i wycieczki (w wariacie wirtualnym). Uczestnicy byli pod wrażeniem możliwości organizacyjnych, kreatywności i umiejętności posługiwania się przez organizatorów kursu różnymi nowinkami technologicznymi usprawniającymi proces dydaktyczny.

W ramach realizacji Letnich kursów języka i kultury polskiej prowadzono podwójny system naboru. Oprócz naboru otwartego, przewidziano także pulę miejsc dla uczestników zgłoszonych w ramach realizacji umów międzynarodowych i porozumień międzyrządowych. Z tej formy rekrutacji skorzystali studenci z następujących krajów: Belgia, Bułgaria, Chiny, Czechy, Japonia, Kazachstan, Korea Południowa, Łotwa, Mołdawia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Tajwan i Wietnam. Propozycja uczestnictwa w kursie zdalnym dotyczyła także tej grupy wnioskodawców.

Tabela 50. Kraje wnioskodawców – Letnie kursy języka i kultury polskiej

Kraj	Liczba złożonych wniosków	Udział danego kraju w liczbie zgłoszeń na kurs zdalny (%)	Liczba beneficjentów	Udział danego kraju w liczbie beneficjentów (%)	Współczynnik sukcesu (%)
Białoruś	135	21	33	10	24
Ukraina	121	19	85	25	70
Rosja	58	9	40	12	69
Chiny	29	4	15	4	52
Maroko	22	3	4	1	18
Turcja	22	3	12	4	55
Francja	17	3	8	2	47
Tajwan	17	3	8	2	47
Rumunia	16	2	12	4	75

Niemcy	15	2	7	2	47
Bułgaria	13	2	10	3	77
Tajlandia	13	2	9	3	69
Czechy	10	2	4	1	40
Gruzja	10	2	2	1	20
Brazylia	9	1	7	2	78
Kazachstan	9	1	7	2	78
Włochy	9	1	8	2	89
Egipt	8	1	7	2	88
Stany Zjednoczone	8	1	3	1	38
Indie	7	1	3	1	43
Japonia	7	1	3	1	43
Serbia	7	1	3	1	43
Wenezuela	7	1	4	1	57
Holandia	6	1	2	1	33
Wietnam	6	1	0	0	0
Chorwacja	5	1	1	0	20
Hiszpania	5	1	3	1	60
Korea Południowa	5	1	5	1	100
Wielka Brytania	5	1	3	1	60
Azerbejdżan	4	1	3	1	75
Indonezja	4	1	3	1	75
Kolumbia	4	1	1	0	25
Węgry	4	1	3	1	75
Armenia	2	0	2	1	100
Estonia	2	0	2	1	100
Kanada	2	0	1	0	50
Kirgistan	2	0	1	0	50
Łotwa	2	0	1	0	50
Macedonia	2	0	2	1	100
Mołdawia	2	0	1	0	50
Słowacja	2	0	1	0	50
Słowenia	2	0	2	1	100
Uzbekistan	2	0	1	0	50
Arabia Saudyjska	1	0	0	0	0
Argentyna	1	0	1	0	100
Austria	1	0	0	0	0
Bangladesz	1	0	1	0	100
Belgia	1	0	1	0	100
Czarnogóra	1	0	1	0	100
Erytrea	1	0	1	0	100
Finlandia	1	0	1	0	100
Grecja	1	0	0	0	0
Gwatemala	1	0	1	0	100
Iran	1	0	0	0	0
Irlandia	1	0	0	0	0
Jordania	1	0	0	0	0
Meksyk	1	0	0	0	0
Nowa Zelandia	1	0	1	0	100
Pakistan	1	0	1	0	100
Senegal	1	0	0	0	0
Suma	654	100	341	100	

Procedura wyłonienia wykonawców kursów letnich

W związku z koniecznością odwołania realizacji Programu w odniesieniu do kursów stacjonarnych oraz w celu organizacji kursów w formule zdalnej, w czerwcu 2020 r. NAWA przeprowadziła rozeznanie rynku, którego celem było wybranie wykonawców, którzy dysponowaliby odpowiednim potencjałem zarówno do prowadzenia zajęć kontaktowych (wideo konferencji i webinarów z lektorami), jak i do zapewnienia odpowiedniej jakości materiałów do pracy samodzielnej.

W odpowiedzi na zapytanie wpłynęło 8 ofert – zarówno od renomowanych centrów nauczania języka polskiego jako obcego dużych polskich uniwersytetów (Jagiellońskiego i Śląskiego), jak i od mniejszych podmiotów. Wybrano dwa podmioty: Edu & More sp. z o. o. i polish-courses.com Iwona Stempek, które już od kilku lat są liderami w zdalnym nauczaniu języka polskiego. Oba podmioty profesjonalnie i z wielkim zaangażowaniem zrealizowały kursy dla studentów (także te w ramach inicjatywy „Solidarni z Białorusią”). Do realizacji kursu dla lektorów-cudzoziemców wybrano Uniwersytet Śląski.

Tabela 51. Instytucje realizujące kursy – Letnie kursy języka i kultury polskiej

Instytucja realizująca kurs	Liczba uczestników
3-21 sierpnia 2020 (kurs lektorski)	21
Uniwersytet Śląski w Katowicach	21
27 lipca - 15 września 2020 r.	320
Edu & More Sp. z o.o.	169
polish-courses.com Iwona Stempek	151
24 października - 30 listopada 2020 r. (Solidarni z Białorusią)	338
Edu & More Sp. z o.o.	144
polish-courses.com Iwona Stempek	194
Suma	679

Solidarni z Białorusią – kursy języka i kultury polskiej

W październiku 2020 Agencja ogłosiła zapisy na zdalny kurs języka polskiego jako obcego dla studentów z Białorusi. Zapisy odbywały się poprzez formularz dostępny na stronie nawa.gov.pl. Osoby zgłaszające się do udziału w kursie mogły wskazać instytucję rekomendującą. Polskie uczelnie oraz Ambasada RP i Instytut Polski w Mińsku mogły rekomendować studentów z Białorusi do udziału w kursie. Osób z rekomendacjami było 157, a ogółem zgłosiło się 820 Białorusinów.

Na kurs skierowano wszystkie osoby, które otrzymały pozytywną ocenę merytoryczną, czyli 510. Spośród tych osób część nie zareagowała na zaproszenie skierowane przez Wykonawców kursu i Agencję. Zdecydowana większość rozpoczęła naukę.

Przed rozpoczęciem głównej części kursu uczestnicy przeszli test plasujący, by trafić do grupy na odpowiednim poziomie – od A1 do C1. Kurs obejmował trzy główne elementy: samodzielną pracę z materiałami interaktywnymi, zdalne zajęcia z lektorami w małych grupach oraz webinaria dla osób zainteresowanych polską kulturą.

Wyłonienie wykonawców kursów odbyło się według takiej samej procedury jak w przypadku kursów letnich. Kursy zrealizowały te same podmioty, co kursy letnie.

Kurs ukończyło 338 osób. Na zakończenie wszyscy uczestnicy, którzy wzięli aktywny udział w kursie, dostali certyfikaty.

Wizyty monitorujące oraz ankiety satysfakcji – także dodatkowy konkurs na esej o związkach Polski i Białorusi – pokazały, że kurs był bardzo przydatny i został wysoko oceniony. Wielu uczestników podkreślało, że wskazana byłaby jego kontynuacja. Zdecydowaną większość uczestników kursu stanowiły osoby, które już studiują w Polsce.

Kursy przeprowadzono w dniach: 24.10 – 30.11.2020 r.

Program Lektorzy

Celem Programu jest wspieranie nauczania języka polskiego jako obcego w zagranicznych ośrodkach akademickich poprzez kierowanie lektorów do prowadzenia kursów języka polskiego jako obcego, wprowadzanie studentów-obcokrajowców w świat polskiej kultury, historii, sztuki i nauki. W procedurze rekrutacyjnej wyłaniani są najlepsi lektorzy – kompetentni i posiadający niezbędne doświadczenie, których zadaniem jest promowanie języka polskiego i kultury polskiej za granicą, szczególnie w środowisku akademickim. Wymagania wobec kandydatów na lektorów formułują zagraniczne uczelnie przyjmujące, które realizują lektoraty języka polskiego oraz inne kursy z zakresu języka, kultury, historii Polski.

Tabela 52. Dane ogólne – Program Lektorzy (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
111	85	87	78	6	81	162	nd	4 140	2 996

W ramach Programu 81 lektorów języka polskiego wyjechało do 31 krajów, gdzie rozpoczęło prowadzenie kursów w 78 ośrodkach akademickich. W roku akademickim 2020/2021 podpisane były umowy na dwa lata z 16 lektorami. Wykaz ośrodków akademickich zatrudniających lektorów języka polskiego wyłonionych w programie zawiera załącznik nr 4.

W stosunku do roku 2019/2020 w naborze do Programu Lektorzy – 2020/2021 pojawiły się następujące nowe ośrodki akademickie: Belgia – Uniwersytet w Mons, Bośnia i Hercegowina – Uniwersytet w Sarajewie, Irlandia – University College Dublin (który wycofał się z naboru z powodu pandemii) oraz Ukraina – Odeski Narodowy Uniwersytet Politechniczny.

Problemy spowodowane sytuacją epidemiczną sprawiły, iż wiele uczelni, w większości rosyjskich, zrezygnowało z lektoratów. Tym samym nie udało się skierować lektorów do następujących uczelni: Rosja – Państwowy Uniwersytet w Smoleńsku, Rosja – Państwowy Uniwersytet w Piatigorsku, Rosja – Kazański Uniwersytet Federalny. Należy zwrócić uwagę na problematyczną sytuację w ośrodku w Smoleńsku, gdzie zawieszono prowadzenie lektoratu, kończąc tym samym współpracę. Trwały dyskusje nad przeniesieniem lektorki do ośrodka w Kazaniu, który finalnie również wycofał się z naboru, co skutkowało rozwiązaniem umowy z lektorką.

Pozostałymi ośrodkami, które wycofały się z naboru na rok 2020/2021 są: Białoruś – Białoruski Uniwersytet Państwowy, Chiny – Uniwersytet Pedagogiczny w Harbinie, Chiny/Tajwan – Narodowy Uniwersytet Chengchi (NCCU), Francja – Uniwersytet w Marsylii, Irlandia – University College Dublin, Wielka Brytania Uniwersytet w Sheffield, Kirgizja – Uniwersytet w Biszkeku.

W związku z ograniczeniami wywołanymi pandemią, lektor wybrany do Uniwersytetu w Hanoi (HANU) w procedurze naboru nie mógł wjechać do Wietnamu. Uczelnia nie była gotowa do zaakceptowania prowadzenia zajęć zdalnych. Sytuacja groziła zawieszeniem lektoratu, jednak dzięki wsparciu Ambasady RP w Hanoi udało się wyłonić kandydata na lektora, który po ocenie Zespołu oceniającego został skierowany do Uniwersytetu w Hanoi (HANU).

Pierwszy semestr roku akademickiego 2020/2021 był naznaczony problemami związanymi z pandemią wirusa COVID-19. Częściowo lektorzy rozpoczynali prowadzenie zajęć zdalnie z Polski lub zdalnie z miejsca skierowania, w systemie hybrydowym lub stacjonarnie w ośrodku. Ogromnym utrudnieniem była niemożność wyjazdu do niektórych krajów skierowania oraz nieuregulowane kwestie formalne wiążące się z pracą zdalną z Polski. Zdarzały się sytuacje, w których lektorzy będąc już w kraju skierowania byli zmuszeni do powrotu do Polski ze względu na sytuację epidemiczną lub docierali na miejsce skierowania w późniejszych miesiącach, rozpoczynając semestr zimowy zdalnie, pracując z Polski. NAWA pozytywnie rozpatrzyła podania od sześciu lektorów dotyczące uznania

dotychczasowych kosztów związanych między innymi z opłatami za testy na obecność wirusa, których wykonanie było konieczne przed wjazdem do krajów skierowania.

Równolegle z podpisywaniem umów na rok akademicki 2020/2021, dokonywano rozliczenia 81 lektorów z roku 2019/2020 i wypłat płatności końcowych. Ostatnia wypłata za rok 2019 miała miejsce w grudniu 2020, w związku z trybem roku akademickiego w Brazylii trwającym do końca roku kalendarzowego.

W celu jak najefektywniejszej współpracy z zagranicznymi uczelniami, które planują realizację programów polskich, w tym lektoratów języka polskiego, został stworzony formularz online dla uczelni aplikujących o włączenie do naboru na rok akademicki 2021/2022. Do naboru na rok akademicki 2021/2022 zgłosiło się 12 nowych ośrodków. W grudniu 2020 odbyło się posiedzenie komisji, w skład której weszli przedstawiciele NAWA, Rady NAWA, MNiSW i MSZ. Efektem prac komisji była decyzja o włączeniu 4 zagranicznych uniwersytetów do listy ośrodków, do których NAWA przeprowadzi nabór lektorów w 2021 roku. Są to: Indonezja – Universitas Airlangga (UNAIR) w Surabaji, Stany Zjednoczone Ameryki – The University of North Carolina at Chapel Hill, Ukraina – Tarnopolski Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny imienia W. Hnatiuka, Włochy – Università degli Studi di Bari Aldo Moro.

Program Promocja języka polskiego

Celem Programu jest promocja języka polskiego powiązana z elementami historii i kultury Polski, poprzez finansowanie przedsięwzięć budujących jakość nauczania i prestiż języka polskiego jako obcego, trwale wpływających na wizerunek Polski w świecie.

Tabela 53. Dane ogólne – Program Promocja języka polskiego (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
33	33	15	45	0	15	26	1	970	981

W 2020 roku wsparcie finansowe otrzymało 15 Wnioskodawców. Ze wszystkimi beneficjentami podpisano umowy na łączną kwotę 1 196 519,46 zł oraz przekazano im zaliczki w wysokości 80% przyznanego finansowania na łączną kwotę 957 215,57 zł.

O udział w Programie mogły ubiegać się polskie uczelnie i instytucje naukowe podejmujące działania na rzecz promocji języka polskiego na poziomie akademickim. Projekty mogły być realizowane przez jedną instytucję, ale preferowane były projekty w międzynarodowym partnerstwie i takie głównie otrzymały finansowanie. Tylko 1 projekt realizowany był bez udziału zagranicznego partnera.

Tabela 54. Kraje partnerów – Program Promocja języka polskiego

Kraj, z którego pochodzi partner projektu	Liczba wniosków, w których kraj jest partnerem
Ukraina	6
Chiny	2
Słowacja	2
Brazylia	1
Czechy	1
Francja	1
Korea Południowa	1
Litwa	1
Niemcy	1
Stany Zjednoczone	1
Uzbekistan	1
RAZEM	18

Proponowane przez wnioskodawców działania to najczęściej warsztaty językowe i metodyczne, a także warsztaty dotyczące różnych aspektów polskiej kultury, wykłady, publikacje w formie elektronicznej i tradycyjnej, kursy, seminaria, konkursy ortograficzne.

Projekty mogą być realizowane od 3 do 12 miesięcy.

W 2020 roku rozliczono 3 projekty zrealizowane w ramach naboru 2019.

Zestawienie beneficjentów programu, wraz z instytucjami partnerskimi, przedstawiono w załączniku nr 5 do sprawozdania.

Polonista – program dla studentów i naukowców

Celem Programu jest upowszechnianie języka polskiego w świecie przez umożliwienie obcokrajowcom zainteresowanym językiem polskim i polską kulturą podjęcia studiów lub realizacji projektów badawczych w Polsce. Program adresowany jest do studentów studiów polonistycznych, polonoznawczych lub programów polskich realizowanych m.in. w ramach studiów slawistycznych (w zakresie języka polskiego, kultury polskiej i wiedzy o Polsce) oraz do naukowców z zagranicznych uczelni i instytucji naukowych.

W ramach Programu Naukowcy z zagranicznych ośrodków akademickich i naukowych mogą realizować trwające od 3 do 12 miesięcy projekty badawcze w polskich uczelniach i instytucjach naukowych, których celem jest m.in. prowadzenie badań naukowych (w tym we współpracy z polskimi naukowcami), pozyskanie materiałów do badań lub publikacji naukowych, odbycie stażu podoktorskiego, prowadzenie zajęć dydaktycznych w Ośrodku goszczącym, intensywna nauka języka polskiego.

Studenci – stypendyści NAWA mogą w czasie pobytu na uczelni w Polsce rozwijać swoje zainteresowania polonistyczne przez uczestniczenie w wykładach i zajęciach zgodnie z programem wybranych studiów, prowadzenie badań, realizację projektów naukowych, zbieranie materiałów do pracy dyplomowej lub naukowej, doskonalenie znajomości języka polskiego, korzystanie z zasobów bibliotek uniwersyteckich i archiwów.

W ramach Programu mogą być realizowane studia częściowe (jeden lub dwa semestry) lub pełne studia II stopnia. Wnioskodawcy samodzielnie wybierają uczelnię, na której planują podjąć studia. Wybrany przez Wnioskodawcę kierunek powinien być zgodny z programem studiów realizowanych na uczelni macierzystej. Wnioskodawca musi uzyskać zgodę uczelni przyjmującej na podjęcie studiów, a w przypadku kandydatów na pełne studia – przejść pomyślnie procedurę rekrutacyjną na wybranej uczelni.

Uprawnieni do udziału w Programie są również laureaci i finaliści Olimpiady Literatury i Języka Polskiego organizowanej poza Polską, którzy mogą otrzymać stypendium NAWA na okres studiów polonistycznych I lub II stopnia na wybranej uczelni publicznej w Polsce.

Tabela 55. Dane ogólne – Polonista - program dla studentów i naukowców (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
90	70	32	36	6	26	74	2	810	732

W ramach programu wypłacono także indywidualne stypendia w zakresie języka polskiego dla dwóch osób – laureatów OLiJP studiujących na UW i w PWSWP (kontynuacja stypendium) o łącznej wysokości 25 000 złotych.

Tabela 56. Kraje beneficjentów – Polonista - program dla studentów i naukowców

Kraj	Liczba wniosków	Udział danego kraju w liczbie wniosków (%)	Liczba beneficjentów	Udział danego kraju w liczbie beneficjentów (%)	Współczynnik sukcesu (%)
Algieria	1	1	0	0	0
Argentyna	1	1	0	0	0
Bangladesz	2	2	0	0	0
Białoruś	4	4	1	4	25
Brazylia	1	1	0	0	0
Bułgaria	1	1	0	0	0
Chile	1	1	0	0	0
Chiny	25	28	7	27	28
Czad	1	1	0	0	0
Czechy	1	1	0	0	0
Etiopia	1	1	0	0	0
Francja	2	2	1	4	50
Ghana	1	1	0	0	0
Indie	1	1	1	4	100
Jordania	1	1	0	0	0
Kamerun	1	1	0	0	0
Kazachstan	2	2	0	0	0
Maroko	6	7	0	0	0
Mołdawia	1	1	0	0	0
Mozambik	1	1	0	0	0
Niemcy	1	1	0	0	0
Nigeria	3	3	0	0	0
Niger	1	1	0	0	0
Pakistan	1	1	0	0	0
Rosja	3	3	2	8	67
Tadżykistan	2	2	0	0	0
Turcja	1	1	1	4	100
Ukraina	19	21	10	38	53
USA	1	1	1	4	100
Wietnam	1	1	0	0	0
Włochy	2	2	2	8	100

Tabela 57. Wykaz uczelni, w których studiuja i realizują projekty badawcze stypendyści Programu POLONISTA:

Uczelnia	Liczba studentów	Liczba naukowców
Uniwersytet Warszawski	9	0
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	3	1
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	3	2
Uniwersytet Łódzki	1	0
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	1	0
Uniwersytet Wrocławski	1	0
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	0	2
Uniwersytet Śląski w Katowicach	0	2
Politechnika Śląska	0	1

Wstępnie planowana liczba beneficjentów (70) wynikała z dużego zainteresowania Programem w edycji z 2019 roku. W 2020 roku ogromny wpływ na liczbę zainteresowanych Programem miała pandemia w Polsce i na świecie, która spowodowała spadek liczby wnioskodawców.

2.2. ZADANIA ZLECONE

W roku 2020 Agencja realizowała trzynaście zadań zleconych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, z czego dwanaście było finansowanych ze środków NAWA, a jedno zadanie nie wiązało się z przekazywaniem środków finansowych oraz jedno zadanie zlecone przez Ministra Zdrowia (Program im. prof. Franciszka Walczaka). W sumie w okresie sprawozdawczym w ramach realizacji działań zleconych finansowanie ze środków NAWA otrzymało 1666 beneficjentów: 1440 osób oraz 226 instytucji. Zadania zlecone sfinansowane zostały na łączną kwotę **22 188 tys.**

W przypadku tych zadań zleconych, w których NAWA jest jedynie pośrednikiem finansowym pomiędzy MNiSW

i instytucją prowadzącą dany program stypendialny, Agencja nie ma wpływu na wybór beneficjentów i rezultaty realizacji projektów w ramach tej współpracy. Dotyczy to: współpracy z Fundacją Liderzy Przemian w ramach Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda, współpracy z Polskim Komitetem ds. UNESCO, współpracy z Fundacją Kościuszkowską, współpracy z Wydziałem Artes Liberales UW, współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim w ramach Niemieckojęzycznej Szkoły Prawa Polskiego oraz współpracy z Uniwersytetem w Białymstoku dotyczącej stypendiów dla cudzoziemców studiujących w filii w Wilnie.

Tabela 58. Podstawowe dane dotyczące zadań zleconych realizowanych przez NAWA w 2020 roku (kwoty w tys. zł)

Cel NAWA	Nazwa programu	Rola NAWA w realizacji zadania	Łączna liczba beneficjentów		Środki planowane do wypłaty	Środki wypłacone
			osoby	instytucje		
1	Dwustronna wymiana osobowa naukowców	Całość obsługi		242	2 000	1 660
	Solidarni z Białorusią – Solidarni z naukowcami	Całość obsługi	35		0	2 945
	Program im. prof. Franciszka Walczaka	Całość obsługi	31		1 528	1 144
	Medyk NAWA	Całość obsługi		4	0	373
2	Środkowoeuropejski Program Wymiany Uniwersyteckiej (CEEPUS) – stypendium dla przyjeżdżających	Całość obsługi	149		2 000	956*
	Środkowoeuropejski Program Wymiany Uniwersyteckiej (CEEPUS) – zwroty kosztów dla wyjeżdżających		103			
	Współpraca z Polskim Komitetem ds. UNESCO	Przekazywanie partnerowi środków finansowych na stypendia	64		848	488
	Współpraca z Fundacją Liderzy Przemian – Program im. Lane'a Kirklanda		57		430	429
	Współpraca z Fundacją Kościuszkowską		13		120	70
	Współpraca z Wydziałem Artes Liberales UW		10		160	78
	Współpraca z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w ramach Niemieckojęzycznej Szkoły Prawa Polskiego		8		51	50
	Współpraca z Międzynarodowym Funduszem Wyszehradzkim	Wskazywanie ekspertów, promocja Funduszu	74		0	0
3	Solidarni z Białorusią – Solidarni ze studentami (dotacja celowa MNISW 73013)	Rejestracja kandydatów, udział w procesie wyłonienia stypendystów, wydanie decyzji stypendialnych, podpisanie umów stypendialnych, przekazanie uczelniom list stypendystów i środków	803		0	2 959
	Solidarni z Białorusią – Solidarni ze studentami (pomoc rozwojowa 73079)					7 532

		finansowych na stypendia				
	Koszty dydaktyczne kursów przygotowujących do podjęcia nauki na studiach stacjonarnych w języku polskim w uczelniach nadzorowanych przez Ministra Zdrowia		168		1 027	930
	Koszt stypendiów wypłacanych uczestnikom kursów przygotowujących do podjęcia nauki na studiach stacjonarnych w języku polskim oraz cudzoziemcom – studentom studiów stacjonarnych w języku polskim w uczelniach nadzorowanych przez Ministra Zdrowia		325		2 010	1 994
	Koszty dydaktyczne kursów przygotowujących do podjęcia nauki na studiach stacjonarnych w języku polskim w uczelniach nadzorowanych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego		30		67	46
4	Solidarni z Białorusią – Solidarni z nauczycielami	Podpisanie umowy z uczelnią realizującą Podyplomowe Studia Kwalifikacyjne Nauczania Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego oraz przekazanie środków finansowych	15		0	53
	Współpraca z Uniwersytetem w Białymstoku – stypendia dla cudzoziemców studiujących w filii w Wilnie	Ocena wniosków i przekazywanie partnerowi środków finansowych na stypendia	111		500	481
Razem			1996	246	10 741	22 188

** w 2020 r. poniesiony został koszt działań realizowanych przez uczelnie, w ramach zlecenia CEEPUS, sfinansowany z kosztów pośrednich PO WER, w wysokości 3 tys. zł*

Dwustronna wymiana osobowa naukowców

Celem konkursów jest wsparcie mobilności międzynarodowej kadry naukowej i naukowo-dydaktycznej w celu realizacji projektów badawczych, uzgodnionych i prowadzonych wspólnie z przedstawicielami krajów partnerskich. Dofinansowanie przeznaczone jest na pokrycie kosztów wymiany osobowej. Co do zasady, strona wysyłająca pokrywa koszty podróży swojego naukowca, natomiast strona przyjmująca pokrywa koszty pobytu naukowca z kraju partnerskiego. Wyjątkiem od tej reguły są Słowacja i Ukraina – w tym przypadku kraj wysyłający pokrywa koszty pobytu swoich naukowców za granicą.

Ze względu na utrudnienia w realizacji mobilności międzynarodowej spowodowane pandemią COVID-19 w 2020 r. ogłoszono wspólne nabory jedynie w dwóch konkursach – z Francją (PHC Polonium) oraz Niemcami. Oba nabory rozstrzygnięto wyłaniając do finansowania łącznie 30 projektów. Ponadto rozstrzygnięte zostały nabory otwarte w 2019 r. z Indiami oraz Chinami. W obu naborach, które cieszyły się dużą popularnością wśród wnioskodawców,

wyłoniono po 19 projektów dotyczących nauk przyrodniczych, inżynieryjnych i technicznych, medycznych oraz rolniczych. W obydwu konkursach nie przewidziano składania wniosków z nauk humanistycznych oraz społecznych. Jednocześnie, ze względu na utrudnienia w realizacji projektów w związku z pandemią COVID-19, w porozumieniu z partnerami przyjęto możliwość wydłużania realizowanych projektów i aneksowania umów o kolejny rok. Łącznie w projektach z zakresu dwustronnej wymiany osobowej naukowców podpisano 95 aneksów.

Tabela 59. Dane ogólne – Dwustronna wymiana osobowa naukowców

Kraj	Liczba projektów złożonych	Liczba projektów finansowanych	Współczynnik sukcesu (%)
Chiny	99	19	19
Francja	58	20	34
Indie	220	19	7
Niemcy	30	10	33
SUMA	407	68	17

Tabela 60. Podział dziedzinowy – Dwustronna wymiana osobowa naukowców

Dziedzina	Liczba projektów
1. Nauki przyrodnicze	28
2. Nauki inżynieryjne i techniczne	28
3. Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	5
4. Nauki rolnicze	5
5. Nauki społeczne	2
6. Nauki humanistyczne	0
Suma	68

Zestawienie polskich instytucji realizujących projekty w ramach dwustronnej wymiany naukowców, z podziałem na kraj partnera, dla naborów rozstrzygniętych w 2020 r. znajduje się w załączniku nr 6.

Program stypendialny im. prof. Franciszka Walczaka

Celem programu stypendialnego im. prof. Franciszka Walczaka jest wzmocnienie potencjału polskich jednostek naukowych i podmiotów leczniczych poprzez wsparcie mobilności międzynarodowej naukowców, specjalistów z obszaru m.in. kardiologii, onkologii, chorób zakaźnych i innych. Dzięki atrakcyjnemu stypendium przyznanemu na okres od 3 do 6 miesięcy, polscy lekarze i naukowcy zyskali unikalną możliwość rozwoju naukowego i zawodowego, a także zdobycia cennego doświadczenia w naukowym środowisku międzynarodowym w zakresie profilaktyki, diagnostyki i terapii chorób cywilizacyjnych. Program im. Walczaka został zaplanowany do realizacji do 2021 roku i jest w całości finansowany z dotacji Ministra Zdrowia. O finansowanie wniosków mogą się ubiegać indywidualni naukowcy, zatrudnieni w polskich uczelniach, instytutach lub szpitalach klinicznych oraz doktoranci.

W drugim naborze zostały złożone 22 wnioski (wszystkie poprawne pod względem formalnym). W wyniku dwuetapowej oceny merytorycznej zespół oceniający zarekomendował do finansowania 17 projektów, z czego dwanaście dotyczy obszaru onkologii, dwa – kardiologii, dwa psychiatrii i jeden – diabetologii.

Tabela 61. Dane ogólne – program stypendialny im. prof. Franciszka Walczaka (kwoty w tys. zł)

Liczba złożonych wniosków	Planowana liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Liczba wniosków zakwalifikowanych do finansowania	Współczynnik sukcesu (%)	Liczba rezygnacji	Liczba beneficjentów z naboru w 2020 r.	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r.	Liczba projektów ze zmianą terminu z powodu COVID-19	Planowana wysokość środków finansowych do przekazania beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)	Wysokość środków finansowych przekazanych beneficjentom w 2020 r. (wszystkie nabory)
22	20	17	77	1	16	31	21	1 528	1 144

Wybranymi przez stypendystów ośrodkami goszczącymi są:

- Harvard Medical School (2),
- Memorial Sloan Kettering Cancer Center (2),
- National Cancer Institute, National Institutes of Health (2),
- Broad Institute of MIT and Harvard,
- Cedars-Sinai Medical Center,
- Fox Chase Cancer Center,
- Loyola University Medical Center,
- Massachusetts General Hospital,
- NewYork-Presbyterian/Weill Cornell Medical Center,
- Northwestern University Feinberg School of Medicine and Stanley Manne Children's Research Institute,
- Rady Children's Hospital, University of California San Diego,
- The University of Alabama at Birmingham,
- University Of Colorado, Anschutz Medical Campus,
- University of California San Francisco.

Jedna z laureatek odstąpiła od podpisania umowy; w efekcie podpisano 16 umów na kwotę 1 144 000 zł.

W związku z dalszym zainteresowaniem Ministerstwa Zdrowia realizacją programu, NAWA rekomenduje jego kontynuację. Do ustalenia z MZ pozostaje natomiast zakres dziedzinowy oraz termin ogłoszenia naboru.

Środkowoeuropejski Program Wymiany Uniwersyteckiej (CEEPUS)

Celem Programu jest zwiększenie umiędzynarodowienia polskich uczelni oraz wspieranie wymiany akademickiej w zakresie kształcenia oraz doskonalenia zawodowego studentów i nauczycieli akademickich.

W ramach Środkowoeuropejskiego Programu Wymiany Uniwersyteckiej (CEEPUS) w roku budżetowym 2020 realizowano zadania na lata akademickie 2019/20 i 2020/21. W roku akademickim 2019/20 realizowano 80 projektów Sieci Akademickich; w 9 projektach uczelnie z Polski były Koordynatorem, a 149 razy występowały jako Partner sieci. W roku akademickim 2020/21 jest realizowanych 85 projektów Sieci Akademickich; w 11 projektach uczelnie z Polski są Koordynatorem, a w 154 występują jako Partner. W ramach realizacji Programu w roku 2020 wykorzystano zakładane środki w 48%, finansując w sumie 149 stypendiów w ramach przyjazdów (spośród 540 procedowanych wniosków) oraz koszty transportu na stypendia zagraniczne dla 103 osób (spośród 762 procedowanych wniosków) z Polski. Relatywnie niski poziom wykorzystania zakładanych środków wynika z braku możliwości zrealizowania mobilności z powodu pandemii COVID-19.

W ramach bieżącej pracy Polskiego Biura CEEPUS w NAWA zrealizowano cykliczne zadania takie jak prace Komisji Narodowej dot. kwalifikacji sieci akademickich na rok 2020/21, zrealizowano 204 oceny sieci w ramach złożonych 118 aplikacji, z których w przypadku 102 sieci brała udział strona Polska. Dokonano oceny 17 sieci (z jednostkami z Polski) z 18 zakwalifikowanych do ubiegania się o Nagrodę Wspólnego Komitetu Ministrów CEEPUS 2020.

Przeprowadzono dwa szkolenia – webinaria dla Koordynatorów i Partnerów sieci oraz dla przedstawicieli uczelni pn. CEEPUS w dobie COVID-19, w których uczestniczyło odpowiednio 66 i 96 osób, a także spotkanie – webinarium dla ekspertów CEEPUS dotyczące kwalifikacji na rok 2021/22. Polskie Biuro CEEPUS brało udział w cyklicznych miesięcznych i tygodniowych spotkaniach koordynacyjnych Narodowych Biur CEEPUS krajów członkowskich i Centralnego Biura CEEPUS w Wiedniu.

Tabela 62. Wymiana w Programie CEEPUS w 2020 (w osobach)

Kraj	Wyjazdy refundacja kosztów przejazdu	Wyjazdy stypendia procedowane i anulowane	Rezygnacje 2020 COVID-19	Przyjazdy stypendia wypłacone	Przyjazdy stypendia nadane i anulowane	Rezygnacje 2020 COVID-19
Albania	0	7	7	1	17	16
Austria	24	122	98	7	12	5
Bośnia i Hercegowina	0	8	8	2	12	10
Bułgaria	3	29	26	3	17	14
Chorwacja	20	124	104	28	65	37

Czarnogóra	1	6	5	3	5	2
Czechy	25	136	111	18	72	54
Kosowo*	0	0	0	4	10	6
Macedonia Północna	0	11	11	5	7	2
Mołdawia	3	4	1	2	5	3
Rumunia	8	48	40	11	56	45
Serbia	1	32	31	16	62	46
Słowacja	9	139	130	35	136	101
Słowenia	0	30	30	3	17	14
Węgry	9	66	57	11	47	36
Razem	103	762	659	149	540	391

* Uniwersytet w Prisztinie

W ramach działań Polskiego Biura CEEPUS w NAWA, za zgodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w roku 2020, w Polsce jako trzecim (po Chorwacji i Czechach) kraju Porozumienia CEEPUS, wdrożono procedury wirtualnych i hybrydowych stypendiów dla obcokrajowców. Stypendia wirtualne przyznawane będą od semestru letniego roku akademickiego 2020/21. Wyrażona została także zgoda na udział jednostek PAN prowadzących szkoły doktorskie w sieciach akademickich CEEPUS. NAWA podjęła także decyzje umożliwiające przeciwdziałanie negatywnym skutkom pandemii na realizowane staże umożliwiając zmiany terminów, prolongaty staży, przejście na kontynuację zdalną lub wirtualną. W roku 2020 zaakceptowano do realizacji 5 (z 8 wniosków) szkół letnich i intensywnych kursów, z których w związku z obostrzeniami transportowymi oraz izolacyjnymi udało się zrealizować tylko jedną na Uniwersytecie Rzeszowskim dla 25 stypendystów cudzoziemców (ujętych w statystyce w Tabeli 62). Dane dotyczące procedowanych aplikacji nawet w okresie pandemii, odpowiednio zatwierdzonych 540 przyjazdów i 762 wyjazdy dowodzą, iż Program CEEPUS cały czas cieszy się dużym zainteresowaniem i stanowić może istotną formę wsparcia umiędzynarodowienia szkół wyższych w regionie.

Współpraca z Polskim Komitetem ds. UNESCO

Realizacja zadania poprzez przekazywanie partnerowi środków finansowych na stypendia.

W związku z realizacją zadania, NAWA ma zawartą umowę z Polskim Komitetem ds. UNESCO do 30 września 2021, na podstawie której ze środków NAWA zostały sfinansowane stypendia przyznawane w ramach Programu Stypendialnego Polskiego Komitetu ds. UNESCO, Programu stypendiów współsponsorowanych UNESCO/POLAND w dziedzinie nauk inżynieryjnych oraz Programu stypendiów współsponsorowanych UNESCO/POLAND w dziedzinie nauk archeologicznych i konserwatorskich.

Celem Programów jest międzynarodowa współpraca dydaktyczno-naukowa w zakresie inżynierii, archeologii i konserwacji zabytków poprzez finansowanie pobytów badawczych obywateli krajów Europy Środkowo-Wschodniej i krajów rozwijających się w polskich uczelniach.

W ramach Programu Stypendialnego Polskiego Komitetu ds. UNESCO sfinansowane zostały stypendia dla **39 stypendystów**.

W ramach Programu stypendiów współsponsorowanych UNESCO/POLAND w dziedzinie nauk inżynieryjnych sfinansowane zostały stypendia dla **20 stypendystów**.

W ramach Programu stypendiów współsponsorowanych UNESCO/POLAND w dziedzinie nauk archeologicznych i konserwatorskich sfinansowane zostały stypendia dla **5 stypendystów**.

W sumie na sfinansowanie stypendiów dla **64 stypendystów** programów UNESCO przeznaczono **57,6%** planowanych środków.

Tabela 63. Liczba stypendystów PK ds. UNESCO z podziałem na kraje oraz uczelnie przyjmujące – Program stypendiów współsponsorowanych UNESCO/ POLAND w dziedzinie nauk archeologicznych i konserwatorskich

Uczelnie / Kraj pochodzenia stypendysty	Jordania	Sudan	Syria	Egipt	Razem
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	1	1			2
Uniwersytet Mikołaja Kopernika		1	1	1	3
Razem	1	2	1	1	5

Tabela 64. Liczba stypendystów PK ds. UNESCO z podziałem na kraje oraz uczelnie przyjmujące - Program stypendialny Polskiego Komitetu do spraw UNESCO

Uczelnie Przyjmująca / Kraj pochodzenia	Białoruś	Gruzja	Irak	Kuba	Madagaskar	Mjanma (Myanmar)	Mołdawia	Nigeria	Pakistan	Rosja	Sudan	Ukraina	Razem
Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie				1	1	1		2	1				6
Akademia Pomorska w Słupsku	4											4	8
Politechnika Lubelska												10	10
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu			1								1		2
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	1									1		1	3
Uniwersytet Mikołaja Kopernika												1	1
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach												1	1
Uniwersytet Warszawski	2	1					1					3	7
Uniwersytet w Białymstoku	1												1
Razem	8	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	20	39

Tabela 65. Liczba stypendystów PK ds. UNESCO z podziałem na kraje oraz uczelnie przyjmujące - Program stypendiów współsponsorowanych UNESCO/POLAND w dziedzinie nauk inżynierskich

Kraj pochodzenia stypendysty	Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie
Bhutan	1
Czad	1
Ghana	1
Kenia	1
Madagaskar	1
Meksyk	1
Mjanma (Myanmar)	2
Nepal	1
Nigeria	1
Pakistan	2
Peru	1
Rwanda	1
Syria	1
Tajlandia	1
Tanzania	1
Wietnam	3
Razem	20

Współpraca z Fundacją Liderzy Przemian – Program im. Lane’a Kirklanda

Realizacja zadania poprzez przekazywanie partnerowi środków finansowych na stypendia.

Celem Programu jest wsparcie młodych liderów z Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Kazachstanu, Kirgistanu, Mołdawii, Rosji i Ukrainy, którzy w ramach Programu odbędą dwa semestry studiów w polskich uczelniach oraz co najmniej dwutygodniowe staże zawodowe w instytucjach państwowych, prywatnych i/lub pozarządowych, realizując indywidualny program dydaktyczno-naukowy.

W związku z realizacją zadania, NAWA ma zawartą umowę z Fundacją Liderzy Przemian do 30 września 2021, na podstawie której ze środków NAWA zostały sfinansowane stypendia przyznawane w ramach Programu.

W marcu 2020, z powodu rażącego naruszenia postanowień umowy stypendialnej, Partner rozwiązał umowę ze stypendystką rocznika 2019/20 z Białorusi, którą to zastąpiła stypendystka z Ukrainy.

W sumie na sfinansowanie stypendiów dla **57 stypendystów** przeznaczono **99,7%** planowanych środków, co wynika z mniejszej, niż zakładano sumarycznej liczby miesięcy pobytu stypendystów w Polsce.

Tabela 66. Liczba stypendystów Fundacji Liderzy Przemian z podziałem na kraje oraz uczelnie przyjmujące

Uczelnia Przyjmująca	Armenia	Azerbejdżan	Białoruś	Gruzja	Kazachstan	Rosja	Tadżykistan	Ukraina	Uzbekistan	Razem
Akademia Górniczo-Hutnicza								1		1
Akademia Teatralna								1		1
Uniwersytet Wrocławski	1	1	3	1		2		8		16
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	1					1		2		4
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu				1	1	1		2	2	7
Uniwersytet Jagielloński			1			2		4		7
Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej			3			2	1	7		13
Uniwersytet Warszawski				1		1		6		8
Razem	2	1	7	3	1	9	1	31	2	57

Współpraca z Fundacją Kościuszkowską

Realizacja zadania poprzez przekazywanie uczelniom środków finansowych na stypendia.

Celem Programu stypendialnego Fundacji Kościuszkowskiej jest prowadzenie, wspieranie i promowanie wymiany intelektualnej, kulturalnej i edukacyjnej pomiędzy RP a Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej poprzez umożliwienie naukowcom, pracownikom naukowo-dydaktycznym i studentom z krajów Ameryki Północnej odbycia 9-miesięcznych staży w polskich uczelniach.

W związku z realizacją zadania, NAWA ma zawartą umowę z Fundacją Kościuszkowską do 30 września 2021, na podstawie której ze środków NAWA zostały sfinansowane stypendia przyznawane w ramach Programu.

W sumie na sfinansowanie stypendiów dla **13 stypendystów** Fundacji Kościuszkowskiej przeznaczono **58,7%** planowanych środków, co wynika ze wstrzymanej mobilności między Polską a USA z powodu pandemii COVID-19.

Tabela 67. Liczba stypendystów Fundacji Kościuszkowskiej z podziałem na uczelnie przyjmujące

Uczelnia Przyjmująca	Liczba stypendystów
Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi	1
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie	1
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	10
Uniwersytet Warszawski	1
Razem	13

Współpraca z Wydziałem Artes Liberales UW

Realizacja zadania poprzez przekazywanie partnerowi środków finansowych na stypendia.

Program skierowany jest do studentów, doktorantów, badaczy i młodych naukowców z krajów Europy Wschodniej i Środkowej, w szczególności z Ukrainy, Białorusi i Rosji oraz z innych krajów z listy krajów-biorców Oficjalnej Pomocy Rozwojowej. Stypendyści realizują projekty naukowe w zakresie dyscyplin nauk humanistycznych i dziedziny nauk społecznych.

Program ma pomóc w stymulowaniu rozwoju badań naukowych w wyżej wymienionych krajach, wspierać i promować polskie *know-how* w prowadzeniu badań naukowych, jak również sprzyjać internacjonalizacji i akademickiej wymianie międzynarodowej.

W związku z realizacją zadania, NAWA ma zawartą umowę z Uniwersytetem Warszawskim do 30 września 2021, na podstawie której ze środków NAWA zostały sfinansowane stypendia przyznawane w ramach Programu.

W sumie na sfinansowanie stypendiów dla **10 stypendystów** przeznaczono **49%** planowanych środków, co wynika z mniejszej niż zakładano, sumarycznej liczby miesięcy pobytu stypendystów w Polsce z powodu pandemii.

Tabela 68. Liczba stypendystów Wydziału Artes Liberales UW z podziałem na kraje pochodzenia stypendystów.

Kraj pochodzenia	Liczba stypendystów
Białoruś	1
Rosja	4
Ukraina	5
Razem	10

Współpraca z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego

Realizacja zadania poprzez przekazywanie partnerowi środków finansowych na stypendia.

Celem programu jest realizacja niemieckojęzycznego kursu "Schule des Polnischen Rechts" (*Szkoła Prawa Polskiego*), oferującego wykłady z zakresu polskiego prawa gospodarczego. Kurs realizowany był w semestrze letnim i obejmował zajęcia z prawa administracyjnego, prawa pracy, prawa konstytucyjnego, prawa cywilnego, prawa zobowiązań, prawa upadłościowego, prawa spółek, prawa prywatnego międzynarodowego.

Wykłady prowadzone były przez profesorów i doktorów Wydziału Prawa i Administracji UJ oraz specjalistów w swoich dziedzinach. Uzupełnieniem wykładów był intensywny kurs języka polskiego. Stypendyści wybierani byli spośród najlepszych kandydatów na podstawie osiągnięć naukowych oraz listu motywacyjnego.

W związku z realizacją zadania, NAWA zawarła umowę z Uniwersytetem Jagiellońskim na okres od 1 marca 2020 do 30 czerwca 2020, na podstawie której ze środków NAWA zostały sfinansowane stypendia przyznawane w ramach Programu.

W sumie na sfinansowanie stypendiów dla **8 stypendystów** przeznaczono **96,9%** planowanych środków.

Współpraca z Międzynarodowym Funduszem Wyszehradzkim

Zadanie realizowane jest bez finansowania.

Program Współpraca z Międzynarodowym Funduszem Wyszehradzkim umożliwia odbycie studiów semestralnych lub dwusemestralnych na polskich uczelniach obywatelom krajów MFW oraz obywatelom polskim na uczelniach państw MFW i w innych krajach zgodnych z ofertą programową.

NAWA wspierała promocję programu oraz desygnowała trzech ekspertów z polskich uczelni, specjalizujących się w naukach technicznych i ekonomicznych (po 1 osobie), i naukach społecznych (1 osoba). Eksperci brali udział w elektronicznej ocenie 752 wniosków stypendialnych.

Proces związany z naborem, wypłatą stypendiów oraz obsługą stypendystów i prowadzeniem ewidencji odbywa się w Sekretariacie Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego.

W programie stypendialnym Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego w roku 2020 beneficjentami było 27 Polaków, a 47 cudzoziemców stypendystów Programu realizowało swoje staże w Polsce.

Tabela 69. Wymiana w Programie stypendialnym MWF w 2020 wg danych z Sekretariatu Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego w Bratysławie.

Kraj	Przyjazdy do RP	Wyjazdy z RP
Armenia	2	-
Azerbejdżan	4	1
Białoruś	4	-
Czechy	3	11
Gruzja	2	-
Słowacja	4	5
Ukraina	24	6
Węgry	4	4
Razem	47	27

Współpraca z Uniwersytetem w Białymstoku – stypendia dla cudzoziemców studiujących w filii w Wilnie

Realizacja zadania poprzez przekazywanie partnerowi środków finansowych na stypendia.

Celem działania jest poprawa statusu i poziomu wykształcenia cudzoziemców polskiego pochodzenia, poprzez wypłatę stypendiów osobom studiującym w kraju zamieszkania. W związku z realizacją zadania, NAWA ma zawartą umowę z Uniwersytetem w Białymstoku do 30 września 2021, na podstawie której ze środków NAWA zostały sfinansowane stypendia przyznawane w ramach Programu. W sumie na sfinansowanie stypendiów dla **111 stypendystów** przeznaczono **96,2%** planowanych środków. Niepełne wydatkowanie środków wynika z różnicy kursowej (stypendia wypłacane są w euro).

Solidarni z Białorusią – Solidarni ze studentami

W 2020 r., w odpowiedzi na sytuację polityczno-społeczną na Białorusi, Agencja realizowała inicjatywę „Solidarni ze studentami”, w ramach zadania zleconego Agencji przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 23 września 2020 r.

Budżet projektu finansowanego ze środków pomocy rozwojowej, przewidziany umową i aneksem do niej, wyniósł 7,8 mln zł, co umożliwiło sfinansowanie stypendium dla ok. 600 stypendystów różnych cykli kształcenia. Z dotacji celowej MNiSW, Agencja przeznaczyła 2,9 mln złotych na wypłatę ponad 200 dodatkowych stypendiów na rok akademicki 2020/2021. W sumie w zadaniu wyłonionych i sfinansowanych zostało 809 stypendystów z Białorusi, kształcących się na 73 uczelniach (załącznik nr 7).

Stawki stypendialne oraz okres finansowania stypendium w roku akademickim zostały ustalone na poziomie obowiązujących w programie stypendialnym dla Polonii im. gen. Wł. Andersa.

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej zrealizowała zadanie „Solidarni ze studentami” we współpracy z Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich, która – zgodnie z treścią zlecenia – odpowiadała za wytypowanie osób do finansowania. Wyłonienie stypendystów przez KRASP nastąpiło w wyniku weryfikacji list kandydatów zgłoszonych KRASP przez uczelnie oraz list osób zarejestrowanych w systemie teleinformatycznym NAWA, przekazanych przez Agencję. Dyrektor NAWA przyznał stypendia wszystkim 809 osobom wskazanym do finansowania przez KRASP. Stypendyści otrzymali decyzje Dyrektora NAWA o przyznaniu środków finansowych (wraz ze zwolnieniem studentów uczelni publicznych z opłat za kształcenie w roku akademickim 2020/2021. Stypendyści na pozostałych uczelniach mogą być zwolnieni z opłat za kształcenie na podstawie decyzji rektora) oraz umowy stypendialne. W grudniu 2020 r. Agencja przekazała uczelniom kształcącym stypendystów środki finansowe na wypłatę świadczeń stypendialnych w wysokości 2 959 tys. zł. Stypendia wypłacane są za pośrednictwem uczelni, w oparciu o umowy ramowe – w tym celu Agencja aneksowała umowy oraz zawarła umowy na realizację działania z uczelniami, z którymi dotychczas nie współpracowała przy realizacji studenckich programów stypendialnych.

Solidarni z Białorusią – Solidarni z naukowcami

Celem działania jest umożliwienie naukowcom z białoruskich uczelni i jednostek naukowych, posiadających min. stopień doktora przyjazdu do polskich jednostek systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Działanie jest wyrazem solidarności z białoruskim środowiskiem akademickim i – poza celami dydaktycznymi/naukowymi – wspiera naukowców z Białorusi w realizacji badań na wysokim poziomie w jednostkach w Polsce, a także daje im możliwość nieskrępowanego prowadzenia badań naukowych i dydaktyki. Działanie wpłynie ponadto na wzrost poziomu umiędzynarodowienia polskich uczelni i instytucji naukowych.

Działanie było realizowane w ramach zadania zleconego Agencji przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 23 września 2020 r. i opierało się o tryb współpracy z Konferencją Rektorów Akademickich Szkół Polskich analogiczny do działania dedykowanego białoruskim studentom.

W ramach inicjatywy Solidarni z naukowcami, 38 polskich uczelni zgłosiło do Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich gotowość przyjęcia białoruskich naukowców. Dodatkowo do udziału w inicjatywie została zaproszona Polska Akademia Nauk i instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Finalnie lista finansowanych stypendiów objęła 35 naukowców. Lista ośrodków goszczących stypendystów programu Solidarni z naukowcami znajduje się w załączniku nr 8 do sprawozdania. Beneficjentom przekazano środki w łącznej wysokości 2 945 tys. zł.

Solidarni z Białorusią – Solidarni z nauczycielami

Celem działania jest umożliwienie nauczycielom z Białorusi realizacji Podyplomowych Studiów Kwalifikacyjnych Nauczania Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego, prowadzonych przez Szkołę Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Śląskiego.

Działanie było realizowane w ramach zadania zleconego Agencji przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 23 września 2020 r.

Rekrutacji 15 uczestników trysemestralnych studiów podyplomowych dokonała uczelnia. Wszystkie osoby przeszły procedurę kwalifikacyjną i zostały wpisane w poczet słuchaczy. Zajęcia odbywają się w weekendy w formule zdalnej. Przedstawiciele Uniwersytetu Śląskiego podkreślają wyjątkowe zaangażowanie słuchaczy z Białorusi.

Dzięki sfinansowaniu studiów podyplomowych nauczyciele z Białorusi podniosą swoje kwalifikacje zawodowe w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego, języka polskiego jako drugiego, oraz języka polskiego jako odziedziczonego.

Koszt działania to 53 100 zł, koszt na jednego uczestnika studiów to 3 540 zł.

Medyk NAWA

Celem działania jest wzmocnienie potencjału dydaktycznego i praktycznego uczelni prowadzących kształcenie w zawodach medycznych. Będzie ono realizowane poprzez zaproszenie do tych uczelni lekarzy-naukowców, lekarzy-praktyków (w tym lekarzy dentyków) oraz pielęgniarek i położnych z Unii Europejskiej lub z Wielkiej Brytanii, mających uprawnienia do wykonywania ww. zawodu oraz posiadających kompetencje niezbędne do kształcenia studentów/ doktorantów we wnioskujących uczelniach. Tym samym działanie pozwoli na zwiększenie współpracy międzynarodowej w zakresie szeroko rozumianych nauk medycznych oraz na dzielenie się najlepszymi praktykami obowiązującymi w ww. zawodach.

Działanie było realizowane w oparciu o zlecenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 28 października 2020 r.

5 listopada 2020 ogłoszono w systemie NAWA nabór wniosków, który zakończył się 30 listopada. Wpłynęły w nim 4 wnioski obejmujące kandydatury 5 osób; wszystkie wnioski po ocenie formalnej skierowano do finansowania. Finansowanie w ramach działania otrzymają: Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Uniwersytet Medyczny w Lublinie oraz Gdański Uniwersytet Medyczny (2 osoby). Do ww. instytucji przyjedzie lekarz oraz cztery pielęgniarki. Osoby te wracają z Irlandii, Niemiec oraz Wielkiej Brytanii (3 osoby). Łączna przyznana kwota finansowania dla rekomendowanych wniosków wynosi 373 000 PLN.

2.3. INNE ZADANIA USTAWOWE

UPOWSZECHNIANE INFORMACJI O POLSKIM SYSTEMIE SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI I PROMOCJA OFERTY PROGRAMOWEJ NAWA

Promocja internetowa

Media społecznościowe

Facebook. W 2020 r. NAWA kontynuowała prowadzenie profilu na Facebooku kampanii „Ready, Study, GO! Poland”, kierowanym do zagranicznych studentów oraz naukowców. Odwiedzający mogą znaleźć na nim informacje dotyczące studiów w Polsce oraz oferty NAWA. Ze względu na sytuację pandemiczną w roku 2020 oraz całkowite przeniesienie działań informacyjno-promocyjnych do Internetu, NAWA zintensyfikowała komunikację za pomocą mediów społecznościowych, co przyniosło efekt w postaci wzrostu liczby obserwujących (tabela poniżej). W ramach działań promocyjno-informacyjnych powstały krótkie filmy kierowane do zagranicznych studentów, promujące stypendia NAWA i studia w Polsce, oraz wywiady Q&A z zagranicznymi studentami. Informacje dotyczące szkolnictwa wyższego znalazły się też na profilu NAWA na FB. Wzrost obserwujących nastąpił również na tym profilu. Dodatkowo promocja zagraniczna odbywała się za pomocą: **Linkedin** oraz **Twittera** (konto NAWA na Twitterze jest w całości prowadzone w języku angielskim).

Instagram. 1 stycznia 2020 uruchomiono Instagram „Ready, Study, GO! Poland”. Instagram umożliwił dotarcie do większej grupy potencjalnych studentów oraz stypendystów NAWA, w wieku 15-24 lata (najliczniejsza grupa wiekowa wśród użytkowników Instagrama).

Tabela 70. Liczba użytkowników obserwujących kanały społecznościowe NAWA

Nazwa profilu	Stan na 01.01.2020 r.	Stan na 31.12.2020	Zmiana w roku 2020	Zmiana w roku 2020 w %
FB Ready Study, GO! Poland	2 577	111 370	+108 793	+4 221 %
FB NAWA	4 066	16 755	+12 689	+312 %
Instagram Ready, Study, GO! Poland	1	1 356	+1 355	+135 500 %
Twitter	613	1 741	+1 128	+184 %

Strona internetowa GO! Poland

W 2020 roku NAWA administrowała stroną www.go-poland.pl, na której znajdują się informacje kierowane do zagranicznej młodzieży zainteresowanej podjęciem studiów w Polsce, dotyczące systemu szkolnictwa wyższego w Polsce, polskich uczelni i prowadzonych przez nie kierunków studiów. Duża część treści w roku 2020 dotyczyła sytuacji spowodowanej pandemią COVID-19. Na stronie zamieszczano informacje dotyczące sytuacji w Polsce i na uczelniach, tłumaczono oficjalne komunikaty rządowe, przygotowywano infografiki dotyczące COVID-19. Łącznie w 2020r. stronę go-poland odwiedziło: 758 619 użytkowników, od marca 2020 do grudnia 2020 przybyło 2200 nowych użytkowników.

Strona NAWA w roku 2020 miała łącznie 3 171 088 odsłon, a odwiedziło ją łącznie 918 631 użytkowników, z czego połowę stanowili nowi użytkownicy.

Strona internetowa Research in Poland

W 2020 r. rozpoczęto prace nad stworzeniem portalu informacyjnego o polskiej nauce adresowanego do zagranicznych odbiorców. Stworzono logo kampanii „Research in Poland” oraz system identyfikacji wizualnej. Powstał projekt graficzny strony internetowej, na podstawie którego powstała strona internetowa na domenie www.researchinpoland.org. Prace będą kontynuowane w roku 2021.

Inne formy promocji

- Times Higher Education – zakupiono reklamy programów NAWA, a także artykuł sponsorowany w wersji online na portalu, działania będą kontynuowane w roku 2021;
- portal społecznościowy ResearchGate (kampania promocyjna poświęcona programowi im. Stanisława Ulama oraz NAWA Chair) reklamy dotarły do 1 239 296 odbiorców portalu Research Gate, a w ramach kampanii wysłano również 20 tys. maili targetowanych;
- International Educator – magazyn NAFSA, reklama polskiego szkolnictwa wyższego oraz NAWA;
- promocja w mediach Institute for International Education, reklama na portalu IIE passport oraz w magazynie IIE networker – reklama polskiego szkolnictwa wyższego w ramach kampanii Ready, Study, GO! Poland;
- promocja programów NAWA kierowanych do zagranicznych studentów na portalu Studyporals, dotarcie z informacją do 10 tys. odbiorców dzięki mailingowi targetowanemu, a informację o programie zobaczyły 12 694 osoby;
- newsletter ACA kierowany do instytucji szkolnictwa wyższego zrzeszonych w organizacji, gdzie były upowszechniane informacje o polskim szkolnictwie wyższym oraz ofercie NAWA;
- promocja w Dzienniku Gazeta Prawna (nakład 35 tys.);
- promocja w Polskim Radiu ofert programowej NAWA oraz przygotowanie koncepcji cyklu 20 audycji na temat nauczania i promocji języka polskiego za granicą;
- zorganizowano 10 webinarów informacyjno – promocyjnych dotyczących programów NAWA oraz trzy webinaria inauguracyjne dla stypendystów programów studenckich;
- zorganizowano dwie konferencje z cyklu Direct to Internationalization. Ich tematem przewodnim było przystosowanie się uczelni do prowadzenia współpracy międzynarodowej w sytuacji pandemii;
- zorganizowano trzy konferencje prasowe z udziałem kierownictwa MNiSW, przedstawicieli MSZ, Naczelnej Rady Lekarskiej i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. Konferencje poświęcone były otwarciu programów NAWA: Polskie Powroty 2020. Edycja COVID-19, Programu stypendialnego dla Polonii im. gen. Władysława Andersa, Medyk NAWA - Wsparcie uczelni kształcących na kierunkach medycznych – pilotaż 2020 r.

Materiały promocyjno-informacyjne

W 2020 roku NAWA zaktualizowała publikacje dotyczące studiów w Polsce „Studying in Poland” oraz kontynuowała publikacje tematyczne o uczelniach. W 2020 r. ukazały się broszury o uczelniach ekonomicznych oraz o uniwersytetach. Dodatkowo wydawane były ulotki o stypendiach NAWA, ulotki dla alumnów polskich uczelni, a także krótsza wersja ulotki o studiach w Polsce, które ukazały się w 4 wersjach językowych (język angielski, rosyjski, hiszpański i chiński).

Udział w międzynarodowych targach i konferencjach, promocja bezpośrednia

W 2020 roku NAWA promowała i upowszechniała informacje o polskim systemie szkolnictwa wyższego w ramach kampanii „Ready, Study, GO! Poland” poprzez udział i organizację polskich stoisk narodowych na międzynarodowych targach edukacyjnych w istotnych dla polskich uczelni regionach oraz na międzynarodowych konferencjach dotyczących tematyki umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego i nauki. Zaproponowane lokalizacje wybrane zostały w oparciu o dotychczasowe doświadczenie w organizacji polskich stoisk oraz o oczekiwania przedstawicieli środowiska akademickiego, wyrażone w ankiecie dotyczącej promocji zagranicznej polskiego szkolnictwa wyższego, przygotowanej przez NAWA. Ze względu na pandemię COVID-19, targi planowane na II i III kwartał odbyły się w formie wirtualnej, jak również część targów z pierwszego kwartału.

Realizacja kampanii „Ready, Study, GO! Poland” odbywała się także przy wsparciu Ministerstwa Spraw Zagranicznych. NAWA zorganizowała na początku roku 2020 targi w Zjednoczonych Emiratach Arabskich, misję edukacyjną w Meksyku i Kolumbii oraz targi w Gruzji.

Lista targów i konferencji w których NAWA organizowała stoiska narodowe w 2020 roku:

1. Targi w Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Dubaj, Szardża, 22-24.01.2020 r. (stacjonarne),
2. Gruzja, *Targi International Education Fair*, Tbilisi, 22-23.02.2019 r. (stacjonarne),
3. Misja edukacyjna w Ameryce Łacińskiej, *Expo Estudiante*, Meksyk i Kolumbia, 28.02.2020-4.03.2020 r. (stacjonarne),
4. Targi i konferencja NAFA, konferencja i targi online (wirtualne stoisko) oraz udział w sesji posterowej,
5. Targi i konferencja EAIE, konferencja online oraz udział w sesji posterowej,
6. Konferencja IHES, 26-27.11.2020 r., stoisko wirtualne, udział w sesji tematycznej,
7. Targi wirtualne FPP w Ameryce Łacińskiej, 24.06.2020 r.,
8. Targi wirtualne FPP na Subkontynencie Indyjskim, 10.06.2020 r.

Lista wirtualnych targów organizowanych przez NAWA z udziałem polskich instytucji szkolnictwa wyższego w 2020 roku:

W związku z pandemią NAWA wykupiła licencję do platformy WebExpo, która umożliwia organizowanie targów wirtualnych. W targach wirtualnych w roku 2020 wzięły udział 52 instytucje szkolnictwa wyższego (50 uczelni oraz dwa konsorcja Study in Lublin i Study in Poznań), łącznie wirtualne targi odwiedziło 11 000 osób (studenci zainteresowani studiowaniem w Polsce).

1. Kazachstan – 15.10.2020,
2. Wietnam – 20.10.2020,
3. Indie + Subkontynent Indyjski – 23.10.2020,
4. Tajwan – 27.10.2020,
5. Malezja – 30.10.2020,
6. Etiopia – 6.11.2020,
7. Indonezja – 13.11.2020,
8. Ukraina – 20.11.2020,
9. Azja Centralna – 26.11.2020,
10. Ameryka Łacińska – 11-12.12.2020.

Współpraca z międzynarodowymi organizacjami działającymi w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki

W 2020 roku NAWA współpracowała z następującymi międzynarodowymi organizacjami, działającymi w obszarze międzynarodowej wymiany akademickiej:

- NAFA: (Association of International Educators),
- EAIE (European Association for International Education),
- APAIE (Asia-Pacific Association for International Education),
- STUDY IN EUROPE (projekt Komisji Europejskiej),
- British Council,
- IIE (Institute of International Education),
- ACA (Academic Cooperation Association),
- Polonium Foundation.

W celu szerszego docierania z ofertą do zainteresowanych grup w Stanach Zjednoczonych, NAWA pozostaje również aktywnym członkiem IIE Network, uczestnicząc również w realizowanym przez IIE projekcie Generation Study Abroad jako commitment partner.

Współpraca z alumnami polskich uczelni

W roku 2020 NAWA podjęła działania zmierzające do integracji alumnów polskich uczelni. Na profilu „Ready, Study, GO! Poland” na Facebooku kontynuowano prowadzenie grupy Alumni of Polish Universities, liczącą na koniec roku 440 członków. Dodatkowo przy okazji udziału w targach i konferencjach były organizowane spotkania z alumnami polskich uczelni; tak było w przypadku wydarzeń w Meksyku, Kolumbii oraz Gruzji. Powstała specjalna ulotka promocyjna dedykowana alumnom polskich uczelni. W styczniu 2020 roku rozstrzygnięto konkurs „Digital Ambassadors of NAWA”, który wyłonił najlepszych stypendystów programów NAWA oraz alumnów, którzy aktywnie włączali się w promocję Polski, promowali również programy NAWA na stronach internetowych i w mediach społecznościowych, przygotowywali materiały promocyjne, wywiady z digital ambassadorami zostały

opublikowane na kanałach promocyjno-informacyjnych „Ready, Study, GO! Poland”. Reprezentują oni 20 krajów, a łączy ich entuzjazm, kreatywność i miłość do Polski. W 2020 r. podjęto prace nad stworzeniem ogólnopolskiej platformy zrzeszającej alumnów NAWA oraz alumnów polskich uczelni. Prace będą kontynuowane w roku 2021.

PROWADZENIE SPRAW Z ZAKRESU UZNAWALNOŚCI WYŻSZEGO WYKSZTAŁCENIA ORAZ STOPNI NAUKOWYCH I STOPNI W ZAKRESIE SZTUKI

Wydawanie zaświadczeń i informacji o dyplomach / stopniach naukowych uzyskanych za granicą

W 2020 r. wpłynęło 1819 wniosków o wydanie informacji o dyplomach pochodzących ze 109 państw, położonych na wszystkich zamieszkałych kontynentach.

Najwięcej wniosków dotyczyło dyplomów z Ukrainy (29%), Białorusi (7%), Indii (6%), Wielkiej Brytanii (6%) oraz Rosji (4%). 52% wniosków dotyczyło dyplomów wydanych w 5 państwach, a 48% dyplomów wydanych w pozostałych 104 państwach. Z państw pozaeuropejskich najwięcej wniosków dotyczyło dyplomów z Indii, USA, Nigerii, Iranu i Kazachstanu.

Liczba wniosków w sprawie wydania informacji o zagranicznym dyplomie złożonych w 2020 r. była o 27% niższa niż w 2019 r. Spadek tej liczby mógł być wynikiem z jednej strony uruchomienia systemu Kwalifikator, który pozwala na automatyczne generowanie ogólnych informacji o zagranicznych dyplomach, a jednocześnie mogło to też być wynikiem zmniejszonej mobilności spowodowanej pandemią COVID-19.

Tworzenie i aktualizacja opisów zagranicznych systemów edukacji

Celem działania jest wyposażenie podmiotów, które otrzymują zagraniczne dyplomy (np. pracodawcy, uczelnie, urzędy pracy, urzędy wojewódzkie itp.), w narzędzie pozwalające na ocenę zagranicznego dyplomu bez konieczności występowania o zaświadczenie / informację o dyplomie.

Tabela 71. Struktura opisów zagranicznych systemów edukacji

Planowana liczba nowych opisów	Liczba przygotowanych opisów	Państwa
10	10	Brazylia
		Egipt
		Gruzja
		Holandia
		Irlandia
		Japonia
		Słowacja
		USA
		Uzbekistan
		Wietnam

W 2020 r. zaktualizowane zostały opracowania o systemach szkolnictwa wyższego 10 państw: Azerbejdżanu, Białorusi, Indii, Kazachstanu, Litwy, Meksyku, Pakistanu, Rosji, Ukrainy, Wielkiej Brytanii – w związku ze zmianami przepisów dotyczących oświaty i szkolnictwa wyższego w tych krajach.

System Kwalifikator

System Kwalifikator to baza danych, która umożliwia automatyczne sprawdzenie ogólnych informacji o wybranych rodzajach dyplomów ukończenia studiów wyższych i stopniach naukowych uzyskanych za granicą. Wynik wyszukiwania, tzw. *recognition statement*, można zapisać w formie dokumentu PDF podpisanego certyfikatem Trust SSL. Narzędzie uruchomiono w dniu 06.12.2019 r., dostępne jest w języku polskim i angielskim.

W 2020 z Kwalifikatora skorzystało 9744 użytkowników ze 112 państw świata. Odnotowano 16 250 wejść do systemu, najwięcej – 71,4% z Polski, a kolejno z Ukrainy, Wielkiej Brytanii, Białorusi, USA i RFN.

W okresie sprawozdawczym w Kwalifikatorze zweryfikowano 21 043 świadectw, dyplomów i stopni naukowych. Najczęściej poszukiwano informacji o uznawalności kwalifikacji z Ukrainy, Wielkiej Brytanii, Białorusi, Indii i USA. Jeśli chodzi o konkretne kwalifikacje to wybierane były: specjalista (Ukraina), bakalavr (Ukraina), magistr (Ukraina), Bachelor with Honours (Wielka Brytania) oraz dyplom o wykształceniu wyższym (Białoruś).

Rozbudowa systemu Kwalifikator w 2020 r.:

1. Nowe funkcjonalności:
 - usprawnienie i rozszerzenie panelu administratora,
 - moduł dotyczący świadectw uprawniających do ubiegania się o przyjęcie na studia,
 - możliwość tworzenia szczegółowych raportów dotyczących państw, dyplomów oraz pobranych recognition statement,
 - na stronie publicznej – pop-up windows z dodatkowymi informacjami o kwalifikacjach oraz przykładami dyplomów/świadectw,
 - narzędzie wykrywające niedziałające linki, które pozwala na szybką ich aktualizację.
2. Wprowadzono do systemu 333 świadectw, dyplomów i stopni naukowych z 44 państw. Obecnie w Kwalifikatorze są 494 kwalifikacje z 59 państw.

Pełnienie roli krajowego ośrodka informacji

W ramach tego zadania:

- przygotowano kompleksowe opracowanie o polskim systemie edukacji i szkolnictwa wyższego w języku angielskim oraz listę polskich uczelni (w języku polskim i angielskim). Opracowanie oraz lista uczelni są dostępne na stronie NAWA. Ponadto na bieżąco podmiotom zagranicznym udzielano informacji dotyczących polskiego systemu edukacji, wydawanych świadectw, dyplomów i stopni naukowych oraz szkół wyższych;
- na stronie NAWA zaktualizowano i dodano nowe elementy (w języku polskim i angielskim), dotyczące zasad uznawalności dyplomów w celu kontynuacji kształcenia i podjęcia pracy, uznawalności wykształcenia uchodźców; dokonano tłumaczenia na język angielski przepisów dotyczących uznawalności dyplomów i stopni naukowych uzyskanych za granicą oraz tłumaczenia na język polski 5 tekstów uzupełniających do Konwencji Lizbońskiej. Wszystkie tłumaczenia opublikowane są na stronie NAWA;
- w miejsce tradycyjnej konferencji ramach cyklu *Direct to recognition* zorganizowano 3 webinaria poświęcone uznawalności wykształcenia, które odbyły się 18.11.2020 r., 25.11.2020 r. oraz 2.12.2020 r. Podczas spotkań przedstawiono dotychczasowe i planowane działania NAWA w zakresie uznawalności wykształcenia, rozmawiano o digitalizacji procesu uznawalności wykształcenia i sposobach radzenia sobie z dokumentami elektronicznymi. Omówiono także zalecenia Konwencji Lizbońskiej w zakresie dostarczania informacji oraz dobrych praktyk w ocenie zagranicznych dokumentów o wykształceniu. Na ostatnim spotkaniu zaprezentowano system edukacji Irlandii. W webinarach wzięło udział prawie 200 przedstawicieli polskich uczelni oraz instytucji związanych z edukacją i szkolnictwem wyższym. W poszczególnych spotkaniach uczestniczyło odpowiednio 153, 144 i 90 osób;
- przedstawiciele NAWA brali udział w rocznym spotkaniu ośrodków ENIC-NARIC organizowanym on-line. Spotkanie było podzielone na 2 części. Pierwsza odbyła się 10.06.2020 r. Podczas spotkania

przedstawiciel NAWA prowadził spotkanie poświęcone *microcredentials*. Druga część spotkania składała się z części plenarnej (06.10.2020 r.) oraz warsztatów organizowanych on-line od października do grudnia 2020 r. Podczas drugiej części dorocznego spotkania przedstawiciel NAWA wspólnie z przedstawicielami ośrodków ENIC-NARIC ze Szwecji (Council for Higher Education) oraz RFN (Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen) prowadził warsztat pt. *Digital recognition tools as facilitators of increased consistency and automatic recognition in Europe*;

- przedstawiciel NAWA brał udział w dorocznym spotkaniu ośrodków NARIC, organizowanym przez Komisję Europejską on-line w dniu 09.12.2020 r.;
- przedstawiciele NAWA brali udział w konferencji TAICEP, organizowanej on-line w październiku 2020 r.;
- przedstawiciel NAWA zaprezentował zagadnienia dotyczące dobrej praktyki w uznawalności wykształcenia uzyskanego za granicą podczas organizowanego przez DWM MEN w dniu 17.01.2020 r. spotkania z przedstawicielami kuratoriów oświaty zaangażowanymi w proces uznawalności świadectw uzyskanych za granicą.

Udział w projektach i innych inicjatywach międzynarodowych poświęconych uznawalności wykształcenia

1. *Connecting digital exchange of student data to recognition* (DigiRec). W kwietniu 2020 r. zakończono projekt i opublikowano białą księgę pt. *Digital student data and recognition*.
2. *Implementation of LRC COMPLIant recognition practices in the EHEA* (I-Comply). W 2020 r. NAWA prowadziła działania usprawniające pracę ośrodka ENIC-NARIC i pozwalające na eliminację słabych punktów w systemie uznawalności wykształcenia w Polsce. Wśród tych działań znajdowały się: rozbudowa informacji na stronie internetowej dotyczącej uznawalności wykształcenia (w jęz. polskim i angielskim), publikacja opisu polskiego systemu edukacji i szkolnictwa wyższego oraz listy uczelni (w jęz. angielskim), organizacja webinarium poświęconych uznawalności wykształcenia, udostępnianie informacji na temat uznawalności kwalifikacji uzyskanych za granicą (w systemie Kwalifikator), przygotowanie programu szkoleń dla pracowników uczelni i kuratoriów oświaty zaangażowanych w proces uznawalności wykształcenia uzyskanego za granicą.

Ponadto, wspólnie z pozostałymi partnerami projektu NAWA współorganizowała *Peer Learning Activity (PLA)* nt. automatycznej uznawalności wykształcenia oraz uznawalności kwalifikacji uchodźców. Pierwsze PLA odbyło się w Kijowie (2-3.03.2020 r.). Drugie PLA było organizowane on-line (27.10.2020 r.) – jego gospodarzem była NAWA.

3. W 2020 r. wspólnie z innymi ośrodkami ENIC-NARIC NAWA złożyła 4 wnioski o grant na realizację projektów poświęconych uznawalności wykształcenia:
 - 1) Projekt *Implementation of automatic recognition in the networks* (I-AR), którego celem jest aktualizacja publikacji zawierającej zbiór dobrych praktyk w uznawalności wykształcenia – European Area for Recognition, usprawnienie i ujednolicenie praktyk uznawalności wykształcenia oraz wzmocnienie współpracy pomiędzy uczelniami i ośrodkami ENIC-NARIC na terenie EOSW;
 - 2) Projekt *Digital innovations in credential evaluation and the networks* (DigiNet), którego celem jest opracowanie strategii digitalizacji procesu uznawalności w ośrodkach sieci ENIC-NARIC oraz rekomendacji w tym zakresie;
 - 3) Projekt qENTRY+ – *International Database on Higher Education Entry Qualifications*, którego celem jest wsparcie automatycznego uznawania świadectw uprawniających do ubiegania się o przyjęcie na studia. Głównym produktem projektu ma być rozbudowana baza dokumentów uprawniających do podjęcia studiów;
 - 4) Projekt *Online Course Catalogues and Databases for Transparency and Recognition* – OCTRA, którego celem jest stworzenie – we współpracy z uczelniami – modelu opisującego programy studiów w sposób wspierający automatyczną uznawalność wykształcenia.

W 2020r. odbyły się spotkania rozpoczynające działanie 3 spośród ww. wymienionych projektów. W przypadku ostatniego projektu spotkanie inauguracyjne odbędzie się w styczniu 2021 r.

4. Przedstawiciel NAWA reprezentował Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w pracach powołanej w ramach Procesu Bolońskiego grupy *peer-group with the implementation of the Lisbon Recognition Convention including the DS*. Jest to jedna z 3 grup powołanych na podstawie Komunikatu ministrów do spraw edukacji z Paryża z 25 maja 2018 r. W 2020 r. odbyło się 1 spotkanie ww. grupy w dniu 17.06.2020 r.,

przygotowane przez francuski ośrodek ENIC-NARIC. Raport przygotowany przez ww. grupę stanowił wkład do Komunikatu, przyjętego na spotkaniu ministrów ds. edukacji z państw EOSW w dniu 19.11.2020 r. w Rzymie

5. Przedstawiciel NAWA reprezentował Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w projekcie *Microcredentials linked to the Bologna Key Commitments* – MICROBOL, koordynowanym przez flamandzkie Ministerstwo Edukacji i Szkoleń. Przedstawiciel NAWA brał udział w konferencji (on-line) rozpoczynającej projekt, która odbyło się 31.08.2020 r. oraz w pierwszym spotkaniu grupy ds. uznawalności wykształcenia, które odbyło się (on-line) 01.09.2020 r. W październiku-listopadzie 2020 r. przygotowano wkład w zakresie uznawalności wykształcenia dotyczący *microcredentials* w Polsce.

Baza danych wydanych informacji o zagranicznych dyplomach

W roku 2020 kontynuowano prace nad rozbudową i porządkowaniem elektronicznej bazy wydanych informacji o zagranicznych dyplomach. W ww. bazie danych znajduje się blisko 10 tys. zdigitalizowanych informacji wraz z dokumentami (dyplomami, transkryptami itp.).

Zakończono proces archiwizacji wydanych informacji o zagranicznych dyplomach i przekazano je do archiwum MNiSW.

PROWADZENIE SPRAW Z ZAKRESU UWIERZYTELNIANIA DOKUMENTÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 78 UST. 3 I ART. 180 UST. 1 PKT 1 USTAWY PRAWO O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM I NAUCE (DZ. U. 2020 POZ. 85), ORAZ UWIERZYTELNIANIE DOKUMENTÓW W PRZYPADKACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 78 UST. 4 TEJ USTAWY

Tabela 72. Dane ogólne – uwierzytelnianie dokumentów

Liczba uwierzytelnionych dokumentów w 2020 r.	2484
Liczba dokumentów opatrzonych apostille w 2020 r.	3724
Razem	6208

W 2020 r. poświadczono 6208 dokumentów, 3% mniej niż w 2019 r., co wynika z mniejszej mobilności w związku z pandemią COVID-19.

ZAPEWNIENIE OBSŁUGI PAŃSTWOWEJ KOMISJI DO SPRAW POŚWIADCZANIA ZNAJOMOŚCI JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO

W 2020 r. przeprowadzono egzaminy certyfikatowe w 3 sesjach (25-26 stycznia, 7-8 marca, 17-18 października), w 38 lokalizacjach, w tym w 30 ośrodkach krajowych i 4 zagranicznych. Planowana była jeszcze sesja w dniach 6-7 czerwca 2020 r., jednak ze względu na pandemię, Państwowa Komisja ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego podjęła decyzję o odwołaniu tej sesji egzaminacyjnej.

Tabela 73. Ośrodki egzaminacyjne i liczby zdających

Lp.	Ośrodek	25-26 stycznia	7-8 marca	17-18 października
1.	Akademia Języka Polskiego (Gdańsk)	153	196	206
2.	Akademia Pomorska w Słupsku	24	26	-
3.	Centrum Nauki Języków City Lingva (Mińsk)	-	-	58
4.	Czarnomorski Uniwersytet Narodowy, Mikołajów (Ukraina)	18	49	30
5.	Edu & More	133	139	-
6.	Fundacja Nauki Języków Obcych "Linguae Mundi"	114	147	173
7.	Inozemna Mowa (Iwano-Frankivsk, Ukraina)	-	40	-
8.	Inozemna Mowa (Łuck, Ukraina)	-	58	39
9.	Instytut Kształcenia Obcokrajowców	27	70	104
10.	Katolicki Uniwersytet Lubelski	76	126	-
11.	Lingua Nova Sp. z o. o.	56	58	-

12.	Łucka Specjalizowana Szkoła (Ukraina)	-	30	-
13.	Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu	47	31	86
14.	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie	11	17	-
15.	Politechnika Białostocka	61	44	-
16.	Politechnika Warszawska	79	78	46
17.	Polonicum – Uniwersytet Warszawski	114	158	-
18.	Polonicum – Uniwersytet Warszawski (Gruzja)	-	2	-
19.	Polski Instytut Językowy	-	69	167
20.	Szkoła Klub Dialogu	-	-	32
21.	SWPS Uniwersytet Humanistyczno-Społeczny w Warszawie	66	77	83
22.	Uczelnia Łazarskiego	79	118	126
23.	Uniwersytet Gdański	57	135	264
24.	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	64	74	-
25.	Uniwersytet Jagielloński (Kraków)	-	109	-
26.	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	-	114	-
27.	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	29	47	-
28.	Uniwersytet Łódzki	47	100	-
29.	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej (Lublin)	102	110	-
30.	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej (Grodno)	-	59	-
31.	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej (Mińsk)	-	37	-
32.	Uniwersytet Opolski	70	91	88
33.	Uniwersytet Rzeszowski	61	70	63
34.	Uniwersytet Śląski (Katowice)	94	96	103
35.	Uniwersytet Wrocławski	153	148	-
36.	Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna w Bielsku Białej	-	65	108
37.	Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy	-	-	70
38.	Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania (Rzeszów)	58	71	-
Ogółem:		1793	2859	1846

Łącznie do egzaminów w 3 sesjach egzaminacyjnych na 6 poziomach zaawansowania przystąpiło **6498 osób**.

Tabela 74. Poziomy zaawansowania na poszczególnych sesjach egzaminacyjnych w 2020 r.

	B1	B2	C1	C2	B1 DiM	B2 DiM	łącznie
25-26 stycznia	1793	-	-	-	-	-	1793
7-8 marca	2040	241	331	-	-	247	2859
17-18 października	1701	56	45	9	21	14	1846
łącznie	5534	297	376	9	21	261	6498

W stosunku do roku 2019 odnotowano spadek liczby zdających o 12,67%, co było wynikiem konieczności odwołania czerwcowej sesji egzaminacyjnej oraz części sesji październikowej (odwołano egzaminy w 8 ośrodkach, gdzie zapisanych na egzamin było 749 osób) w związku z pandemią.

Wystawiono następujące dokumenty potwierdzające znajomość j. polskiego jako obcego:

Tabela 75. Dokumenty potwierdzające znajomość języka polskiego

	Liczba wystawionych certyfikatów	Liczba wystawionych suplementów	Razem (cert. + supl.)
25-26 stycznia	1 617	1 617	3 234
7-8 marca	2 312	2 312	4 624
17-18 października	1 654	1 654	3 308

W 2020 do MNiSW przekazano 1 495 537,39 zł + 554,57 (odsetki) czyli łącznie 1 496 091,96 z tytułu opłat za egzaminy i certyfikaty. Koszt funkcjonowania PKPdsJPjO to 388 450,53 (w tym wynagrodzenia PKdsPZJPjO 120 284,67 zł).

W 2020 r. odbyło się 9 posiedzeń PKdsPZJPjO (20.01., 16.03., 06.04., 25.05., 06.07., 31.08., 05.10., 16.11., 21.12.), na których podjęto 95 uchwał w sprawie:

- 1) wydania 232 certyfikatów na podstawie wniosku o wydanie certyfikatu bez egzaminu;
- 2) odmowy wydania 46 certyfikatów na podstawie wniosku o wydanie certyfikatu bez egzaminu;
- 3) powołania 2 wizytatorów uprawnionych do wizytowania i obserwacji egzaminu w sesji 7-8 marca;
- 4) wydania pozytywnej opinii w sprawie nadania lub przedłużenia uprawnień do organizowania egzaminów z j. polskiego następującym podmiotom: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Peckiński Uniwersytet Języków Obcych, Politechnika Wrocławska, Klub Dialogu, Centrum Nauki Języków Obcych City Lingva, Uniwersytet Jagielloński, Uczelnia Łazarskiego, Edu&More, Narodowy Uniwersytet Iwowski im. Iwana Franki, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy, Wyższa Szkoła Handlowa we Wrocławiu, Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwsku, Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanistyczna w Bielsku Białej, Inozemna Mowa w Łucku, Czarnomorski Uniwersytet Narodowy im. Petra Mohyły w Mikołajowie, Szkoła Języka Polskiego „Together” w Warszawie;
- 5) ogłoszenia harmonogramu sesji egzaminacyjnych na rok 2021.

Oprócz posiedzeń PKdsPZJPjO, odbyły się również w trybie online 4 spotkania grupy badającej prawidłowość oceny prac egzaminacyjnych po 4 sesjach egzaminacyjnych (w tym po sesji 23-24.11.2019 r.).

W 2020 r. podjęto kontakty z OPI-PIB w zakresie funkcjonalności bazy dedykowanej państwowym egzaminom certyfikatom z języka polskiego jako obcego. Najważniejsze sprawy zgłoszone to: prośba o zlokalizowanie zaginionych raportów z wynikami z danej sesji egzaminacyjnej, wyłączenie blokady na rejestrację kandydatów, zgłoszenie usterki polegającej na błędnym generowaniu danych z bazy (przy wydruku błędnie zapisuje się nazwa poziomu).

Doraźne działania OPI-PIB nadal nie są wystarczające dla sprawnego działania systemu. Konieczne jest doprowadzenie bazy do takiego stanu, w którym jej obsługa będzie odpowiadała wymaganiom zapisów ustawy o języku polskim i rozporządzeń regulujących działanie certyfikacji i będzie wydolna wobec rosnącej liczby zdających egzaminy certyfikowe.

Dodatkowo PKdsPZJPjO, we współpracy z MNiSW, podjęła prace w kierunku nowelizacji Ustawy o języku polskim i rozporządzeń wykonawczych, a także prace nad wdrożeniem możliwości przeprowadzenia egzaminów w wersji komputerowej. W tym celu przeprowadzono analizę rynku systemów certyfikacji znajomości języków obcych w formule komputerowej i online z uwzględnieniem:

- kwestii technicznych (m.in. rejestracja zdających, obsługa egzaminów);
- technologicznych;
- merytorycznych (konstrukcja egzaminu, z uwzględnieniem części mówienie);
- bezpieczeństwa danych (m.in. wystawianie certyfikatów online);
- weryfikacji tożsamości osób zdających.

Na podstawie analizy opracowano raport, który zawiera wnioski i rekomendacje dla egzaminów certyfikatom z języka polskiego jako obcego. Opracowano także założenia do systemu certyfikacji komputerowej, wymagania systemu i funkcjonalności.

NAWA powołała zespół ekspertów-metodologów, który rozpoczął prace nad tworzeniem poszczególnych modułów systemu certyfikacji komputerowej. Ekspertom-metodologom przydzielono następujące zadania:

1. Wykonanie koncepcji egzaminów (modułów) certyfikacyjnych z języka polskiego jako obcego w formule komputerowej na wszystkich poziomach znajomości języka (A1, A2, B1, B2, C1, C2) oraz przygotowanie uzasadnienia wprowadzenia egzaminów komputerowych;
2. Opracowanie modułów egzaminu komputerowego z języka polskiego jako obcego dla poziomu B1;
3. Wykonanie opisu funkcjonalności systemu do egzaminów certyfikacyjnych z języka polskiego jako obcego w formule komputerowej dla poziomu B1;
4. Stworzenie zestawu ćwiczeń (banku zadań) do pilotażu egzaminów certyfikacyjnych z języka polskiego jako obcego w formule komputerowej na poziomie znajomości języka B1.

Dokonano również analizy istniejących narzędzi i programów, oraz możliwości zamówienia kursów e-learningowych języka polskiego na wszystkich poziomach zaawansowania (od A1 do C2), a następnie na jej podstawie opracowano raport zawierający wnioski i rekomendacje dla NAWA.

NAWA rozpoczęła przygotowania do dialogu technicznego z potencjalnymi wykonawcami systemu do certyfikacji komputerowej. Przygotowała także wstępny opis przedmiotu zamówienia na system obsługi państwowych egzaminów certyfikacyjnych z języka polskiego jako obcego w formule komputerowej i online.

INNE ZADANIA

W roku 2020 Agencja realizowała dwa zadania ustawowe, w których wypłacała stypendia dla beneficjentów. Wpłaty były realizowane w ramach finansowania programu wymiany osobowej studentów i naukowców. W okresie sprawozdawczym w ramach realizacji tych zadań finansowanie ze środków NAWA otrzymało 45 beneficjentów (osoby indywidualne).

Tabela 76. Liczba beneficjentów innych zadań ustawowych NAWA

Nazwa zadania	Łączna liczba beneficjentów w 2020 r. (osoby)
Stypendyści – Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej	40
Stypendyści – obywatele Syryjskiej Republiki Arabskiej	5
Razem	45

Finansowanie stypendiów dla Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego wynikających z art. 6 Programu współpracy kulturalno-edukacyjnej między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Arabskiej Republiki Egiptu na lata 2007-2010.

Finansowanie stypendiów dla Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW odbywa się oparciu o podpisywaną corocznie pomiędzy NAWA a CAŚ UW umowę o współpracy.

Na wniosek Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej umowa zawarta na rok akademicki 2019/20 została aneksowana w lipcu 2020 r. tak, by umożliwić stypendystom przesunięcie terminów wyjazdów, do których nie doszło (lub zostały przerwane) z powodu utrudnień wynikających z pandemii COVID-19. Rozliczenie umowy przewidziane jest na koniec kwietnia 2021 r.

W naborze na rok 2020 Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej wyłoniło 40 kandydatów, na łączną długość pobytów wynoszącą 80 miesięcy stypendialnych.

Tabela 77. Liczba stypendystów Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW wyłonionych w naborze na rok 2020, w podziale na jednostki macierzyste

Uczelnia /jednostka	Liczba stypendystów
Uniwersytet Warszawski	30
Politechnika Wrocławska	3
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza	2
Uniwersytet Jagielloński	2
Archiwum Akt Dawnych	1
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego	1
Instytut Paleobiologii PAN	1
Razem	40

Finansowanie stypendiów obywatelom Syryjskiej Republiki Arabskiej

W roku 2020 Agencja kontynuowała prowadzenie spraw i wypłatę świadczeń stypendialnych pięciu obywatelom Syryjskiej Republiki Arabskiej, którym w 2019 r. Dyrektor NAWA przyznał prawo do podejmowania i odbywania studiów II stopnia w Polsce na warunkach stypendium oraz zwolnienia z opłat za kształcenie, poprzedzonych kursem przygotowawczym od roku akademickiego 2019/2020. Od października 2020 r. dwóch stypendystów podjęło studia, dwóch kontynuuje kształcenie na kursie przygotowawczym w Politechnice Krakowskiej, zaś jeden z uwagi na problemy zdrowotne i sprawy prywatne, zrezygnował z kształcenia i powrócił do Syrii.

Wskazane środki finansowe zostały przyznane w oparciu o art. 17 ust. 1 ustawy o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (Dz. U. z 2019 poz. 1582), w konsekwencji czego decyzją dyrektora NAWA ww. stypendystom, zgodnie z art. 323 ust. 1 pkt 4 oraz art. 324 ust. 1 zd. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.), zostało przyznane prawo do podejmowania i odbywania studiów i innych form kształcenia ze zwolnieniem z opłat.

3. EWALUACJA DZIAŁAŃ NAWA

Zgodnie z Planem ewaluacji działań NAWA na 2020 r. przeprowadzono następujące działania badawcze:

- 1) zrealizowano pogłębione badanie ewaluacyjne pt. *Analiza bezpośrednich efektów zagranicznych wyjazdów naukowych zrealizowanych w ramach pierwszej edycji programu im. M. Bekkera*;
- 2) przeprowadzono 8 badań ankietowych wśród beneficjentów i stypendystów kończących udział w następujących programach Agencji:
 - Nowoczesna Promocja Zagraniczna 2018,
 - Programy stypendialne: im. S. Banacha 2018, im. gen. W. Andersa 2018 oraz im. I. Łukasiewicza 2018,
 - Roczny kurs przygotowawczy do studiów w języku polskim,
 - Programy stypendialne Polskiego Komitetu ds. UNESCO,
 - Polonista 2019,
 - Lektorzy 2019,
 - Letnie kursy języka i kultury polskiej 2020,
 - Solidarni z Białorusią - kursy języka i kultury polskiej,
- 3) zrealizowano badanie ankietowe wśród stypendystów Programu Polskie Powroty (edycja 2018) po pierwszym roku uczestnictwa;
- 4) opracowano ekspertyzę *Metoda oceny wpływu na rozwój nauki i gospodarki programów oraz innych działań realizowanych przez NAWA*.

Ponadto w roku sprawozdawczym rozpoczęto lub kontynuowano prowadzenie 12 innych badań ankietowych w ramach ewaluacji programów NAWA. Wyniki tych ankiet zostaną opracowane w kolejnych latach po pozyskaniu kwestionariuszy od wszystkich uczestników poszczególnych edycji programów. Zadanie polegające na opracowaniu metodologii ewaluacji Programu Polskie Powroty przeniesiono na kolejne lata. Badanie to może być najwcześniej zrealizowane po zakończeniu I edycji programu, tj. w 2023 r. Opracowując jego koncepcję warto wziąć pod uwagę wyniki kolejnych ankiet realizowanych wśród stypendystów i ośrodków ich goszczących po roku uczestnictwa w programie.

Łącznie w 2020 r. prowadzono 22 badania ankietowe, w ramach których zebrano 4460 ankiet, w tym: 1505 ankiet od beneficjentów programów NAWA oraz 2955 – od uczestników programów NAWA (w tym: 2521 – od uczestników szkoleń zrealizowanych w programie Welcome to Poland w 2018 i w 2019 oraz 434 – od uczestników mobilności przeprowadzonych w ramach programu PROM 2019). Działania badawcze podjęte w ramach Planu ewaluacji działań NAWA na 2020 r. przedstawiono w załączniku nr 9.

Wykonane badania ewaluacyjne pokazują, że programy NAWA realizują stawiane przed nimi cele, są postrzegane przez beneficjentów jako użyteczne, a zasady ich realizacji i obsługa są efektywne. Skutecznie wspierana jest międzynarodowa współpraca naukowa oraz proces umiędzynarodowienia polskich uczelni i instytucji naukowych: 96% stypendystów Programu im. Bekkera po zakończeniu pobytów w renomowanych zagranicznych ośrodkach naukowych deklaruje, że z wysokim prawdopodobieństwem będzie kontynuowała współpracę naukową rozpoczętą za granicą; 18 z 20 stypendystów pierwszej edycji programu Polskie Powroty uważa, że program stwarza warunki do prowadzenia badań i/lub prac rozwojowych na światowym poziomie. W ramach Programu Nowoczesna Promocja Zagraniczna w 95% projektów wdrożono co najmniej jedną innowacyjną metodę promocji instytucji za granicą; zadeklarowano, że 95% tych działań będzie kontynuowana po zakończeniu udziału w programie.

Poprzez programy stypendialne Agencja skutecznie promowała wśród cudzoziemców studia w Polsce, a także polski język i kulturę. Wysoki poziom satysfakcji z pobytu na studiach w Polsce (od 90 do 97 % zadowolonych stypendystów) odnotowano w programach im. gen. Andersa, im. Banacha, Polonista czy programach realizowanych przez PK ds. UNESCO. Wyzwaniem dla polskich uczelni (i NAWA) pozostają relatywnie niższe oceny uczelni i studiów w Polsce, zaobserwowane w programie im. Łukasiewicza, gdzie zadowolonych było 3/4 (14 z 19) absolwentów programu. Beneficjenci wysoko oceniają obsługę programów przez Agencję – w większości analizowanych programów odsetki ocen „zdecydowanie pozytywnych” oraz „raczej pozytywnych” wynoszą 90% lub więcej; niższy odsetek zadowolonych odnotowano w programie Lektorzy (80%), natomiast szczególnie wysoki – w programie Polonista (100%).

4. DZIAŁALNOŚĆ AGENCJI

4.1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I STAN ZATRUDNIENIA

Na koniec roku 2020 zatrudnienie kształtowało się na poziomie 84,25 etatów. W Planie działania przewidziano łącznie 90 etatów, z czego 6 pozostało w formie vacatów. W listopadzie 2020 r. zmianie uległa struktura organizacyjna Agencji. Poniższa tabela przedstawia stan zatrudnienia zgodnie ze zmienioną strukturą na dzień 31 grudnia 2020 r.

Tabela 78. Stan zatrudnienia w podziale na biura

Nazwa biura	Liczba etatów na 31.12.2020	W tym fin. z PO WER na 31.12.2020
Kierownictwo	3	-
Biuro programów dla studentów	10	1
Biuro programów dla naukowców	10	-
Biuro uznawalności wykształcenia	6	-
Biuro programów dla instytucji	9	2,5
Biuro programów języka polskiego	8	1
Biuro komunikacji i promocji	9	4,25
Biuro organizacyjno-administracyjne	13,5	4
Biuro finansowo-księgowe	8,75	3
Biuro prawne	7	-
łącznie	84,25	15,75

** w związku ze zmianą struktury organizacyjnej samodzielne stanowisko ds. analiz i ewaluacji zostało przeniesione do biura prawnego*

W 2020 r. NAWA wydatkowała łącznie 10 889 tys. zł na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, tj. składki na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy. Wynagrodzenia osobowe zrealizowano w kwocie 8 016 tys. zł, tj. 91 % planu, a wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 1 308 tys. zł, tj. 73 % planu. Średnie zatrudnienie wzrosło w stosunku do roku poprzedniego o 3,73 etatu z 79,25 etatu w 2019 r., do 82,99 etatu w roku 2020. Wzrost zatrudnienia związany był ze zwiększeniem zakresu działań, wynikającym głównie z kumulacji projektów rozpoczętych w latach ubiegłych.

Tabela 79. Wydatki na wynagrodzenia i składki w podziale na źródła finansowania w 2020 r. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Suma poniesionych wydatków	Źródło finansowania			
		Dotacja podmiotowa	Środki PO WER	Dotacja MZ	Pomoc rozwojowa
Wynagrodzenia osobowe	8 016	6 721	1 108	41	146
Wynagrodzenia bezosobowe	1 308	1 185	67	27	29
Składki na ubezpieczenia społeczne	1 373	1 142	194	7	30
Składki na Fundusz Pracy	192	160	27	1	4
SUMA	10 889	9 208	1 396	76	209

W kategorii kosztów wynagrodzeń osobowych (i przychodów zrównanych z nimi) znalazło się też dodatkowe wynagrodzenie roczne za rok 2020, wprowadzone na mocy regulaminu wynagradzania obowiązującego od 1 listopada 2020 roku. Poniesiony koszt będzie stanowił wydatek w roku 2021.

Od połowy marca 2020 r., w związku z wprowadzeniem w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego, Agencja przestawiła tak swoją działalność, by całość spraw mogła być prowadzona zdalnie. Oznaczało to z jednej strony wprowadzenie odpowiednich zmian organizacyjnych (regulaminy wewnętrzne), z drugiej zapewnienie odpowiednich rozwiązań technicznych. W okresach największych obostrzeń sanitarnych w Agencji fizycznie sprawowało dyżur około 10 osób (12% zatrudnionych) – po jednej osobie z każdego Biura.

Rysunek 1. Struktura organizacyjna NAWA od dnia 1.11.2020

4.2. RADA NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ

Rada Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej działa na podstawie:

- Ustawy o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej z 7 lipca 2017 r. (ustawa o NAWA);
- Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2017 r. w sprawie statutu Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej;
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2017 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia członków Rady Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

W skład Rady wchodzi 10 członków, w tym Przewodniczący i jego Zastępca. Członkowie Rady są przedstawicielami:

1. Prezesa Rady Ministrów;
2. ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki;
3. ministra właściwego do spraw zagranicznych;
4. ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
5. ministra właściwego do spraw gospodarki;
6. Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
7. Krajowej Reprezentacji Doktorantów;
8. Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej;
9. Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Kadencja Rady trwa 4 lata, a do jej zadań należy:

- przygotowywanie i przedstawianie Dyrektorowi NAWA propozycji kierunków działania i rozwoju Agencji, w tym w perspektywie wieloletniej;
- opiniowanie projektów rocznych planów działania Agencji, projektów zmian tych planów oraz projektu rocznego planu finansowego;
- opiniowanie rocznego sprawozdania z działalności Agencji oraz rocznego sprawozdania finansowego Agencji;
- dokonywanie okresowej oceny wykonywania planów działania Agencji;
- bieżące analizowanie procesu umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego i nauki oraz identyfikowanie potrzeb w tym zakresie;
- przedstawianie Dyrektorowi propozycji dotyczących modyfikacji oferty programowej Agencji;
- opiniowanie regulaminów programów oraz zmian w tych regulaminach;
- opiniowanie systemu oceny wniosków o udział w programie;
- bieżące monitorowanie stopnia realizacji celów i zadań Agencji oraz dokonywanie kwartalnej oceny wykonania rocznego planu działania Agencji;
- przygotowywanie i przedstawianie, na wniosek Dyrektora, opinii w sprawach dotyczących działania Agencji.

W skład Rady NAWA w 2020 roku wchodził:

1. Dr hab. Sebastian Kołodziejczyk – przedstawiciel ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, Przewodniczący Rady, od 30.10.2017 do 21.05.2020 r.;
2. Dr hab. Tomasz Pietrzykowski – przedstawiciel ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, Przewodniczący Rady, od 21.05.2020 r.;
3. Prof. dr hab. Wiesław Banyś – przedstawiciel Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Członek Rady;
4. Adrianna Czarnecka – przedstawicielka Krajowej Reprezentacji Doktorantów, Członek Rady od 24.11.2020 r.;
5. Prof. dr hab. Marek Konarzewski – przedstawiciel ministra właściwego do spraw zagranicznych, Członek Rady;
6. Magdalena Koziara – przedstawicielka Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, Członek Rady;
7. Dr hab. Marcin Krawczyński – przedstawiciel Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Zastępca Przewodniczącego Rady od 21.05.2020;
8. Prof. dr hab. n. med. Tadeusz Faustyn Krzemiński – Przedstawiciel ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, Członek Rady, od 21.05.2020 r.
9. Robert Nowicki – przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarki, Członek Rady, od 29.03.2018 do 21.10.2020 r.;

10. Ewelina Pabjańczyk-Wlazło – przedstawicielka Krajowej Reprezentacji Doktorantów, Członek Rady, od 30.10.2017 do 24.11.2020 r.;
11. Karolina Pawłowska – przedstawiciel ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Członek Rady, od 21.05.2020 r.;
12. Dr Paweł Poszytek – przedstawiciel ministra właściwego do spraw gospodarki, Członek Rady, od 21.10.2020 r.;
13. Rafał Siemianowski – przedstawiciel Prezesa Rady Ministrów, Członek Rady;
14. Dr hab. Katarzyna Starowicz-Bubak – przedstawicielka ministra właściwego do spraw nauki, Zastępca Przewodniczącego Rady, do 21.05.2020 r.;
15. Izabela Szewczyk – przedstawicielka ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Członek Rady od 07.02.2019 do 21.05.2020 r.

W 2020 roku odbyło się 15 posiedzeń, Rada NAWA podjęła 38 uchwał (w tym 2 uchwały zostały podjęte w trybie obiegowym), których wykaz znajduje się w załączniku nr 10.

4.3. WSPÓŁPRACA Z EKSPERTAMI

Zasady współpracy z ekspertami reguluje Zarządzenie nr 31/2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej z dnia 08 września 2020 r.

W roku 2020 liczba ekspertów w bazie NAWA wzrosła o 452 osoby. Ostatecznie w bazie zarejestrowane były 3102 osoby, spełniające wymogi formalne określone w ogłoszeniu. 743 spośród tych osób współpracowało z NAWA w charakterze recenzentów, egzaminatorów lub członków zespołów oceniających.

Tabela 80. Zespoły oceniające wnioski w programach NAWA

Nazwa zespołu powołanego przez Dyrektora NAWA	Oceniane programy/działania	Liczba członków zespołu oceniającego	Łączna liczba posiedzeń w 2020 r.
Zespół oceniający ds. mobilności międzynarodowej doktorantów	Program im. W. Iwanowskiej – średniookresowe wyjazdy doktorantów	17	2
Zespół oceniający ds. umiędzynarodowienia	Promocja Zagraniczna, International Alumni, Welcome to Poland, Akademickie Partnerstwa Międzynarodowe	15	0
Zespół oceniający ds. Programów dla Studentów	Program stypendialny dla Polonii im. gen. Władysława Andersa Program stypendialny im. Ignacego Łukasiewicza Program stypendialny im. Stefana Banacha Stypendia indywidualne Przyznawanie obywatelom państw Afryki Subsaharyjskiej miejsc na studiach wyższych w uczelniach podległych MNiSW na warunkach bez odpłatności i bez świadczeń stypendialnych Sprawy bieżące stypendystów oraz naborów	8 (w tym dwóch przedstawicieli Agencji – przewodniczący i sekretarz)	20
Zespół oceniający ds. Programu „Promocja języka polskiego”	Program „Promocja języka polskiego”	9	2
Zespół oceniający ds. Programu „Lektorzy”	Program „Lektorzy”	8	7
Zespół oceniający ds. Programu dla studentów polonistyki i studiów polskich „POLONISTA”	Program dla studentów polonistyki i studiów polskich „POLONISTA”	9	2
Zespół oceniający ds. mobilności przyjazdowej naukowców	Program im. St. Ulama – średnio- i długookresowe przyjazdy naukowców	14	2
Zespół oceniający ds. Programu im. prof. Franciszka Walczaka	Program im. prof. Franciszka Walczaka – wsparcie mobilności naukowców – specjalistów z obszaru chorób cywilizacyjnych	6	2
Zespół oceniający ds. mobilności naukowców	Program Polskie Powroty oraz Program stypendialny im. M. Bekkera	26	6
Zespół oceniający ds. wymiany bilateralnej naukowców	Wymiana bilateralna naukowców	12	3

Zespół ds. mobilności	STER – Stypendia doktorskie dla cudzoziemców, PROM – Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej, KATAMARAN – Przygotowanie i realizacja wspólnych studiów II stopnia	9	1
Zespół Oceniający ds. programu Profesura Gościnna NAWA, edycja I dla nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych	Profesura Gościnna NAWA	7	2
Zespół oceniający ds. programu Granty interwencyjne	Granty interwencyjne NAWA	10	11

W roku 2020 oprócz poszerzania bazy skupiono się również na aktualizacji posiadanych informacji o ekspertach. Zaktualizowano ok. 300 formularzy w systemie teleinformatycznym NAWA. Prace kontynuowane będą w roku 2021.

4.4. KONTROLA ZARZĄDCZA

W 2020 przeprowadzono następujące działania w ramach kontroli zarządczej:

1. W lutym 2020 roku została przeprowadzona przez kierowników i pracowników NAWA samoocena kontroli zarządczej, z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych. Posłużyła ona do przygotowania oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za rok 2020.
2. W styczniu oraz w lipcu 2020 przeprowadzono analizy ryzyka dotyczące prowadzonych przez Agencję działań.
3. Stworzono rejestr dokumentów składających się na system kontroli zarządczej, uzupełniany na bieżąco o niezbędne pozycje.

Standardy funkcjonowania Agencji

Stworzono i zaktualizowano kolejne procedury wprowadzające standardy funkcjonowania Agencji w różnych obszarach, wspierające system kontroli zarządczej Agencji. W drodze zarządzenia Dyrektora Agencji:

- zaktualizowano procedurę obiegu umów cywilnoprawnych;
- zaktualizowano Politykę Bezpieczeństwa NAWA;
- zaktualizowano regulamin pracy NAWA;
- zaktualizowano regulamin organizacyjny NAWA;
- zaktualizowano regulamin wynagradzania NAWA;
- zaktualizowano regulamin udzielania zamówień publicznych w NAWA;
- zaktualizowano regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych NAWA;
- wprowadzono regulamin Systemu Okresowej Oceny Pracowników NAWA;
- wprowadzono przepisy kancelaryjne – uzgodnione z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych.

Wykaz wydanych przez Dyrektora NAWA zarządzeń w 2020 roku stanowi załącznik nr 11 do niniejszego sprawozdania.

Kontrole zewnętrzne

W 2020 roku w Agencji zostały przeprowadzone 3 kontrole.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju przeprowadziło kontrolę projektu POWR.03.03.00-00-PN18/19 – Poland my First Choice. Nie sformułowano zaleceń pokontrolnych.

Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w NAWA działania kontrolne będącą częścią kompleksowej kontroli pt.: „Kształcenie cudzoziemców na polskich uczelniach”, przeprowadzonej również w MNiSW i na wybranych uczelniach. W końcowym raporcie stwierdzono, że Agencja „realizowała zadania w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa i na podstawie rzetelnie przeprowadzonej diagnozy potrzeb” i sformułowano następujące wnioski pokontrolne:

- podjęcie, we współpracy z Radą Agencji działań zmierzających do opracowania wieloletniej strategii działań NAWA;
- przeprowadzenie kontroli prawidłowości wydatkowania środków finansowych przekazanych na kształcenie studentów cudzoziemców w siedzibach uczelni, w których studiują cudzoziemcy – stypendyści Agencji.

W odpowiedzi na wnioski pokontrolne Agencja zobowiązała się do przygotowania do końca 2021 roku, wspólnie z Radą NAWA, dokumentu pt. „Kierunkowy plan działań Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej do roku 2027” oraz do stworzenia systemu kontroli beneficjentów NAWA – również do końca 2021 roku.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeprowadziło kontrolę wykorzystania systemów teleinformatycznych do realizacji zadań publicznych. Sprawdzone czy rejestry publiczne spełniają minimalne wymagania w zakresie elektronicznej wymiany informacji (interoperacyjności), są bezpieczne i dostępne dla wszystkich obywateli. Analizie poddano funkcjonujący w Agencji System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI), System NAWA – system do składania i obsługi wniosków oraz realizacji projektów NAWA, System Kwalifikator – system do kwalifikacji dyplomów i stopni naukowych uzyskanych za granicą, oraz stronę internetową NAWA: <https://nawa.gov.pl/>. W wyniku kontroli przedstawiono następujące zalecenia pokontrolne:

1. Uzupełnienie dokumentacji SZBI o szczegółowe regulacje w zakresie:
 - analizy ryzyka utraty integralności, dostępności lub poufności informacji,
 - dokonywania przeglądów dokumentacji SZBI,
 - monitorowania nadanych użytkownikom uprawnień do pracy w systemach teleinformatycznych,
 - przeprowadzania szkoleń z obszaru bezpieczeństwa informacji,
 - zasad współpracy z podmiotami zewnętrznymi w zakresie świadczonych usług serwisu i rozwoju systemów teleinformatycznych,
 - obsługi incydentów bezpieczeństwa informacji,
 - audytu bezpieczeństwa informacji w ramach SZBI,
 - wykonywania i testowania kopii zapasowych,
 - zasad postępowania z logami systemowymi.
2. Opracowywanie, każdorazowo po przeprowadzeniu analizy ryzyka bezpieczeństwa informacji, dokumentu podsumowującego jej wyniki i zawierającego plan postępowania z ryzykiem;
3. Uwzględnianie wyników analizy ryzyka przy podejmowaniu decyzji o doborze zabezpieczeń dostępu do informacji oraz zabezpieczeń techniczno-organizacyjnych systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych;
4. Dokumentowanie wykonywania testów odtworzeniowych z kopii zapasowych;
5. Dokonywanie systematycznych przeglądów logów systemowych oraz dokumentowanie tych czynności;
6. Przechowywanie co najmniej jednej kopii zapasowej danych i logów systemowych w innej lokalizacji niż lokalizacja serwerów i macierzy produkcyjnych, na których te dane są przetwarzane a logi tworzone, zgodnie z rozporządzeniem KRI;
7. Przeprowadzenie audytu bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w Systemie NAWA;
8. Uregulowanie zasad współpracy z OPI-PIB w zakresie utrzymania i rozwoju Systemu NAWA, w tym uszczegółowienie parametrów SLA oraz warunków rozwoju.

W 2020 roku zaktualizowana została Polityka bezpieczeństwa NAWA, w której zawarte zostały zalecenia pokontrolne 1-5. W kolejnym roku przeprowadzone zostanie zamówienie publiczne na przechowywanie kopii zapasowych w innej lokalizacji niż siedziba NAWA (zalecenie 6) oraz kolejne zamówienie publiczne, w celu wyłonienia wykonawcy, który wykona audyt bezpieczeństwa, testy penetracyjne oraz analizę kodu źródłowego pod kątem bezpieczeństwa nie tylko Systemu NAWA, ale także elementów infrastruktury (zalecenie 7). Spełnienie zalecenia 8 jest warunkowane zakończeniem prac nad systemem, który cały czas jest w fazie tworzenia.

4.5. SIEDZIBA AGENCJI

W związku z rozwojem NAWA, w październiku 2020 roku została wynajęta dodatkowa powierzchnia biurowa, dostępna w obecnej siedzibie Agencji. W nowych pomieszczeniach stworzono między innymi salę konferencyjną, umożliwiającą streaming wydarzeń w czasie rzeczywistym oraz profesjonalne przygotowanie materiałów emitowanych w Internecie. Nowa infrastruktura pozwoli na zwiększenie zasięgu oddziaływania promocyjnego Agencji i poprawi jakość przekazu medialnego.

Na dzień 31.12.2020 r. Agencja wynajmowała łącznie 1 898,99 m² powierzchni, z czego powierzchnia biurowa stanowiła 1 792,33 m², a magazynowa 106,66 m². Wynajmowano 5 miejsc parkingowych w parkingu podziemnym pod budynkiem.

4.6. SYSTEMY TELEINFORMATYCZNE

System NAWA - system teleinformatyczny do obsługi programów NAWA

W 2020 roku w systemie NAWA pojawiły się nowe funkcjonalności oraz rozbudowane i poprawione zostały już istniejące. Zmiany i rozbudowa w głównej mierze dotyczyły modułu i funkcjonalności do zarządzania powiadomieniami w systemie, filtrowania po stronie aplikacji Programs i Evaluation, poprawy generowanych plików eksportowych (w tym dodanie możliwości generowania plików w formacie XLS obok CSV), generowania podglądu wniosków w formacie PDF, dodania nowych typów decyzji, oceny merytorycznej i profili ekspertów. Dodane także zostały nowe rodzaje dokumentów i rozbudowano panel „moje zlecenia” w zakresie oceny wniosków przez ekspertów. Oddany został moduł raportowania i wersjonowania dokumentów, wprowadzone zostały nowe ścieżki obsługi dokumentów, nowe statusy dla dokumentów i wniosków. Po stronie aplikacji Programs uległ zmianie sposób wizualizacji i wyświetlania aktualnych naborów na bardziej intuicyjny widok kafelkowy. Opracowane zostały także nowe widoki dla teczki projektu i wniosku (do wdrożenia w 2021 roku). Przeprowadzony został także szereg działań mających na celu poprawę stabilności działania obu aplikacji, w tym naprawa bieżących błędów, optymalizacja baz danych, i zmniejszenie na różnego rodzaju podatności. Prowadzone były prace nad dostosowaniem aplikacji do standardów WCAG 2.1. Łącznie w 2020 OPI-PIB przygotowało ok. 250 formularzy.

W drugiej połowie roku OPI-PIB udostępniło w pełni swoje środowisko JIRA oraz Confluence dla pracowników NAWA, co usprawniło zarządzanie poszczególnymi zgłoszeniami, tym samym komunikacja pomiędzy Agencją a Ośrodkiem w zakresie realizacji wymagań funkcjonalnych i niefunkcjonalnych, odbywa się niemal w 100% poprzez wspomniane powyżej narzędzia.

Działania związane z koordynacją tworzenia ww. systemu po stronie Agencji wspierane były ze środków finansowych projektu realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER), pt. „Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej”, tj. w szczególności: koszty zatrudnienia pracownika odpowiedzialnego za koordynację tworzenia systemu teleinformatycznego do obsługi programów NAWA (cykl życia projektów w ramach programów NAWA).

Enova365 - system do zarządzania Agencją

W 2020 roku kontynuowano utrzymanie i dostosowywanie systemu typu „ERP” – enova365 do potrzeb Agencji. W ramach realizacji tych zadań wykonano:

- 1) aktualizację systemu do najnowszej wersji celem dostosowania do aktualnych przepisów prawa, podniesienie „bibliotek dll” do obowiązującej wersji,
- 2) poprawę funkcjonowania algorytmu „noty zamykającej” w obiegu dokumentów finansowych,
- 3) aktualizację interfejsu Pulpitów pracownika/kierownika do najnowszej wersji,
- 4) edycja oraz dodanie nowych schematów księgowych dla wyciągów bankowych,
- 5) wdrożenie mechanizmu automatycznych mapowań wnioskodawców w Importie z NAWA, w tym instalację na bazie produkcyjnej,
- 6) zmiany w module Import z systemu NAWA polegające na dodaniu odczytu/importu pól dot. zakończenia umowy, modyfikacja formularza „NawaUmowy”,

- 7) modyfikację obiegu dokumentu wychodzącego – skrócenie ilości kroków w obiegu – ułatwienie dla użytkownika końcowego,
- 8) modyfikację „Workflow” polegającą na przekazaniu dokumentu finansowego bez konieczności wstawiania dotacji,
- 9) prace związane z implementacją modułu „Import Kart Poleceń Przelewów”,
- 10) zmiany w dodatku na formularzu „Wniosek Zakupowy” dot. sekcji „Decyzja”: dodanie odczytów procesu, osoby decyzyjnej, historii oraz utworzenie nowego wydruku „Wniosek Zakupowy”,
- 11) zmianę funkcjonalności „Weryfikatora sygnatury obcej dokumentów typu DF”,
- 12) utworzenie „Workera” pozwalającego na wysyłanie powiadomień na adres e-mail – dot. obiegu „Wniosku Zakupowego”,
- 13) wdrożenie i konfigurację modułu „Inwentaryzacja”, konfigurację systemu oraz urządzeń skanujących,
- 14) prace związane z wdrożeniem nowego obiegu dokumentów finansowych zawierającego załączniki w postaci plików pdf, automatyzacja faktur wpływających,
- 15) przeprowadzono szkolenia dot. wdrożenia nowych pracowników Księgowości dot. konfiguracji modułu „FK”, poruszania się po systemie oraz księgi inwentarzowej i dekretacji dokumentów.

Pozostałe systemy informatyczne

Intranet

Na przełomie maja i czerwca 2020 roku uruchomiony i wdrożony został Intranet NAWA, zbudowany w oparciu o platformę firmy Microsoft – Sharepoint. Intranet NAWA zawiera moduły dotyczące aktualności, bazy wiedzy dla pracowników, regulaminy i instrukcje, zarządzenia Dyrektora oraz inne, najważniejsze dokumenty wewnętrzne, w tym kalendarium wydarzeń. Jednocześnie, w związku z wdrożeniem platformy intranetowej, udostępnione zostały dla pracowników usługi OneDrive oraz msTeams, dzięki którym Agencja płynnie mogła przejść w tryb pracy zdalnej, spowodowany pandemią COVID-19.

EZD PUW – elektroniczne zarządzanie dokumentacją

W okresie od września do grudnia 2020 trwały prace mające na celu uruchomienie systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją – EZD PUW. Dostosowane zostały procedury i regulacje wewnętrzne, w tym ustalona Instrukcja Kancelaryjna (wraz z JRWA) z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych, skonfigurowany został dedykowany serwer wirtualny oraz środowisko niezbędne do uruchomienia systemu EZD. Agencja zakupiła dodatkowe macierze dyskowe na potrzeby archiwizacji dokumentacji w formie elektronicznej oraz wyposażyła stanowiska w niezbędną infrastrukturę (skanery, czytniki, drukarki). System EZD w NAWA został uruchomiony 1 stycznia 2021 r.

Tworzenie bazy stypendystów NAWA

W trzecim kwartale 2020 roku opracowano wstępną koncepcję bazy stypendystów, umożliwiającą generowanie syntetycznych raportów, zarówno statystycznych jak i finansowych, dotyczących beneficjentów i programów realizowanych przez Agencję. Baza będzie wsparciem dla procesu obsługi i rozliczania umów ramowych z uczelniami. Określono wymagania funkcjonalne i dokonano analizy baz danych systemu teleinformatycznego NAWA pod kątem określenia wymagań technicznych. Opracowany został raport zawierający podsumowanie analizy i opis koncepcji bazy oraz ustalono harmonogram prac stworzenia pierwszej wersji bazy stypendystów w roku 2021.

5. WYKONANIE PLANU FINANSOWEGO AGENCJI

Projekt planu finansowego Agencji na rok 2020 został zatwierdzony w dniu 21 stycznia 2020 r. na łączną kwotę **165 544 tys. zł**, z czego:

- Wysokość dotacji podmiotowej wyniosła 14 616 tys. zł (dział 730, rozdział 73013, §2570);
- Wysokość dotacji celowej wyniosła 87 857 tys. zł, w tym 79 225 tys. zł - dział 730, rozdział 73013, §2800 oraz 8 632 tys. zł - dział 730, rozdział 73079, §2800;
- Wysokość środków otrzymanych od innych jednostek sektora finansów publicznych (NCBR) wyniosła 62 541 tys. zł;
- Wysokość pozostałych przychodów wyniosła 530 tys. zł.

Właściwy pierwotny plan finansowy Agencji, po przyjęciu ustawy budżetowej, został zatwierdzony 27 maja 2020 r.

W ramach nadzoru minister właściwy ds. szkolnictwa wyższego i nauki zatwierdza roczny plan finansowy i roczne sprawozdanie finansowe Agencji, oraz wyraża zgodę na zmianę rocznego planu finansowego Agencji (art. 28 ust.2 pkt.1 Ustawy o NAWA).

W 2020 r. miały miejsce zmiany planu finansowego Agencji, zatwierdzone odpowiednio:

- 21 października 2020 r.
- 10 grudnia 2020 r.
- 31 grudnia 2020 r.

Przyczyną zmian planu finansowego była konieczność zwiększenia dotacji celowych, w związku z realizacją przez Agencję kolejnych programów służących umiędzynarodowieniu nauki i szkolnictwa wyższego, oraz w związku z otrzymaniem środków na finansowanie projektów pomocy rozwojowej, zleceń Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a także środków Europejskiego Funduszu Społecznego przeznaczonych na realizację projektów PO WER. Zmiany podyktowane były także koniecznością przesunięć środków finansowych pomiędzy poszczególnymi pozycjami planu finansowego w oparciu o bieżące wykonanie, oraz w związku z zawieszeniem realizacji części mobilności w programach finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Liczba zmian planu finansowego wynikała także z konieczności zmian w rozkładzie środków w budżecie zadaniowym, w którym swoje działania NAWA realizowała w ramach 5 działań z zakresu funkcji 10.

Skalę działalności Agencji obrazuje wielkość budżetu, który po zmianach wyniósł **169 518 tys. zł** i został zrealizowany w wysokości **158 583 tys. zł (94%)**.

Wartość rzeczywistych przychodów (dochodów) oraz kosztów (wydatków) NAWA w 2020 r. przedstawia tabela.

Tabela 81. Realizacja rocznego planu finansowego w 2020 r. (w tys. zł)

Część A Plan finansowy w układzie memoriałowym

Lp.	Wyszczególnienie	Projekt planu na 2020 r.	Plan na 2020 r. po zmianach, zatwierdzony 31.12.2020	Wykonanie w 2020 r. ujęcie memoriałowe
I	Stan środków na początek roku		20 947	20 947
II	Przychody ogółem, z tego:	165 544	179 713	135 662
1	Przychody z prowadzonej działalności	0	0	0
2	Dotacje z budżetu państwa	102 473	146 208	106 179
2.1.	dotacja podmiotowa	14 616	14 683	14 655
2.2.	dotacje celowa	87 857	131 525	91 524
3	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	0	0	0
4	Środki z rezerw budżetu państwa	0	0	0
5	Środki od innych jednostek sektora fin. pub.	62 541	32 510	28 489
6	Pozostałe przychody	530	995	994
6.1.	z tytułu uwierzytelniania dokumentów	30	82	69
6.2.	inne przychody			13
6.3.	równowartość odpisów amortyzacyjnych	500	913	912

III	Koszty ogółem, z tego:	165 524	179 683	135 352
1	Koszty funkcjonowania	22 663	20 590	17 832
1.1	Amortyzacja	500	913	912
1.2	Materiały i energia	350	403	261
1.3	Usługi obce	5 278	5 085	3 821
1.4	Wynagrodzenia osobowe i bezosobowe	12 118	10 572	9 828
1.5	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	445	586	488
1.6	Składki na: ubezpieczenie społeczne i FP	1 787	1 905	1 657
1.7	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań*	3	3	0
1.8	Podatki i opłaty	60	60	42
1.9	Pozostałe koszty funkcjonowania	2 122	1 063	823
2	Koszty realizacji zadań ustawowych, w tym:	142 861	159 093	117 520
2.1	środki przekazane innym podmiotom na realizację zadań bieżących	142 861	157 043	115 683
2.2	wynagrodzenia ekspertów	0	1 000	838
2.3	upowszechnianie informacji o polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki	0	1 050	999
IV	Wynik brutto (II-III)	20	30	310
V	Obowiązkowe obciążenie wyniku finansowego	20	30	16
1	Podatek dochodowy od osób prawnych	20	30	16
2	Pozostałe obciążenie wyniku finansowego	0	0	0
VI	Wynik netto (IV-V)	0	0	294
VII	Dotacje z budżetu państwa	102 743	148 570	106 458
1	Dotacje ogółem, z tego:	102 743	148 570	106 458
1.1	podmiotowa	14 616	14 683	14 655
1.2	przedmiotowa	0	0	0
1.3	celowa	87 857	131 525	91 524
1.4	celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – bieżące	0	0	0
1.5	celowa na finansowanie projektów z udziałem środków UE – majątkowe	0	0	0
1.5.1	w tym na współfinansowanie	0	0	0
1.6	na inwestycje i zakupy inwestycyjne	270	2 362	279
VIII	Środki na wydatki majątkowe	270	2 362	279
IX	Środki przyznane innym podmiotom	142 861	157 043	139 797

Część B Plan finansowy w układzie kasowym

Lp.	Wyszczególnienie	Projekt planu na 2020 r	Plan na 2020 r. po zmianach, zatwierdzony 31.12.2020	Wykonanie w 2020 r. ujęcie kasowe
I	Stan środków na początek roku		20 947	20 947
II	Dochody	165 314	164 131	164 102
1	Dotacje z budżetu państwa ogółem	102 743	148 570	148 554
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej	0	0	0
3	Środki od innych jednostek sektora fin. pub.	62 541	15 404	15 393
4	Pozostałe przychody	30	157	155
III	Wydatki	165 314	169 518	158 583
1	Wydatki na funkcjonowanie z tego:	22 183	19 707	16 760
1.2	Materiały i energia	350	407	300
1.3	Usługi obce	5 278	5 081	4 296
1.4	Wynagrodzenia osobowe i bezosobowe	12 118	10 572	9 324
1.5	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	445	586	488
1.6	Składki na: ubezpieczenie społeczne i FP	1 787	1 905	1 565
1.7	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań*	3	3	0

1.8	Podatki i opłaty	80	90	61
1.9	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	2 122	1 063	726
2	Wydatki majątkowe	270	350	279
3	Wydatki na realizację zadań ustawowych, w tym:	142 861	149 461	141 544
3.1	środki przekazane innym podmiotom na realizację zadań bieżących	142 861	147 501	139 797
3.2	wynagrodzenia ekspertów	0	1 000	836
3.3	upowszechnianie informacji o polskim systemie szkolnictwa wyższego i nauki	0	960	911
IV	Kasowo zrealizowane przychody	0	0	0
1	Zaciągnięte kredyty i pożyczki	0	0	0
2	Przychody z prywatyzacji	0	0	0
V	Kasowo zrealizowane rozchody	0	0	0
1	Spłata kredytów i pożyczek	0	0	0
VI	Stan środków pieniężnych na koniec roku	0	15 560	26 466

Zrealizowane **przychody w 2020 r. stanowiły 75%** zaplanowanych przychodów i wyniosły 135 662 tys. zł w 2020 r., z kolei **dochody**, rozumiane jako środki otrzymane na rachunek NAWA **stanowiły 100%** (w wyniku zaokrągleń) wnioskowanych i planowanych środków, i wyniosły 164 102 tys. zł. Różnica wynika z różnego podejścia do rozpoznawania przychodów i dochodów w układzie memoriałowym i kasowym.

Koszty w układzie memoriałowym wyniosły w 2020r. 135 352 tys. zł, co stanowi wykonanie na poziomie **75 % planu po zmianach**. Na łączną kwotę kosztów złożyły się koszty realizacji zadań w wysokości 117 520 tys. zł oraz koszty funkcjonowania w wysokości 17 832 tys. zł. W przedstawionych kosztach za rok 2020 r. ujęto koszty Dodatkowego Wynagrodzenia Roczego.

Wydatki w układzie kasowym wyniosły 158 583 tys. zł, **tj. 94%** planu po zmianach. Na kwotę wydatków złożyły się: wydatki:

- na realizację zadań ustawowych w wysokości 141 544 tys. zł (95% planu po zmianach);
- wydatki na funkcjonowanie – 16 760 tys. zł (85 % planu po zmianach);
- wydatki majątkowe – 279 tys. zł (80 % planu po zmianach);

Środki pozostające na koniec roku 2020 to kwota **26 466 tys. zł**, w tym:

- 2 512 tys. zł zostało zwrócone do Ministerstwa 14 stycznia 2021 roku – jako kwota niewydatkowana w ramach dotacji celowych;
- 102 tys. zł zostało zwrócone do Ministerstwa Zdrowia 14 stycznia 2021;
- 20 tys. zł zwrócone do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego roku tytułem niewykorzystania środków przyznanej dotacji.

Kwota 2 083 tys. zł to kwota niewydatkowanej w 2020 r. dotacji inwestycyjnej. Zgodnie z aneksem nr 3, w odniesieniu do §4 umowy o MNiSW/NAWA/2020/3 z dnia 5 maja 2020 r., oraz zgodnie z dyspozycją art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 16.04.2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, środki niewykorzystane do końca 2020 r., pozostają w dyspozycji Agencji w roku 2021.

Pozostałą kwotę środków będących w dyspozycji NAWA na dzień 31.12.2020 stanowią: środki na realizację projektów PO WER i programu Uniwelis w 2021 roku (21 521 tys. zł.), oraz przychody własne (228 tys. zł.). Kwoty przeznaczone na realizację projektów PO WER zostaną rozpoznane jako przychód w kolejnych latach i będą wykazywane jako koszty bezpośrednie realizacji projektów, oraz koszty pośrednie należne NAWA.

Wydatki były wyższe od poniesionych kosztów, ze względu na wypłatę zaliczek beneficjentom programów NAWA (kasowo), które nie stanowią kosztu w myśl Ustawy o Rachunkowości, aż do momentu ich ostatecznego rozliczenia.

Przychody zamknęły się w 2020 roku kwotą **135 662 tys. zł**, co stanowi wykonanie na poziomie 75% planu w układzie memoriałowym po zmianach. Były to głównie dotacje celowe z budżetu państwa, których łączna wartość wyniosła **91 524 tys. zł**. Różnica między planem a faktycznymi przychodami, wynika z nierozpoznania części przychodów, gdyż projekty, których one dotyczą nie zostały jeszcze w pełni rozliczone. Rozliczenia projektów planowane są w interwale kilku kolejnych lat budżetowych.

Dodatkowo NAWA zrealizowała następujące przychody:

- dotacja podmiotowa – **14 655 tys. zł**;
- środki od innych jednostek sektora finansów publicznych – projekty z udziałem środków europejskich PO WER – **28 489 tys. zł**;
- pozostałe przychody (głównie równowartość odpisów amortyzacyjnych) – **994 tys. zł**.

Tabela 82. Podział dochodów i ich wykonanie według źródeł finansowania w tys. zł.

Lp.	Rodzaj dochodów/ śródków	Źródło środków	Dochody wg. Projektu planu na 2020 rok	Dochody po zmianach z grudnia 2020	Dochody- wykonanie 2020
1.	Dotacja celowa	Budżet państwa (MNiSW) cz. 28	79 225	110 888	110 888
2.	Dotacja podmiotowa		14 616	14 616	14 616
3.	Dotacja inwestycyjna		270	2 362	2 362
4.	Dotacja celowa na projekty pomocy rozwojowej	Budżet państwa – rezerwa celowa pomoc rozwojowa (MSZ_MNiSW) cz.28	8 632	16 376	16 375
5.	Dotacja celowa z Ministerstwa Zdrowia	Budżet państwa (MZ) cz. 46	0	4 261	4 246
6.	Dotacja podmiotowa z MKiDN	Budżet państwa- dotacja podmiotowa	0	67	67
7.	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój	Budżet środków europejskich oraz budżet państwa-NCBiR	62 541	15 404	15 393
8.	Pozostałe dochody	Przychody własne	30	157	155
SUMA			165 314	164 131	164 102

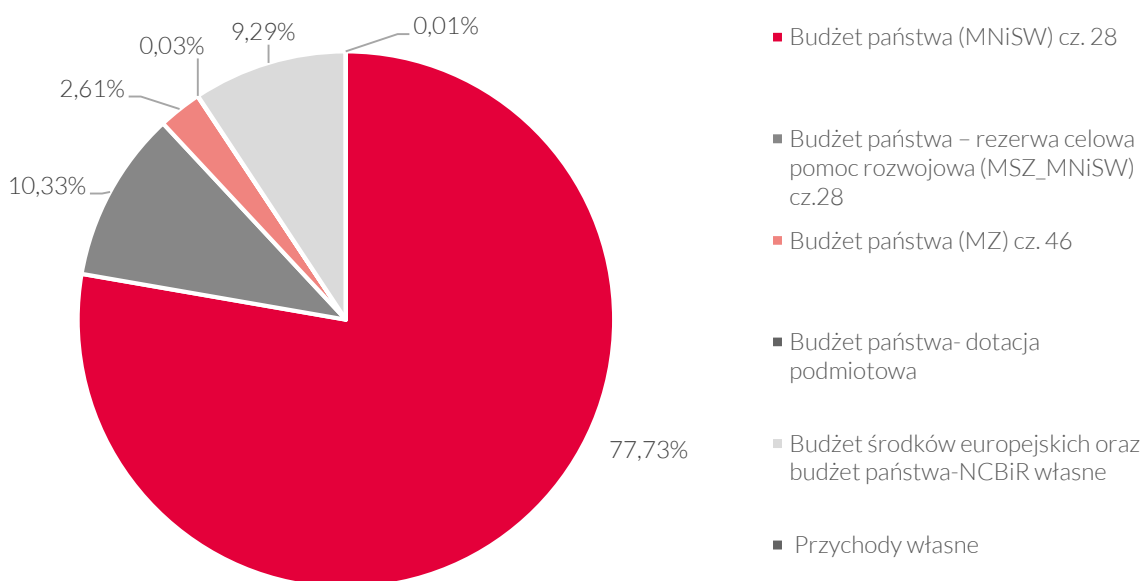
Poniższa tabela obrazuje wydatkowanie środków wg źródeł ich otrzymania.

Tabela 83. Wykorzystanie środków w ramach poszczególnych źródeł finansowania w tys. zł.

Lp.	Rodzaj wydatków/ śródków	Źródło środków	Środki wg. Projektu planu na 2020 rok	Środki po zmianach z grudnia 2020	Środki wykorzystane	Środki wykorzystane w %	Udział środków w całości wykorzystanych śródków w %
1.	Dotacja celowa	Budżet państwa (MNiSW) cz. 28	79 225	110 888	108 376	98	77,73
2.	Dotacja podmiotowa		14 616	14 616	14 616	100	
3.	Dotacja inwestycyjna		270	350	279	80	
4.	Dotacja celowa na projekty pomocy rozwojowej	Budżet państwa – rezerwa celowa pomoc rozwojowa (MSZ_MNiSW) cz.28	8 632	16 376	16 375	100	10,33
5.	Dotacja celowa z Ministerstwa Zdrowia	Budżet państwa (MZ) cz. 46	0	4 261	4 144	97	2,61
6.	Dotacja podmiotowa z MKiDN	Budżet państwa- dotacja podmiotowa	0	67	46	69	0,03
7.	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój i	Budżet środków europejskich oraz budżet państwa- NCBiR własne	62 541	22 878	14 728	64	9,29
8.	Pozostałe dochody	Przychody własne	30	82	19	23	0,01
SUMA			165 314	169 518	158 583	94	100

Środki na realizację zadań i programów pochodziły głównie z części 28 budżetu państwa MNiSW (77,73%). Drugim co do wysokości finansowania źródłem była rezerwa celowa – pomoc rozwojowa (10,33%), co ilustruje poniższy wykres.

Wykres 6. Procentowy udział środków z danego źródła w całości wykorzystanych środków w 2020 r.

5.1. WYDATKI NA BIEŻĄCE FUNKCJONOWANIE AGENCJI

Wydatki na funkcjonowanie Agencji w 2020 r., z uwzględnieniem administracyjnej obsługi części zadań zleconych, wyniosły 16 760 tys. zł, co stanowi 85% środków przeznaczonych na ten cel. Najwięcej środków wykorzystano w ramach dotacji podmiotowej – 14 616 tys. zł. Pozostałe wydatki ponoszone były: ze środków PO WER i przychodów własnych na łączną kwotę 1 777 tys. zł, ze środków dotacji celowej Pomoc Rozwojowa – „Solidarni z Białorusią” – 291 tys. zł., ze środków dotacji celowej MZ – 76 tys. zł.

Tabela 84. Wydatki na funkcjonowanie NAWA w 2020 r. z podziałem na źródła finansowania (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Poniesione wydatki na funkcjonowanie w 2020 r. ujęcie kasowe	Źródło finansowania				
			Środki PO WER	Dotacja podmiotowa	Pomoc rozwojowa	Dotacja celowa MZ	Inne przychody
1	Wydatki na funkcjonowanie z tego:	16 760	1 758	14 616	291	76	19
1.2	Materiały i energia	300	8	292	0	0	0
1.3	Usługi obce	4 296	168	4 128	0	0	0
1.4	Wynagrodzenia, z tego:	9 324	1 175	7 906	175	68	0
1.4.1	Osobowe	8 016	1 108	6 721	146	41	0
1.4.2	Bezosobowe	1 308	67	1 185	29	27	0
1.4.3	Pozostałe	0	0	0	0	0	0
1.5	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	488	157	331	0	0	0
1.6	Składki, z tego na:	1 565	221	1 302	34	8	0
1.6.1	Ubezpieczenie społeczne	1 373	194	1 142	30	7	0
1.6.2	Fundusz Pracy	192	27	160	4	1	0
1.6.3	Fundusz Emerytur Pomost.	0	0	0	0	0	0

1.7	Płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	0	0	0	0	0	0
1.8	Podatki i opłaty	61	0	42	0	0	19
1.9	Pozostałe wydatki na funkcjonowanie	726	29	615	82	0	0

ZATRUDNIENIE, WYNAGRODZENIA, PODNOSZENIE KWALIFIKACJI PRACOWNIKÓW AGENCJI

W ramach wydatków na funkcjonowanie Agencji największą pozycję stanowiły wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, tj. składki na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy, na które NAWA wydatkowała łącznie 10 889 tys. zł. Wynagrodzenia osobowe zrealizowano w kwocie 8 016 tys. zł, tj. 91 % planu, a wynagrodzenia bezosobowe w kwocie 1 308 tys. zł, tj. 73 % planu.

Koszty wynagrodzeń i składek przedstawia poniższa tabela.

Tabela 85. Wydatki na wynagrodzenia i składki w podziale na źródła finansowania w 2020 r. (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Suma poniesionych wydatków	Źródło finansowania			
		Dotacja podmiotowa	Środki PO WER	Dotacja MZ	Pomoc rozwojowa
Wynagrodzenia osobowe	8 016	6 721	1 108	41	146
Wynagrodzenia bezosobowe	1 308	1 185	67	27	29
Składki na ubezpieczenia społeczne	1 373	1 142	194	7	30
Składki na Fundusz Pracy	192	160	27	1	4
SUMA	10 889	9 208	1 396	76	209

W kategorii kosztów wynagrodzeń osobowych (i przychodów zrównanych z nimi) znalazło się też Dodatkowe Wynagrodzenie Roczne za rok 2020, wprowadzone w Agencji, na mocy regulaminu wynagradzania obowiązującego od 1 listopada ubiegłego roku. Poniesiony koszt będzie stanowił wydatek w roku 2021.

W 2020 roku kontynuowano realizację szkoleń podnoszących kompetencje zawodowe pracowników, przeznaczając na ten cel 161 tys. zł. Stworzono 6 tematycznych grup szkoleniowych, tj.: komputerowe, księgowe, z zakresu zamówień publicznych, zarządzania, prawne, IT. Szczegółowe informacje na temat liczby przeszkolonych pracowników NAWA w 2020 r. z uwzględnieniem grup tematycznych oraz dwóch źródeł finansowania, przedstawia tabela 86.

Tabela 86. Szkolenia i podnoszenie kwalifikacji przez pracowników NAWA

Lp.	Grupa szkoleniowa	Źródło finansowania			
		Dotacja podmiotowa 2020		Środki PO WER 2020	
		Liczba przeszkolonych pracowników w kursach indywidualnych	Kwota w tys. zł	Liczba przeszkolonych pracowników w kursach indywidualnych	Kwota w tys. zł
1	Komputerowe	52	22,23	48	10,19
2	Księgowe	2	0,8	2	5,56
3	Prawne	3	0,3	4	0
4	Zarządzanie	29	11,73	26	30,33
5	IT	0	0	4	19,83
6	Zamówienia publiczne	2	1,99	0	0
7	Studia podyplomowe	9	58,5	0	0
	SUMA	97	95,55	84	65,91

W roku 2020 kontynuowano realizację szkoleń językowych, które ze względu na pandemię COVID-19, od marca odbywały się online. Zajęcia z języków obcych realizowane były dla 12 grup szkoleniowych liczących maksymalnie po 6 pracowników oraz 8 osób realizujących kursy indywidualne z następujących języków obcych: angielskiego, rosyjskiego, hiszpańskiego, oraz niemieckiego – na różnych poziomach zaawansowania. Łączny koszt wydatków na podniesienie kompetencji językowych wyniósł niespełna 83 tys. zł.

Kolejną kategorią wydatków administracyjnych są wydatki na usługi obce stanowiące 26% kosztów oraz pozostałe wydatki na funkcjonowanie, do których zaliczane są głównie koszty podróży służbowych, zwroty kosztów podróży, koszty materiałów promocyjnych, koszty organizowanych wydarzeń promujących ofertę NAWA, oraz składki członkowskie. Niski poziom realizacji wydatków (na poziomie 4%) był spowodowany pandemią COVID-19.

Z kwoty 4 296 tys. zł wydatków na usługi obce w 2020 r., ponad 58 % stanowią koszty najmu lokalu biurowego. Pozostałe koszty to głównie wydatki związane bezpośrednio z funkcjonowaniem NAWA tj. usługi wydruku, usługi pocztowe i kurierskie, usługi telekomunikacyjne, usługi doradztwa prawnego, usługi hotelarskie i transportowe, tłumaczenia.

5.2. FINANSOWANIE ZADAŃ INWESTYCYJNYCH NAWA

Wydatki na dotację inwestycyjną w 2020 r. wyniosły 279 tys. zł, co stanowi 80 % pozycji planu po zmianach.

Tabela 87. Wydatki na dotację inwestycyjną w 2020 r.

Lp.	Zadanie inwestycyjne	Kwota wydatkowana (w tys. zł)
1	Zakup komputerów wraz z akcesoriami oraz innego sprzętu komputerowego w celu zapewnienia właściwych narzędzi pracy, związany z uzupełnieniem zasobów oraz wymianą technologiczną	153,4
2	Zakup dodatkowych serwerów wraz z infrastrukturą oraz dodatkowych macierzy dyskowych na potrzeby wdrażanych nowych systemów	79,2
3	Zaprojektowanie i stworzenie bazy do obsługi egzaminów z języka polskiego wraz z modułem do prowadzenia kursów on-line oraz możliwością przeprowadzania certyfikowanych egzaminów języka polskiego jako obcego	0
4	Aranżacja i wyposażenie sali konferencyjnej w profesjonalny sprzęt do nagrań webinarów, szkoleń, seminariów dla wnioskodawców i beneficjentów, a także realizacji wirtualnych targów edukacyjnych promujących polskie szkolnictwo wyższe zagranicą	46,4
RAZEM		279

Zadanie nr 1 zrealizowane zostało w 2020 roku. Dokonano zakupu komputerów wraz z akcesoriami w celu zapewnienia właściwych narzędzi pracy (szczególnie mając na uwadze panującą pandemię COVID-19 i konieczność wykonywania pracy w formie zdalnej przez większą część pracowników). Zmiany w kwocie planowanej i wykonanej nie przekraczają 10% wartości zadań, i wynikają z zakończonych postępowań o udzielenie zamówienia prowadzonych w trybie konkurencyjnym, zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych, dotyczących realizacji i finansowania zadania nr 1. Zgodnie z §8 ust. 5 umowy nr MNiSW/NAWA/2020/3 z 05.05.2020 r., Ministerstwo zostało poinformowane o powyższych przesunięciach pismem z dnia 05.11.2020 r.

W ramach realizacji zadania nr 2 w 2020 roku Agencja zakupiła dodatkowe macierze dyskowe na potrzeby wdrażanych nowych systemów (m.in. system EZD oraz tworzenie bazy stypendystów NAWA). Pozostałe środki zostaną wykorzystane w ramach przetargu na zakup dodatkowych serwerów wraz z niezbędną infrastrukturą w roku 2021.

W zadaniu nr 3 wydatkowanie środków nastąpi w 2021 roku po rozstrzygnięciu procedury przetargowej. W 2020 roku, trwały prace analityczne oraz przygotowawcze mające na celu określenie wymagań funkcjonalnych dla wskazanej w tym zadaniu bazy i systemu.

Na wydatkowaną w zadaniu nr 4 kwotę składają się prace wykończeniowe i aranżacyjne do sali konferencyjnej. Pozostała kwota wydatkowana zostanie w 2021, po rozstrzygnięciu procedury przetargowej na wyposażenie sali, w pozostały, niezbędny sprzęt.

Zgodnie z aneksem nr 3, w odniesieniu do §4 umowy o MNiSW/NAWA/2020/3 z dnia 5 maja 2020 r. oraz w związku z dyspozycją art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 16.04.2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, w dyspozycji Agencji pozostaną środki niewykorzystane w ramach zadań 2-4 wskazanych w powyższej tabeli.

Załącznik 1. Lista ośrodków goszczących – stypendyści programu im. M. Bekkera edycja 2020

Kraj	Ośrodek goszczący
Australia	Commonwealth Scientific and Industrial Research Organisation
	Flinders University
	Queensland University of Technology
	The University of Melbourne
	The University of Queensland
	University of New South Wales
Austria	Gregor Mendel Institute of Molecular Plant Biology Austrian Academy of Sciences
	University of Veterinary Medicine Vienna
	University of Vienna
Belgia	Ghent University
	Université Libre de Bruxelles
	University of Leuven
	Vrije Universiteit Brussel
Czechy	Charles University in Prague
Dania	Southern Denmark University
	Technical University of Denmark
	The Royal Danish Academy of Fine Arts
Finlandia	Abo Akademi University
	Tampere University
Francja	Centre Interdisciplinaire de Nanoscience de Marseille, Aix Marseille University, CNRS UMR 7325 CINA
	Claude Bernard Lyon1 (UCBLyon1) University and CNRS
	École normale supérieure
	France National Research Institute for Agriculture, Food and Environment (INRAE)
	Institut de Physique Nucléaire d'Orsay (IPN)
	Institut Laue-Langevin
	Laboratoire de Biogénèse Membranaire, UMR5200
	Paris-Saclay Institute of Neuroscience
	Université de Strasbourg
Grecja	The International Centre for Advanced Mediterranean Agronomic Studies (CIHEAM)
Hiszpania	CIC nanoGUNE
	Complutense University of Madrid
	Estación Biológica de Doñana CSIC
	ICFO – The Institute of Photonic Sciences
	Universidad CEU San Pablo
	Universidad de Sevilla
	Universidad Zaragoza
Irlandia	Maynooth University
Japonia	Chiba University
	Kyushu University
	Tokyo University of the Arts (TUA) / Tokyo Geijyutsu Daigaku
Kanada	McGill University
	University of Ottawa
	University of Toronto Scarborough
Korea Południowa	Ulsan National Institute of Science and Technology, IBS Center for Multidimensional Carbon Materials
Meksyk	Iberoamerican University (IBERO)

Niderlandy	Erasmus University Rotterdam
	Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute
	The University of Amsterdam / Universiteit van Amsterdam (UvA)
	University of Groningen
	Utrecht University
Niemcy	Center For Free-Electron Laser Science
	Charité – Universitätsmedizin Berlin
	European University Viadrina
	Federal Institute for Materials Research and Testing (BAM) Berlin
	Freie Universität Berlin
	German Centre for Integrative Biodiversity Research (iDiv) Halle-Jena-Leipzig
	Goethe Universität, Frankfurt am Main
	Humboldt University
	Max Planck Institute for Human Development
	RWTH Aachen University
	Technische Universität Dresden
	University of Heidelberg
	University of Münster
	Uniwersytet w Bayreuth
	Uniwersytet w Kolonii
Nowa Zelandia	The New Zealand Institute for Plant and Food Research Limited
Portugalia	The University of Minho (Universidade do Minho)
Singapur	National University of Singapore
Słowenia	Institute Josef Stefan
Stany Zjednoczone	Arizona State University
	Boston University
	Broad Institute of MIT and Harvard
	California Institute of Technology
	Columbia University in the City of New York
	Dartmouth College
	Iowa State University
	Ithaca College
	Massachusetts Institute of Technology
	New York University
	Princeton University
	Scripps Institution of Oceanography
	Scripps Research Institute
	Stanford University
	UC Davis School of Veterinary Medicine
	University of California Santa Barbara
	University of California, Berkeley
	University of Chicago
	University of Colorado Boulder
	Yale University
Szwajcaria	Université de Fribourg
	University of Geneva
	University of Zurich
Szwecja	Luleå University of Technology
	Lund University
Węgry	Research Centre for Natural Sciences

Wielka Brytania	Cardiff University
	Imperial College London
	London School of Hygiene and Tropical Medicine
	Northumbria University
	University of Aberdeen
	University of Bath
	University of Cambridge
	University of Edinburgh
	University of Glasgow
	University of Newcastle
	University of Oxford
	University of Southampton
	University of Stirling
	University of Strathclyde
	University of Warwick
Włochy	European University Institute (Europejski Instytut Uniwersytecki)
	Polytechnic University of Marche
	Sapienza, University of Rome
	Università di Macerata (University of Macerata)
	University of Florence
	University of Padova

Załącznik 2. Lista ośrodków goszczących – stypendyści programu im. W. Iwanowskiej edycja 2019

Kraj ośrodka goszczącego	Ośrodek goszczący
Australia	MONASH University
Austria	Kurt Gödel Research Center for Mathematical Logic Universität Wien
Czechy	ALGATECH – The Centre of Algal Biotechnology of the Institute of Microbiology of the Czech Academy Sciences Charles University, Faculty of Science
Dania	Technical University of Denmark University of Southern Denmark
Finlandia	University of Turku
Francja	Claude Bernard University Lyon 1 European Synchrotron Radiation Facility (ESRF) Mulhouse Materials Science Institute (IS2M)
Hiszpania	University of Granada University of Murcia
Holandia	Delft University of Technology
Irlandia	University College Dublin
Izrael	Tel Aviv University
Japonia	National Institute of Genetic
Kanada	McMaster University University of Alberta
Niemcy	Leibniz Institute of Plant Genetics and Crop Plant Research Leibniz Institute of Polymer Research Dresden Ludwig Maximilian University of Munich RWTH Aachen University University of Erlangen–Nuremberg
Norwegia	Institute for Cancer Research, Oslo University Hospital NORCE Norwegian Research Centre
Portugalia	Universidade NOVA de Lisboa
Serbia	University of Belgrade
Singapur	Nanyang Technological University
Stany Zjednoczone	Black Hole Initiative, Harvard University Carnegie Mellon University Clemson University Colorado School of Mines George Washington University Max Planck Florida Institute for Neuroscience Michigan State University Michigan Technological University National Weather Center New York University School of Medicine Princeton University The City University of New York The Cornell Lab of Ornithology The University of North Carolina at Charlotte University of Arizona University of North Carolina at Charlotte University of Pennsylvania University of Pittsburgh Yale University Yale University
Szwajcaria	Empa Swiss Federal Laboratories for Materials Testing and Research University of Zurich University of Zurich - UZH
Szwecja	Karolinska Institute
Wielka Brytania	University of Glasgow

Włochy	University of Oxford
	University of Sheffield
	University of Stirling
	European Molecular Biology Laboratory (EMBL)
	Gramsci Foundation Onlus
	National Institute of Metrological Research (INRIM)
	National Research Council
	Sapienza University of Rome
	University of Florence
	University of Modena and Reggio Emilia

Załącznik 3. Lista ośrodków goszczących – stypendyści programu im. Ulama edycja 2020

Ośrodek goszczący	Suma
Uniwersytet Warszawski	12
Politechnika Gdańska	4
Politechnika Wrocławska	4
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	4
Uniwersytet Śląski w Katowicach	4
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	3
Uniwersytet Wrocławski	3
Instytut Chemii Fizycznej Polskiej Akademii Nauk	2
Politechnika Lubelska	2
Politechnika Łódzka	2
Politechnika Poznańska	2
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie	2
Uniwersytet Gdański	2
Uniwersytet Łódzki	2
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	2
Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk	1
Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych Polskiej Akademii Nauk	1
Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk	1
Instytut Fizyki Polskiej Akademii Nauk	1
Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych im. Włodzimierza Trzebiatowskiego PAN	1
Instytut Podstawowych Problemów Techniki Polskiej Akademii Nauk	1
Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt Polskiej Akademii Nauk	1
Narodowe Centrum Badań Jądrowych	1
Politechnika Białostocka	1
Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki	1
Politechnika Opolska	1
Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza	1
Politechnika Warszawska	1
Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Nowych Syntezy Chemicznych	1
SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny z siedzibą w Warszawie	1
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	1
Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	1
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	1
Uniwersytet Medyczny w Lublinie	1
Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu	1
Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	1
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu	1
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	1
Uniwersytet Rzeszowski	1

Załącznik 4. Wykaz ośrodków akademickich zatrudniających lektorów NAWA w roku akademickim 2020/2021

Kraj	Uniwersytet
Armenia	Państwowy Uniwersytet Języków i Nauk Społecznych im. W. Briusowa w Erywaniu
Belgia	Uniwersytet w Mons
	Katolicki Uniwersytet Leuven
Bośnia i Hercegowina	Uniwersytet w Sarajewie
Brazylia	Uniwersytet Federalny Stanu Parana w Kurytybie
Bułgaria	Uniwersytet im. Św. Cyryla i Metodego w Tyrnowie Wielkim
	Uniwersytet im. Św. Klimenta Ochrydzkiego w Sofii
Chiny	Pekiński Uniwersytet Studiów Międzynarodowych (BISU)
	Uniwersytet Spraw Międzynarodowych w Kantonie
	Tianjin Foreign Studies University
	Uniwersytet Studiów Międzynarodowych w Xi'an
	Daliański Uniwersytet Języków Obcych
	Północno-Wschodni Uniwersytet w Shenyang
	Pekiński Uniwersytet Języków Obcych (BFSU)
	Uniwersytet Studiów Międzynarodowych w Szanghaju
Chorwacja	Uniwersytet w Zagrzebiu
	Uniwersytet w Rijece
	Uniwersytet w J. J. Strossmayera w Osijeku
Czechy	Uniwersytet Masaryka w Brnie
	Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu
	Uniwersytet Karola w Pradze
Egipt	Uniwersytet Ain Sham w Kairze
Estonia	Uniwersytet w Tartu
Francja	Uniwersytet INALCO w Paryżu
	Uniwersytet Stendhala w Grenoble
	Uniwersytet w Tuluzie II – Jean Jaurès,
	Uniwersytet w Strasburgu
	Uniwersytet Sorbona w Paryżu
	Uniwersytet Clermont-Auvergne w Clermont-Ferrand
	Uniwersytet Jean Moulin Lyon III
Gruzja	Uniwersytet im. Ilji Czawczawadze w Tbilisi
	Kaukaski Uniwersytet Międzynarodowy w Tbilisi
Indie	Uniwersytet Delhijski w Nowym Delhi
	Manipal Academy of Higher Education (MAHE)
Indonezja	Uniwersytet Katolicki Atma Jaya w Dżakarcie
	Uniwersytet Indonezyjski w Dżakarcie
Irlandia	Uniwersytet w Dublinie – Trinity College
Kazachstan	Euroazjatycki Uniwersytet Narodowy im. L. N. Gumilowa w Nur-Sułtanie
	Uniwersytet im. A. E. Bukietova w Karagandzie
Macedonia Północna	Uniwersytet Św. Cyryla i Metodego w Skopje
Maroko	Uniwersytet w Agadirze
	Uniwersytet Mohammeda V w Rabacie
Mołdawia	Uniwersytet im. Alecu Russo w Bielcach
Mołdawia	Wolny Międzynarodowy Mołdawski Uniwersytet w Kiszyniowie
	Mołdawski Uniwersytet Państwowy w Kiszyniowie
Portugalia	Uniwersytet w Lizbonie
Rosja	Państwowy Uniwersytet Techniczny w Nowosybirsku
	Państwowy Uniwersytet w Pietrozawodsku

	Państwowy Uniwersytet Ekonomiczny w Sankt Petersburgu
	Uniwersytet Lingwistyczny w Niżnym Nowogrodzie
	Państwowy Uniwersytet w Irkucku
	Uniwersytet Państwowy im. M. W. Łomonosowa w Moskwie
	Uniwersytet im. I. G. Pietrowskiego w Briańsku
	Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny w Moskwie
	Bałycki Uniwersytet Federalny im. I. Kanta w Kaliningradzie
Rumunia	Uniwersytet Babes-Bolyai w Kluż-Napoka
	Uniwersytet w Bukareszcie
	Uniwersytet Aleksandra Jana Cuzy w Jassach
Serbia	Uniwersytet w Belgradzie
	Uniwersytet w Nowym Sadzie
Słowacja	Uniwersytet im. Macieja Bela w Bańskiej Bystrzycy
	Uniwersytet w Preszowie
	Uniwersytet Komeńskiego w Bratysławie
	Uniwersytet w Lublanie
Turcja	Uniwersytet w Stambule
Ukraina	Narodowy Uniwersytet Techniczny Ukrainy „Politechnika Kijowska im. Igora Sikorskiego”
	Uniwersytet Narodowy im. B. Chmielnickiego w Czerkasach
	Odeski Narodowy Uniwersytet Politechniczny
	Uniwersytet w Kamieńcu Podolskim
	Czarnomorski Uniwersytet Narodowy im. P. Mohyły w Mikołajewie
	Przykarpacki Uniwersytet Narodowy w Iwano-Frankiwsku
	Połtawski Państwowy Uniwersytet Rolniczy w Połtawie
	Uniwersytet Narodowy im. Karazina w Charkowie
Uzbekistan	Uniwersytet Ekonomiczny w Taszkencie
Węgry	Uniwersytet ELTE w Budapeszcie
	Katolicki Uniwersytet im. P. Pazmany w Budapeszcie
Wielka Brytania	Uniwersytet w Glasgow
Wietnam	Uniwersytet w Hanoi

Załącznik 5. Zestawienie beneficjentów programu Promocja języka polskiego wraz z instytucjami partnerskimi

Beneficjent	Instytucje partnerskie
Akademia Ignatianum w Krakowie	Ukraina – Ukraiński Katolicki Uniwersytet
Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk	Niemcy – Institut für Slavistik, Universität Leipzig
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Chiny – Kantoński Uniwersytet Spraw Międzynarodowych; Instytut Polonistyki, Francja – Uniwersytet w Strasburgu; Instytut Sławistyki Ukraina – Państwowy Uniwersytetu Pedagogicznego imienia Pawła Tytyny w Humaniu; Polskie Centrum Kulturalno-Oświatowe;
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Słowacja – Katedra slovanských filológií Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Ukraina – Uniwersytet imienia Alfreda Nobla
Uniwersytet w Białymstoku	Czechy – Ostravska Univerzita, Litwa – Vytautas Magnus University
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie	Chiny – YANSHAN UNIVERSITY;
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	Stany Zjednoczone – Northern Illinois University
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	Brazylia – Regional University of Northwestern Rio Grande do Sul – UNIJUÍ
Uniwersytet Rzeszowski	Ukraina – Narodowy Uniwersytet imienia Iwana Ogijenki w Kamieńcu Podolskim
Uniwersytet Śląski w Katowicach	Korea Południowa – Uniwersytet Studiów Zagranicznych Hankuk (HUFS) Słowacja – Uniwersytet Komeńskiego w Bratysławie
Uniwersytet Śląski w Katowicach	Uzbekistan – Państwowy Uniwersytet Ekonomiczny w Taszkencie
Uniwersytet Śląski w Katowicach	-
Uniwersytet Warszawski	Ukraina – Charkowski Uniwersytet Narodowy im. W. Karazina, Wydział Filologiczny
Uniwersytet Warszawski	Ukraina – Narodowy Uniwersytet Przykarpacki im. Wasyla Stefanyka (Vasyl Stefanyk Precarpatian National University)

Załącznik 6. Lista polskich instytucji realizujących projekty w ramach dwustronnej wymiany naukowców, z podziałem na kraj partnera, dla naborów ogłoszonych i rozstrzygniętych w 2020 r.

Kraj partnera	Podmioty realizujące projekty
CHINY	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie Gdański Uniwersytet Medyczny Instytut Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk Politechnika Lubelska Politechnika Łódzka Politechnika Warszawska Polska Akademia Nauk Zakład Ichtiobiologii i Gospodarki Rybackiej w Gołyszach Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie Uniwersytet Jagielloński w Krakowie Uniwersytet Medyczny w Łodzi Uniwersytet Morski w Gdyni Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu Warszawski Uniwersytet Medyczny
FRANCJA	Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej im. Macieja Nałęcz Polskiej Akademii Nauk Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego Polskiej Akademii Nauk Instytut Chemii Fizycznej Polskiej Akademii Nauk Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej im. Ludwika Hirszfelda Polskiej Akademii Nauk Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych im. Włodzimierza Trzebiatowskiego Polskiej Akademii Nauk Krakowski Instytut Technologiczny – Sieć badawcza Łukasiewicz Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy Politechnika Warszawska Politechnika Wrocławska Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie Uniwersytet Gdański Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Uniwersytet Jagielloński w Krakowie Uniwersytet Rzeszowski Uniwersytet Warszawski Uniwersytet Wrocławski
INDIE	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie Instytut Genetyki Roślin Polskiej Akademii Nauk Instytut Metalurgii i Inżynierii Materiałowej im. Aleksandra Krupkowskiego Instytut Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich Polskiej Akademii Nauk Politechnika Gdańska Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza Politechnika Warszawska Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Mikroelektroniki i Fotoniki Uniwersytet Gdański Uniwersytet Jagielloński w Krakowie Uniwersytet Śląski w Katowicach Uniwersytet Warszawski
NIEMCY	Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica w Krakowie Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej Muzeum i Instytut Zoologii PAN Politechnika Białostocka Politechnika Poznańska Uniwersytet Gdański Uniwersytet Jagielloński Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Załącznik 7. Lista uczelni kształcących stypendystów zadania Solidarni z Białorusią – studenci

Uczelnia	Liczba stypendystów
Uniwersytet Warszawski	51
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	49
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	48
Uniwersytet Łódzki	44
Politechnika Białostocka	41
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie	41
Uniwersytet w Białymstoku	41
Politechnika Warszawska	35
Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie	32
Politechnika Gdańska	32
Politechnika Lubelska	30
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	30
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	18
Uniwersytet Wrocławski	18
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	17
Uniwersytet Śląski w Katowicach	17
Politechnika Poznańska	16
Warszawski Uniwersytet Medyczny	16
Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie	15
Akademia Pomorska w Słupsku	14
Politechnika Wrocławska	14
Uniwersytet Opolski	12
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	11
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	11
Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu	11
Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki	9
Uniwersytet Szczeciński	9
Politechnika Koszalińska	7
Politechnika Śląska	7
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	7
Gdański Uniwersytet Medyczny	6
Politechnika Łódzka	6
Uczelnia Łazarskiego w Warszawie	6
Politechnika Łódzka	5
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach	5
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	5
Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi	4
SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny z siedzibą w Warszawie	4
Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie	4
Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku	3
Akademia Sztuki Wojennej	3
Akademia Wychowania Fizycznego im. Józefa Piłsudskiego w Warszawie Filia w Białej Podlaskiej	3
Collegium Civitas w Warszawie	3
Politechnika Częstochowska	3
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	3
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu	3

Uniwersytet Morski w Gdyni	3
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	3
Uniwersytet Zielonogórski	3
Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku	2
Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach	2
Dolnośląska Szkoła Wyższa z siedzibą we Wrocławiu	2
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie	2
Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie	2
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie	2
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach	2
Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	1
Akademia Ignatianum w Krakowie	1
Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie	1
Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu	1
Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie	1
Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie	1
Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. Jędrzeja Śniadeckiego w Gdańsku	1
Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach	1
Lotnicza Akademia Wojskowa	1
Politechnika Opolska	1
Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza	1
Politechnika Świętokrzyska	1
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	1
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Collegium Medicum	1
Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy	1
Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu	1
Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy	1
Suma	809

Załącznik 8. Lista ośrodków goszczących – stypendyści zadania Solidarni z Białorusią – naukowcy

Ośrodek goszczący	Suma
Politechnika Śląska	3
Uniwersytet w Białymstoku	2
Instytut Sławistyki PAN	2
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach	1
Collegium Civitas	1
Centrum Astronomiczne im. Mikołaja Kopernika PAN	1
Instytut Chemii Fizycznej PAN w Warszawie	1
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie	1
Instytut Filozofii i Socjologii PAN	1
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	1
Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN w Warszawie	1
Uniwersytet Szczeciński	1
Instytut Historii Nauki PAN w Warszawie	1
Akademia Pomorska w Słupsku	1
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	1
Dolnośląska Szkoła Wyższa	1
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	1
Uniwersytet Jagielloński- Collegium Medicum	1
Instytut Sztuki PAN w Warszawie	1
Uniwersytet Łódzki	1
Politechnika Poznańska	1
Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu	1
Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	1
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach	1
Uniwersytet rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie	1
Politechnika Warszawska	1
Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy	1
PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii	1
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	1
Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego	1
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Instytut Nauk o Zwierzętach. Katedra Genetyki i Ochrony Zwierząt.	1
Suma	35

Załącznik 9. Realizacja Planu ewaluacji działań NAWA w 2020 r.

Zgodnie z Planem ewaluacji działań NAWA na 2020 r. przeprowadzono następujące działania badawcze:

- 1) zrealizowano pogłębione badanie ewaluacyjne pt. *Analiza bezpośrednich efektów zagranicznych wyjazdów naukowych zrealizowanych w ramach pierwszej edycji programu im. M. Bekkera*,
- 2) przeprowadzono 8 badań ankietowych wśród beneficjentów i stypendystów kończących udział w następujących programach Agencji:
 - Nowoczesna Promocja Zagraniczna 2018,
 - Programy stypendialne: im. S. Banacha 2018, im. gen. W. Andersa 2018 oraz im. Łukasiewicza 2018,
 - Roczny kurs przygotowawczy do studiów w języku polskim,
 - Programy stypendialne Polskiego Komitetu ds. UNESCO,
 - Polonista 2019,
 - Lektorzy 2019,
 - Letnie kursy języka i kultury polskiej 2020,
 - Solidarni z Białorusią – kursy języka i kultury polskiej,
- 3) zrealizowano badanie ankietowe wśród stypendystów Programu Polskie Powroty (edycja 2018) po pierwszym roku uczestnictwa,
- 4) opracowano ekspertyzę *Metoda oceny wpływu na rozwój nauki i gospodarki programów oraz innych działań realizowanych przez NAWA*.

Ponadto, w roku sprawozdawczym, rozpoczęto lub kontynuowano prowadzenie 12 innych badań ankietowych, w ramach ewaluacji programów NAWA. Wyniki tych ankiet zostaną opracowane w kolejnych latach, po pozyskaniu kwestionariuszy od wszystkich uczestników poszczególnych edycji programów. Zadanie polegające na opracowaniu metodologii ewaluacji Programu Polskie Powroty zdecydowano się przenieść na kolejne lata; badanie to może być najwcześniej zrealizowane po zakończeniu I edycji programu, tj. w 2023 r.; opracowując jego koncepcję warto wziąć pod uwagę wyniki kolejnych ankiet realizowanych wśród stypendystów i ośrodków ich goszczących - po roku uczestnictwa w programie.

Łącznie w 2020 r. przeprowadzono 22 badania ankietowe, w ramach których zebrano 4460 ankiet, w tym: 1505 ankiet od beneficjentów programów NAWA oraz 2955 - od uczestników programów NAWA (w tym: 2521 – od uczestników szkoleń zrealizowanych w programie Welcome to Poland (2018 i 2019) oraz 434 – od uczestników mobilności przeprowadzonych w ramach programu PROM 2019).

Zrealizowane badania ewaluacyjne pokazują, że programy NAWA realizują stawiane przed nimi cele, są postrzegane przez beneficjentów jako użyteczne, a zasady ich realizacji i obsługa są efektywne. Skutecznie wspierana jest międzynarodowa współpraca naukowa oraz proces umiędzynarodowienia polskich uczelni i instytucji naukowych: 96% stypendystów Programu im. Bekkera po zakończeniu pobytów w renomowanych zagranicznych ośrodkach naukowych deklaruje, że z wysokim prawdopodobieństwem będzie kontynuowała współpracę naukową rozpoczętą za granicą; każdy ze stypendystów Programu Polskie Powroty po roku pobytu w Polsce podjął współpracę z naukowcami z zagranicy. W ramach Programu Nowoczesna Promocja Zagraniczna, w 95% projektach wdrożono co najmniej jedną innowacyjną metodę promocji instytucji za granicą; zadeklarowano, że 95% tych działań będzie kontynuowana po zakończeniu udziału w programie.

Poprzez programy stypendialne Agencja skutecznie promowała wśród cudzoziemców: studia w Polsce, polski język i kulturę. Wysoki poziom satysfakcji z pobytu na studiach w Polsce (od 90 do 97 % zadowolonych stypendystów) odnotowano w programach im. gen. Andersa, im. Banacha, Programu Polonista czy programach realizowanych przez PK ds. UNESCO; pewnym wyzwaniem dla polskich uczelni (i NAWA) pozostają relatywnie niższe oceny uczelni i studiów w Polsce, zaobserwowane w programie im. Łukasiewicza, gdzie zadowolonych było: 3/4 (14 z 19) absolwentów programu.

Beneficjenci wysoko oceniają obsługę programów przez Agencję – w większości analizowanych programów odsetki ocen „zdecydowanie pozytywnych” oraz „raczej pozytywnych” wynoszą 90% lub więcej; relatywnie niższy odsetek zadowolonych odnotowano w programie Lektorzy (80%), natomiast szczególnie wysoki – w programie Polonista (100%).

ANALIZA BEZPOŚREDNICH EFEKTÓW ZAGRANICZNYCH WYJAZDÓW NAUKOWYCH ZREALIZOWANYCH W RAMACH PIERWSZEJ EDYCJI PROGRAMU IM. M. BEKKERA

„W ramach niniejszego badania analizie poddana została przede wszystkim pierwsza edycja programu, a w szczególności bezpośrednie rezultaty zagranicznych wyjazdów [deklarowane przez beneficjentów w raportach końcowych oraz zawarte w ankietach ewaluacyjnych], opinie uczestników o programie, czynniki utrudniające realizację projektów oraz zgłaszane przez stypendystów propozycje usprawnień. Ponadto, na podstawie danych o pierwszych 3 rozstrzygniętych edycjach programu (2018–2020), analizowane było zainteresowanie udziałem w programie w przekrojach instytucjonalnych, dziedzinowych i wojewódzkich. Na podstawie wywiadów z przedstawicielami jednostek naukowych, których pracownicy nie byli aktywni w pierwszych 3 naborach programu lub wykazali się bardzo małą aktywnością, zidentyfikowano czynniki ograniczające zainteresowanie udziałem w programie.”¹

Z uwagi na pandemię terminy zakończenia pobytów stypendialnych, zwłaszcza tych najdłuższych, uległy przesunięciu. Z tego względu znacząca część stypendystów na początku pierwotnie planowanego okresu realizacji badania (IV kwartał 2020 r.) wciąż przebywała za granicą. Aby zwiększyć liczbę uczestników badania, a tym samym reprezentatywność jego wyników, termin realizacji badania przesunięto i ostatecznie zostało ono przeprowadzone w I kwartale 2021 r. Finalnie w badaniu uwzględniono 137 (90%) stypendystów I edycji Programu Bekkera, którzy złożyli raporty końcowe oraz ankiety ewaluacyjne. W ramach badania analizie poddano wybrane pola wniosków do programu (z trzech edycji), wybrane pola raportów końcowych (z pierwszej edycji) oraz ankiety ewaluacyjne (z pierwszej edycji). Ponadto przeprowadzono 10 wywiadów pogłębionych z przedstawicielami ośrodków akademickich i naukowych, które nie są (lub są w bardzo małym stopniu) reprezentowane w programie.

Skuteczność programu (stopień osiągnięcia celów, odnotowane efekty pobytów za granicą)

W sformułowanym w 2018 r. celu głównym programu zakładano, że oferowane w ramach programu wyjazdy pozwolą stypendystom na: „pobyt w uznanych ośrodkach naukowych, nawiązanie z nimi długofalowej współpracy oraz na realizację projektów wspólnie z wybitnymi naukowcami z zagranicy.” Badanie potwierdziło, że cele te zostały osiągnięte. Najczęściej wybieranymi krajami docelowymi były: Stany Zjednoczone (39 pobytów), Niemcy (21), Wielka Brytania (17), Włochy (12) oraz Hiszpania (10). Wśród instytucji odwiedzanych przez uczestników programu im. Bekkera znajdują się najbardziej prestiżowe uniwersytety: 15 beneficjentów (10%) odwiedziło 9 placówek z pierwszej dziesiątki rankingu Academic Ranking of World Universities (ARWU). 45% beneficjentów realizowało swój projekt w szkole wyższej z pierwszej setki rankingu ARWU. Ponad 70% stypendystów zadeklarowało, że podczas wyjazdu codziennie lub wielokrotnie współpracowało z „wybitnym naukowcem o międzynarodowym autorytecie”.

Warto też odnotować, że w opinii beneficjentów wsparcie, które uzyskali w ramach programu ma unikatowy charakter: zdecydowana większość stypendystów (71,1%) uważa, że gdyby nie program im. Bekkera, nie byłiby w stanie w tym samym okresie zrealizować zagranicznego wyjazdu naukowego na podobnych warunkach.

„Beneficjenci pierwszej edycji wykazują wiele różnych efektów odbytych wyjazdów zagranicznych. W zasadzie wszyscy deklarują rezultaty w postaci przygotowania publikacji oraz rozwoju kompetencji naukowych. Prawie wszyscy (96%) oceniają, że istnieje duże prawdopodobieństwo kontynuacji współpracy z jednostką goszczącą lub badaczami poznanymi podczas wyjazdu. 72% deklaruje przygotowanie nowych wniosków grantowych, a 64% wskazuje wystąpienia konferencyjne jako efekt realizacji projektu. Zdecydowanie rzadsze są efekty w postaci awansu lub rozwoju kariery naukowej – takie deklaracje dotyczą 7% beneficjentów. Bardzo rzadkim efektem jest przygotowanie wniosków patentowych – pojawiają się u 4% stypendystów.”²

¹ Por. Płoszaj A. *Analiza bezpośrednich efektów zagranicznych wyjazdów naukowych zrealizowanych w ramach pierwszej edycji programu im. M. Bekkera*. Raport z badania na zlecenie NAWA, Warszawa 2021, s. 4;

² Tamże;

Użyteczność programu (przydatność, dopasowanie do potrzeb beneficjentów)

Beneficjenci mają pozytywne, a nawet entuzjastyczne nastawienie do programu. 90,8% z nich oceniło udział w programie jako bardzo przydatny dla ich dalszej kariery naukowej / akademickiej. Pozostałe 9% oceniło go jako „przydatny”. Żadna z osób, które wypełniły ankietę, nie wybrała odpowiedzi „umiarkowanie przydatny”. Na pytanie: „Czy zarekomendował(a)by Pan(i) udział w programie swoim kolegom i koleżankom z uczelni czy instytutu?” 97,7% respondentów odpowiada „zdecydowanie tak”, a 2,2% „tak”. Żaden respondent nie wybrał odpowiedzi neutralnej lub nacechowanej negatywnie.³

Efektywność programu (ocena wsparcia i obsługi ze strony NAWA oraz potrzeba usprawnień).

Wsparcie stypendystów przez pracowników NAWA na etapie realizacji projektów zostało ocenione przez beneficjentów bardzo pozytywnie: 75% respondentów wybrało ocenę „zdecydowanie pozytywnie”, a 17,6% – „raczej pozytywną”. Kolejne 4,2 % stypendystów wsparcie NAWA oceniło neutralnie, a pozostałe 3 osoby – „raczej negatywnie” (jedna z tych osób swoją ocenę uzasadniła opóźnieniem w ogłoszeniu wyników, a dwie pozostałe – niezadowoleniem z rozwiązań regulaminowych programu. „Zakres problemów związanych z realizacją programu wskazywany przez uczestników jest marginalny i nie wpływa na ogólne zadowolenie z udziału. Część uwag krytycznych zgłaszanych przez stypendystów pierwszej edycji wiązała się z pionierskim charakterem tego naboru (np. wątek opóźnienia ogłoszenia wyników).”⁴

Trafność programu (dopasowanie do potrzeb grupy docelowej, popularność programu)

W skali ogólnopolskiej w 3 pierwszych edycjach programu na 100 potencjalnych wnioskodawców (czyli: indywidualni naukowcy oraz nauczyciele akademicki, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora, zatrudnieni w polskich uczelniach lub jednostkach naukowych) przypadają prawie 2 złożone wnioski (1,9). Relatywnie najwięcej wniosków złożyli naukowcy z województw: dolnośląskiego (2,9 wnioski na 100 osób ze stopniem doktora), łódzkiego (2,5) i wielkopolskiego (2,1), natomiast proporcjonalnie najmniej aplikacji pochodzi z województw: świętokrzyskiego (0,8), warmińsko-mazurskiego (0,4) oraz lubuskiego (0,4). Wyraźnie najwięcej wniosków pochodzi od osób reprezentujących nauki przyrodnicze (na każde 100 osób z doktoratem w tej dziedzinie w Polsce przypada 3,6 wniosków złożonych do programu) oraz humanistyczne (2,2) i społeczne (2,1), mniej wniosków odnotowano od naukowców reprezentujących nauki medyczne i o zdrowiu (1,3) oraz rolnicze (1). „Systematycznie rzadziej reprezentowane są uczelnie medyczne oraz artystyczne. W przypadku uczelni medycznych mniejsze zainteresowanie udziałem może wynikać z dużego zaangażowania w dydaktykę oraz pracę kliniczną. W przypadku uczelni artystycznych ograniczeniem jest specyfika działalności w takich placówkach, skupiających się na dydaktyce i pracy twórczej, a w mniejszym stopniu na badaniach naukowych.⁵ Inne powody braku uczestnictwa wymieniane przez przedstawicieli instytucji nieaktywnych lub mało aktywnych w programie to: dostępność innych źródeł finansowania (zwłaszcza tu zwłaszcza program Erasmus), preferowanie krótszych wyjazdów (do 3 m-cy), trudności związane ze zorganizowaniem zastępstwa (w zakresie dydaktyki) na czas nieobecności pracownika naukowego, zbyt małe środki przewidziane na sfinansowanie pobytu członków rodziny, mała wiedza o programie. Ogólnie rzecz biorąc: reprezentację polskich jednostek naukowych w programie można ocenić pozytywnie. W pierwszych 3 edycjach wnioski złożyli przedstawiciele 39% instytucji zatrudniających potencjalnych beneficjentów. Co więcej, jednostki naukowe aktywne w programie zatrudniają 86% potencjalnych stypendystów.”⁶

Rekomendacje eksperta realizującego badanie:

- „program im. M. Bekkera powinien być kontynuowany, zasadniczo w dotychczasowym kształcie,
- konieczna jest ocena efektów programu oparta na danych obiektywnych, w tym z wykorzystaniem metod umożliwiających porównanie grupy eksperymentalnej (beneficjenci) z grupą kontrolną,
- należy przeprowadzić przegląd formularza wniosku oraz formularzy raportów pod względem ewentualnych uproszczeń oraz ogólnej poprawy doświadczenia użytkownika (user experience),

³ Tamże, s. 28;

⁴ Tamże, s. 4;

⁵ Tamże, s. 52;

⁶ Tamże.

- należy przeprowadzić przegląd formularza ankiety wypełnianej przez beneficjentów po zakończeniu stypendium pod względem możliwości rozszerzenia jej o pytania – zwłaszcza zamknięte – dotyczące różnorodnych efektów projektów zidentyfikowanych w niniejszym badaniu,
- należy rozważyć zróżnicowanie stawek stypendium z uwzględnieniem kosztów życia w różnych krajach,
- należy rozważyć modyfikację terminarza płatności w przypadku krótkich projektów – np. wprowadzić tylko 2 płatności (płatność zaliczkowa i bilansująca) dla projektów krótszych niż 5 miesięcy,
- należy przeprowadzić spotkania promocyjne dotyczące programu w instytucjach, które mają zarazem dużo potencjalnych wnioskodawców, ale do tej pory uczestniczyły w programie w małym stopniu,
- należy rozwinąć zakres informacji (doradztwa) dla wnioskodawców i beneficjentów, np. w zakresie możliwych rozwiązań statusu beneficjenta w jednostce macierzystej podczas odbywania stażu zagranicznego, formalności wizowych, ubezpieczeń medycznych czy efektywnych kosztowo płatności zagranicznych.”⁷

BADANIA ANKIETOWE WŚRÓD BENEFICJENTÓW I STYPENDYSTÓW NAWA – NA ZAKOŃCZENIE UDZIAŁU W PROGRAMACH

Ankieta na zakończenie programu Nowoczesna Promocja Zagraniczna 2018

Badanie zrealizowano w okresie lipiec 2019 – sierpień 2020; zgodnie z regulaminem programu beneficjenci wypełniali kwestionariusz po zakończeniu realizacji projektu; w badaniu wzięty udział wszystkie instytucje, które zrealizowały projekty, zebrano 38 ankiet⁸. W opracowaniu wyników uwzględniono także analizę odpowiedzi udzielonych w raporcie końcowym, w polu: „Wartość dodana projektu”.

Skuteczność i użyteczność programu

W momencie uruchomienia programu Nowoczesna Promocja Zagraniczna był jednym z głównych narzędzi wspierania procesu umiędzynarodowienia polskich uczelni i instytucji naukowych wdrażanych przez NAWA. Wśród celów szczegółowych programu wskazano: aktywizację uczelni oraz jednostek naukowych i ich pracowników w kierunku nowoczesnego i skutecznego promowania oferty dydaktycznej i naukowej za granicą oraz stworzenie efektywnych narzędzi do pozyskiwania przez polskie uczelnie i jednostki naukowe zagranicznych kandydatów na studia i pracowników naukowo – dydaktycznych⁹. Opierając się na wynikach ankiety można stwierdzić, że cele Programu zostały zrealizowane¹⁰. Niemal wszyscy beneficjenci (37 na 38) ocenili, że zrealizowane przez nich projekty były „bardzo użyteczne” (tak oceniło 25 podmiotów) lub „użyteczne” (12 projektów) dla procesu umiędzynarodowienia uczelni; tylko jeden uczestnik ocenił realizację projektu jako „umiarkowanie użyteczną”. Program zaktywizował beneficjentów i ich pracowników w kierunku nowoczesnego i skutecznego promowania oferty dydaktycznej i naukowej za granicą: ponad 2/3 uczestników (26) oceniło, że realizacja projektu wzmocniła (17 beneficjentów) lub znacząco wzmocniła (9) kompetencje pracowników w zakresie prowadzenia promocji instytucji za granicą. We wszystkich 38 projektach zrealizowano łącznie 140 działań w zakresie promocji zagranicznej, z czego co najmniej 59 (42%) określono jako metodę nową lub istotnie ulepszoną. Zwraca uwagę fakt, że w celu realizacji projektów uczelnie szczególnie chętnie wybierały metody i techniki z obszarów nowych technologii oraz *digital marketing*. Na dużą użyteczność zastosowanych innowacyjnych metod promocji uczelni wskazuje fakt, że – zgodnie z deklaracjami respondentów – niemal wszystkie nowo zastosowane metody (56 z 59) będą kontynuowane po zakończeniu programu. Najczęściej wskazywane wartości dodane realizacji projektu to: nawiązanie współpracy z zagranicznymi uczelniami i ośrodkami naukowymi (w 10 projektach uzyskano tego rodzaju wartość), zwiększenie rozpoznawalności uczelni za granicą (10), rozwój uczelnianej infrastruktury technologicznej, platform itp. (7), zwiększenie liczby zagranicznych studentów (6), rozwój kompetencji pracowników w zakresie promocji uczelni itp. (5), zwiększenie zasięgu uczelni w mediach społecznościowych (5) opracowanie nowoczesnych

⁷ Tamże, s. 52 i 53;

⁸ Początkowo realizowanych było 39 projektów, jednak jeden z beneficjentów rozwiązał umowę z NAWA;

⁹ Por. Regulamin programu Nowoczesna Promocja Zagraniczna, s. 4, <https://nawa.gov.pl/instytucje/programy-zakonczone/nawoczesna-promocja-zagraniczna/nabor-zakonczony-2018/regulamin>;

¹⁰ Należy przy tym zaznaczyć, że analizowane tu dane nie potwierdzają wprost efektu w postaci stworzenia efektywnych narzędzi rekrutacji pracowników naukowo-dydaktycznych.

materiałów audiowizualnych (5). Z kolei geograficzne kierunki działań promocyjnych można określić raczej jako typowe niż „innowacyjne”; najczęściej wskazywanymi kierunkami były: Ukraina (18 projektów), Białoruś (9), Gruzja (7), Indie (7), Kazachstan (7), Uzbekistan (5), Azerbejdżan (4), Chiny (4).

Efektywność programu

Wsparcie ze strony NAWA udzielane beneficjentom w trakcie realizacji projektów zostało wysoko ocenione: „zdecydowanie pozytywnie” (29 wskazań), „pozytywnie” (7) oraz „ani pozytywnie, ani negatywnie” (2). Kilkunastu beneficjentów zgłosiło propozycje usprawnień, najczęstsze propozycje to: uwzględnienie kosztów wynagrodzenia pracowników koordynujących projekt oraz innych kosztów pośrednich (11 wskazań). poprawienie generatora wniosków na bardziej intuicyjny i „przyjazny” (4), skrócenie czasu od decyzji o przyznaniu finansowania do podpisania umowy (3).

Ankieta na zakończenie stypendium w programach stypendialnych: im. S. Banacha 2018, im. gen. W. Andersa 2018 oraz im. Łukasiewicza 2018

Ankieta przeprowadzono w IV kwartale 2020 r. Jej adresatami byli stypendyści trzech ww. programów studenckich NAWA, którzy rozpoczęli w Polsce studia II stopnia w wyniku naborów przeprowadzonych przez NAWA w 2018 r. oraz zgodnie z umową zakończyli udział w programie NAWA w roku akademickim 2019/2020. Oszacowano, że tego rodzaju stypendystów było ok. 237¹¹. Z tej grupy na ankietę odpowiedziało 179 osób (w tym 72% stypendystów programu dla Polonii, 82% uczestników programu im. Banacha oraz 86% stypendystów (19 z 22 osób) programu im. Łukasiewicza)¹²

Skuteczność i użyteczność programu

W 2018 r. jednym z ważnych celów jakie Agencja stawiała przed programami studenckimi była promocja Polski jako kraju atrakcyjnych możliwości edukacyjnych i naukowych. Można przyjąć, że w tym kontekście ważnymi celami szczegółowymi (umożliwiającymi skuteczną realizację celu głównego) były: ogólne zadowolenie stypendystów z odbytych w Polsce studiów, wysoka ocena ich jakości i przydatności oraz idąca za tym gotowość do polecenia programu stypendialnego swoim znajomym z krajów zamieszkania, ale także terminowe ukończenie studiów.

Spośród wszystkich osób, które zakończyły udział w programie w roku akademickim 2019/2020: 81% złożyło pracę dyplomową (72% - było po obronie, 9% - czekało na obronę), kolejnych 7% ukończyło studia i miało plan złożyć pracę do końca 2020 r., natomiast 8% ukończyło studia, ale nie miało perspektyw na złożenie pracy w 2020 r., a 4% nie ukończyło drugiego roku studiów. Najwyższym odsetkiem złożonych (jak i obronionych) prac dyplomowych (95%; 18 z 19 osób) mogą poszczycić się stypendyści programu im. Łukasiewicza; wśród stypendystów programu im. Banacha takich osób było 75% (30 z 40), natomiast w programie dla Polonii: 81%.

Podobnie, jak w latach ubiegłych wyraźnie wyższe ogólne zadowolenie z odbycia studiów w Polsce odnotowano wśród stypendystów programów im. gen Andersa oraz im. Banacha, niż wśród uczestników programu im. Łukasiewicza. Odsetki osób bardzo zadowolonych i zadowolonych wynosiły w tych trzech programach odpowiednio: 92%, 90% oraz 74%. Stypendyści trzech analizowanych programów podobnie wysoko oceniają nabytą wiedzę (od 95% – 100% pozytywnych ocen), czy nabyte umiejętności wykorzystywania wiedzy do rozwiązywania typowych problemów z danej dziedziny (94% - 100%), jakość prowadzonych zajęć (89% - 96% ocen bardzo dobrych i dobrych), atmosferę panującą na uczelni (84% – 91% ocen dobrych i bardzo dobrych) czy infrastrukturę uczelni (84% – 93% pozytywnych ocen). Natomiast stypendyści programu im. Łukasiewicza wyraźniej niż pozostali oceniali przyjazne nastawienie kadry akademickiej (odsetek ocen dobrych i bardzo dobrych był o ok. 30 punktów

¹¹ Pozostałe 73 osoby, które rozpoczęły stypendia w 2018 r. zakończą udział w programie w roku akademickim 2020/21 (przede wszystkim z uwagi na roczny kurs przygotowawczy, który odbywały w pierwszym roku pobytu w Polsce), albo – w kilkunastu przypadkach - zakończyły udział w programie w 2019 r.;

¹² Wszyscy uczestniczący w ankiecie stypendyści programu im. Łukasiewicza odbywali studia w języku angielskim. Pozostali stypendyści tego programu wyłonieni w naborze w 2018 r. (43 osoby) zgodnie z planem powinny zakończyć swój udział w programie w roku akademickim 2020/21.

procentowych niższy niż w dwóch pozostałych programach) oraz sprawność obsługi administracyjnej na uczelni (ok. 13 pp mniej pozytywnych ocen), a także życie kulturalne i rozrywkowe w mieście zamieszkania (ok. 15 pp mniej pozytywnych ocen). Z drugiej strony nieco wyżej niż uczestnicy innych programów ocenili efekt: „nawiązanie kontaktów, które mogą okazać się przydatne w Pani/Pana dalszej karierze zawodowej” (ok. 20 pp więcej pozytywnych ocen).

Również gotowość polecenia programu innym jest - jak co roku - wyraźnie niższa wśród stypendystów programu im. Łukasiewicza; wskaźnik NPS¹³ wyniósł dla tego programu: 58, natomiast dla pozostałych – po ok. 92.¹⁴ Wskaźnik NPS obliczony dla wszystkich programów łącznie wyniósł: 83. Wyniki badania wskazują, że polskie uczelnie (goszczące stypendystów NAWA) znacznie lepiej radzą sobie z obsługą studentów polskiego pochodzenia lub bliskich nam kulturowo i znających dobrze język polski, niż z osobami przyjeżdżającymi z krajów rozwijających się, z innych kontynentów, podejmujących studia po angielsku. Brak ten wydaje się mieć istotne znaczenie, ponieważ studenci anglojęzyczni kończą studia w Polsce z wyraźnym niedosytem, pomimo tego, że wysoko oceniają poziom studiów i ich przydatność.

Notowanym co roku, swego rodzaju „efektem ubocznym” programów stypendialnych Agencji jest wysoki odsetek stypendystów deklarujących chęć pozostania w Polsce po zakończeniu stypendium. Zdecydowana większość uczestników Programów im. Stefana Banacha oraz im. gen. Władysława Andersa (odpowiednio: 86% i 87%) zamierza po zakończeniu studiów pozostać w Polsce; 78% stypendystów pierwszego z ww. programów oraz 76% drugiego planuje podjąć lub kontynuować pracę w Polsce, a odpowiednio 8% i 11% uczestników tych programów chce kontynuować naukę w Polsce. Również w przypadku programu im. Łukasiewicza niemal połowa stypendystów (9 z 19 osób) planuje pozostać po studiach w Polsce: 7 respondentów zadeklarowało chęć pracy w Polsce, dwoje – dalszą naukę w naszym kraju.

Efektywność programu (ocena NAWA i propozycje zmian w programie)

Zdecydowana większość stypendystów oceniła swoje kontakty z NAWA w trakcie pobytu w Polsce: „zdecydowanie dobrze” lub „raczej dobrze” (89% stypendystów programu im. Łukasiewicza, 90% uczestników programu im. Banacha oraz 82% stypendystów programu dla Polonii). Kilkanaście uwag krytycznych adresowanych do Agencji dotyczyło najczęściej opóźnień w odpowiedziach na zgłaszane pytania czy też niespójności udzielanych odpowiedzi.

Stypendystów, którzy nie zadeklarowali najwyższej gotowości polecenia programu (osoby, które swoją gotowość oceniły od 0 do 8 na jedenastopunktowej skali; łącznie 10% stypendystów), zapytano, o to co powinno się zmienić w programie, aby mogli go polecić z większym przekonaniem. Łącznie 15 osób zgłosiło 23 uwagi, z których nieco ponad połowa odnosiła się do programu, a pozostałe – do studiów i uczelni. Wśród uwag pierwszego rodzaju dominowały postulaty zwiększenia kwoty stypendium (8 osób), pozostałe były zgłaszane przez pojedyncze osoby i dotyczyły m.in. lepszej komunikacji z NAWA, szybszego procesu rekrutacji do programu, wsparcia NAWA w kompletowaniu dokumentów wymaganych przez uczelnię, czy refundacji kosztów podróży do Polski. Uwagi pod adresem uczelni dotyczyły jakości i programu zajęć (zwłaszcza postulat zwiększenia liczby zajęć praktycznych) oraz kontaktów uczelni ze studentami zagranicznymi (bardziej przyjazne nastawienie kadry akademickiej, lepsze przygotowanie pracowników administracji czy więcej informacji dla studentów dostępnych w języku angielskim). Można ocenić, że wspomniany powyżej problem wysokości kwoty stypendium (zgłoszony w komentarzach przez 8 stypendystów) dotyczy znacznie szerszej części zbiorowości stypendystów; uczestnicy programów NAWA są w tej kwestii podzieleni na dwie mniej więcej równe grupy: dla 52% studentów stypendium wystarcza jedynie na pokrycie kosztów mieszkania i jedzenia (49%) lub jest zbyt niskie, aby pokryć nawet tego rodzaju wydatki (3%), natomiast dla pozostałych 48%: - było wystarczające na mieszkanie, jedzenie, ubranie oraz inne podstawowe wydatki (41%) lub - było wystarczające nie tylko na ww. wydatki, ale pozwalało także na aktywności sportowe, kulturalne czy rozrywkę (7%). Stypendyści zostali poproszeni o zadeklarowanie pożądanej kwoty stypendium;

¹³ Net Promoter Score, tj. nadwyżka odsetka osób o bardzo wysokiej gotowości polecenia programu – ocena 10 i 9 na jedenastopunktowej skali – nad odsetkiem osób deklarujących brak gotowości lub niską gotowość polecenia programu – ocena z przedziału: 0-6);

¹⁴ Należy wziąć pod uwagę, że przy małych liczebnościach respondentów (taka sytuacja występuje w przypadku analizowanej tu grupy stypendystów programu im. Łukasiewicza), nawet jedna krytycznie nastawiona osoba silnie oddziałuje na wartość wskaźnika.

średnia kwota wskazana przez studentów to: 2000 zł, czyli wielkość o 1/3 wyższa, niż faktycznie wypłacane stypendium (1500 zł). W kwestii opinii na temat stypendium nie zaobserwowano istotnych różnic pomiędzy uczestnikami trzech programów.

Ankieta po kursie przygotowawczym w programach stypendialnych: im. S. Banacha 2019, im. gen. W. Andersa 2019 oraz im. Łukasiewicza 2019

Ankieta była adresowana do stypendystów, którzy wzięli udział w naborach do ww. programów NAWA w 2019 r. i w roku akademickim 2019/2020 odbywali kurs przygotowawczy. W ankiecie wzięły udział 392 osoby spośród 418 zaproszonych do badania (94%), w tym: 270 uczestników Programu im. gen Andersa, 96 stypendystów Programu im. Łukasiewicza, 20 uczestników Programu im. Banacha oraz 6 osób przygotowujących się do studiów poza ww. programami NAWA, ale obsługiwanych przez Agencję. Studenci pierwszego z ww. programów w zdecydowanej większości (93%) przygotowywali się do studiów I stopnia, wszyscy stypendyści programu im. Łukasiewicza mieli odbywać studia II stopnia, natomiast uczestnicy programu im. Banacha – dzielili się pod tym względem na dwie niemal równe grupy. Uczestnictwo w programie jest też silnie powiązane z krajami pochodzenia stypendystów: w programie dla Polonii blisko ¾ studentów to Białorusini, ok. 14% to Ukraińcy, a 11% - Rosjanie i obywatele byłych republik radzieckich. Zbliżony skład miał program im Banacha: Białorusini (65%), Ukraińcy (35%), natomiast zupełnie odmienny – trzeci z programów, gdzie nieco ponad połowę stanowili obywatele krajów afrykańskich, 36% - krajów azjatyckich oraz 13% - krajów Ameryki Południowej i Meksyku. Kurs prowadzony był w 8 różnych przyuczelnianych szkołach języka polskiego.

Skuteczność kursu przygotowawczego

Jak wspomniano w regulaminach rozważanych tu programów NAWA, celem kursów przygotowawczych jest nauka lub pogłębienie znajomości języka polskiego, przybliżenie polskiej kultury oraz wprowadzenie do przedmiotów kierunkowych związanych z tokiem przyszłych studiów.

Kurs ukończyli wszyscy poza 4 osobami (z czego 2 przerwały kurs, aby rozpocząć studia). Jeśli chodzi o poziom znajomości języka polskiego stypendystów po zakończeniu kursu, jak też skuteczność kursu w przygotowaniu do studiów po polsku, to podobnie, jak w latach ubiegłych występuje wyraźna różnica pomiędzy uczestnikami programów im. Andersa i Banacha oraz programu im. Łukasiewicza. Najczęściej wskazywane poziomy znajomości polskiego przez absolwentów kursu, będących stypendystami dwóch pierwszych programów to: B2 (taką deklarację złożyło odpowiednio: 57% i 50% uczestników tych programów) oraz C1 (43% i 45%). Odmienne efekty kursu deklarują stypendyści programu im. Łukasiewicza: 6 na 10 osób (57%) ocenia swoją znajomość polskiego na A2, a pozostali dzielą się po połowie na poziomy A1 (20%) i B1 (20%). Uczestnicy tego programu nie potwierdzają też gotowości do studiowania w języku polskim: 4 na 10 osób udzieliło w tym aspekcie odpowiedzi negatywnej („raczej się nie zgadzam” lub „zdecydowanie się nie zgadzam”), niemal co trzecia osoba nie była pewna swojej gotowości („ani się zgadzam, ani nie zgadzam”), natomiast 28% uczestników zadeklarowało gotowość. W dwóch pozostałych programach gotowość deklarowało 95% - 99% stypendystów.

Kwestia skuteczności kursu w faktycznym przygotowaniu studentów nieznających języka polskiego - w momencie rozpoczęcia pobytu stypendialnego - do studiowania po polsku wydaje się istotnym wyzwaniem dla Agencji i wymaga większej elastyczności w podejściu do kwestii języka studiowania.

Odpowiedzi na pytania o efekty kursu w postaci poszerzenia wiedzy czy poznania specjalistycznego słownictwa z zakresu studiów zależą bardziej od poziomu studiów niż od programu: zdecydowanie częściej tego rodzaju efekty kursu potwierdzają stypendyści przygotowujący się do studiów I stopnia (ok 90%), niż pozostali (64%). Niektórzy przyszli uczestnicy studiów II stopnia zwracali na to wprost uwagę w komentarzach; ich zdaniem wprowadzenie do przedmiotów kierunkowych, a czasem także inne aspekty kursu są bardziej adekwatne dla osób po maturze mających dopiero rozpocząć studia.

Z kolei z opinią, że kurs umożliwił poznanie kultury polskiej zgodziła się zdecydowana większość stypendystów (97%) i przynależność do programu nie miała w tym wypadku znaczenia. Możliwość uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez poszczególne ośrodki prowadzące kursu była jedną z mocnych stron uczestnictwa w Programie wskazywanych najczęściej przez stypendystów w komentarzach i odpowiedziach na pytanie otwarte.

Użyteczność programu (ocena kursu i warunków pobytu w Polsce)

Ankietowani wysoko oceniają jakość kursu: lektorzy prowadzący zajęcia uzyskali aż 99% ocen pozytywnych, materiały dydaktyczne oceniło pozytywnie 96%. Wysoko oceniono też atmosferę panującą w grupie (95% ocen pozytywnych) oraz stopień dopasowania kursu do potrzeb (90%). Nieco słabiej oceniono dodatkowy aspekt kursu, jakim miało być wsparcie stypendysty w procesie rekrutacji na wybrane przez niego studia – ok ¾ respondentów potwierdziła uzyskanie tego rodzaju wsparcia, a pozostali nie byli zdecydowani (19%) lub ocenili ten aspekt negatywnie.

Inaczej niż miało to miejsce w przypadku absolwentów programów studenckich (por. badanie omówione powyżej), uczestnicy kursu pozytywnie ocenili wysokość stypendium: aż 57% uznała, że otrzymywane co miesiąc pieniądze wystarczały na mieszkanie, jedzenie, ubranie i inne podstawowe wydatki (jak wspomniano, taką opinię miało jedynie 41% absolwentów programów studenckich), a zdaniem kolejnych 20% stypendium pozwalało także pokryć wydatki związane ze sportem, podróżami czy wydarzeniami kulturalnymi (wśród absolwentów taką opinię miało jedynie: 8%). Prostym wyjaśnieniem tej sytuacji może być różnica w kwocie stypendium – podczas kursu przygotowawczego wynosi ono 1700 zł i jest o 200 zł wyższe niż stypendium studenckie.

Zdecydowana większość stypendystów oceniła pozytywnie przyjazne otoczenie i poczucie bezpieczeństwa w mieście studiowania. Najwięcej ocen „bardzo dobrych” (w stosunku do wszystkich osób biorących udział w zajęciach w danym ośrodku) udzielili uczestnicy kursów na Politechnice Wrocławskiej (85%), Uniwersytecie Jagiellońskim (78%) oraz Uniwersytecie Śląskim (71%). Relatywnie mniejszy odsetek ocen „bardzo dobrych” udzielili uczestnicy kursów na Uniwersytecie Łódzkim (52%) oraz w Siedlcach (47%).

Gotowość absolwentów kursu do polecenia kursu przygotowawczego jest zróżnicowana pomiędzy programami – chętniej polecą program stypendysty programu dla Polonii, gdzie wskaźnik wyniósł 74, podczas gdy w programach im. Banacha i im. Łukasiewicza parametr ten miał wartości odpowiednio: 60 i 55. Wskaźnik NPS dla kursów ogółem wyniósł: 69.

Efektywność (ocena obsługi programu przez NAWA, propozycje usprawnień)

Zdecydowana większość stypendystów oceniła pozytywnie kontakty z NAWA zarówno na etapie aplikowania do Programu jak i pobytu w Polsce. Łączny odsetek ocen „zdecydowanie dobrych” i „raczej dobrych” wyniósł 94% w przypadku kontaktów na etapie wnioskowania i 91% w przypadku kontaktów z NAWA w trakcie samego pobytu. Najbardziej zadowoleni z kontaktów z NAWA byli uczestnicy Programu Stypendialnego im. Ignacego Łukasiewicza (odsetek ocen „zdecydowanie dobrych” 74% dotyczących kontaktów na etapie wnioskowania oraz 72% dotyczących kontaktów w trakcie samego pobytu).

Blisko 15% stypendystów zgłosiło rozmaite propozycje dotyczące usprawnienia relacji z NAWA i/lub samego programu stypendialnego. Część respondentów zgłosiła m.in. konieczność szybszego odpowiadania na zgłaszane zapytania ze strony NAWA (14 komentarzy) oraz większego wsparcia w trakcie ubiegania się o przyjęcia na studia na konkretną uczelnię (12), zwiększenia kwoty stypendium lub – inaczej mówiąc - nieobniżania kwoty stypendium po zakończeniu kursu przygotowawczego, w okresie rozpoczęcia studiów (11).

Zaobserwowana różnica opinii na temat adekwatności kwoty stypendium pomiędzy uczestnikami kursu, a uczestnikami studiów, powinna skłaniać do ponownej analizy „za” i „przeciw” przyjętego rozwiązania, polegającego na oferowaniu stypendystom wyższej kwoty stypendium podczas kursu, niż w trakcie studiów. Argument przemawiający na rzecz tej zasady, tj. brak ulgi studenckiej w trakcie kursu, należy zestawić z jej potencjalnymi wadami: niespójnym efektem wizerunkowym programu (kwota stypendium przyznana uczestnikowi programu w dwuletnim okresie realizacji głównego celu stypendium, tj. odbywania studiów II stopnia, jest wyraźnie niższa (o 12%) od kwoty, która osobie tej przysługuje w roku poprzedzającym studia) oraz negatywnym efektem psychologicznym mogącym się wiązać ze zmniejszeniem stypendium po roku pobytu w Polsce.

Ankieta na zakończenie udziału w programach realizowanych przez Polski komitet ds. UNESCO

Badanie przeprowadzono w okresie grudzień 2019 – lipiec 2020, adresowane było stypendystów trzech programów realizowanych przez Polski komitet ds. UNESCO, tj.: *UNESCO/Poland Co-Sponsored Fellowships Programme in Engineering*, *UNESCO/Poland Co-Sponsored Fellowships Programme in Conservation and*

Archaeology oraz *The Fellowships Programme under the Polish National Commission for UNESCO*. W ankiecie wzięło udział 45 z 58 (78%) zaproszonych osób.

Efekty pobytów

Stypendyści wysoko oceniają swój pobyt w Polsce w ramach programów UNESCO. Niemal wszyscy stypendyści (43 z 45 osób) byli zadowoleni lub bardzo zadowoleni z pobytu w Polsce; jedna osoba miała neutralną ocenę, jedna była niezadowolona. Taki sam rozkład „pozytywnych odpowiedzi” uzyskano w pytaniu o ocenę użyteczności pobytu dla dalszej kariery zawodowej. Relatywnie rzadziej pozytywne oceny użyteczności wyrażali stypendyści programu „inżynierskiego”.

Stypendyści posiadających tytuł licencjata lub magistra (26 osób odbywających staż na poziomie studiów II stopnia, studia doktoranckie lub staż naukowy) w zdecydowanej większości potwierdzili pozytywne efekty odbytych staży: zwiększenie wiedzy w dziedzinie stażu (25 z 26 osób), umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy w procesie badawczym (25), umiejętność pracy w zespole międzynarodowym (23) czy umiejętność zastosowania rozwiązań wykorzystywanych w instytucji goszczącej (organizacja pracy badawczej, zarządzanie procesami; 23).

Osoby z tytułem mgr lub stopniem doktora (28 osób) zapytano o perspektywę na kontynuację współpracy naukowej po zakończeniu stażu; 22 z 28 oceniło współpracę jako bardzo prawdopodobną (wymieniano wspólne publikacje, wnioski o granty, kontynuację i rozpoczęcie nowych projektów badawczych oraz – w jednym przypadku – rozpoczęcie studiów doktorskich).

Użyteczność staży (ocena jakości/warunków odbywania stażu)

Stypendystów posiadających tytuł magistra lub stopień doktora (28 osób) poproszono o ocenę warunków prowadzenia badań podczas pobytu: dostęp do specjalistycznego wyposażenia, laboratorium, wyposażenie miejsca pracy, otwartość na współpracę pracowników naukowych z instytucji goszczącej oraz jakość obsługi administracyjnej. Wszystkie te aspekty oceniano najczęściej bardzo dobrze (18 osób) lub dobrze (4-7 osób). Wszystkie osoby, które zadeklarowały chęć podjęcia w przyszłości studiów doktorskich (7 stypendystów) chciałyby zrealizować je w Polsce. Również grupa stypendystów z tytułem licencjata, odbywających staż na poziomie studiów II stopnia (10 osób) oceniła pozytywnie warunki studiowania zaoferowane przez uczelnie. Szczególnie korzystnie wyróżniającym się aspektem (wyłącznie pozytywne oceny) jest przyjazne nastawienie kadry akademickiej na uczelni oraz infrastruktura uczelni.

Mimo wysokich ocen programu odnotowano relatywnie niską wartość wskaźnika NPS (wyliczanego na podstawie chęci polecenia programu znajomym), tj. 56.¹⁵

Efektywność (ocena kontaktów z PK ds. UNESCO oraz propozycje usprawnień)

Zdecydowana większość stypendystów „bardzo dobrze” (29) lub „raczej dobrze” (12) ocenia jakość kontaktu z Komitetem Polskim ds. UNESCO, wskazując w odpowiedziach otwartych na szczególnie życzliwe oraz szybkie reagowanie jego pracowników na zgłaszane im kwestie.

Wśród uwag zgłoszonych do programu zwracają uwagę przede wszystkim wypowiedzi niemal wszystkich osób odbywających studia doktorskie w ramach Programu PK ds. UNESCO na temat niewystarczającej kwoty stypendium (wynoszącego w tym programie 1600 zł). Stypendyści argumentują, że za taką kwotę jest im trudno się utrzymać podczas kilku lat studiów doktorskich w Polsce. Pojawiały się też uwagi na temat: niedopasowania tematyki projektów badawczych do zainteresowań stypendysty (2), zbyt krótkiego czasu na realizację projektów (2), złych warunków opieki medycznej (2), braku znajomości języka angielskiego, braku wrażliwości na odmienność kulturową stypendystów czy niegrzeczne zachowania personelu akademika (2).

¹⁵ Obok dominującej grupy „Promotorów” (oceny: 9 i 10), liczącej 30 osób, relatywnie dużo było osób „neutralnych” (10 ocen: 7 i 8) oraz „krytycznych” (cztery oceny: „6” oraz jedna ocena „2”). Relatywnie najmniejsze prawdopodobieństwo rekomendacji deklarowali niemal wyłącznie stypendyści UNESCO/Poland Co-Sponsored Fellowships Programme in Engineering.

Informacje o NAWA

Aż 18 z 45 stypendystów zadeklarowało, że nie wiedziało o istnieniu NAWA aż do momentu wypełniania ankiety ewaluacyjnej. Pozostałe osoby – po połowie: dowiedziały się o Agencji jeszcze przed przyjazdem do Polski lub w trakcie pobytu. Z kolei głównym źródłem wiedzy o NAWA dla osób, które dowiedziały się o jej istnieniu w trakcie pobytu na stypendium (13 osób) była uczelnia (8 wskazań), a dopiero w drugiej kolejności był nim PK ds. UNESCO (3). Osoby ze stopniem doktora oraz doktorantów zapytano o znajomość Programu im. Ulama, twierdząco odpowiedziały 3 z 18 osób.

Ankieta na zakończenie programu POLONISTA 2019

Badanie objęło stypendystów Programu Polonista odbywających jedno- lub dwusemestralne pobyty na studiach w Polsce w roku akademickim 2019/2020, ankiety przeprowadzono w I połowie 2020 r. Uzyskano odpowiedzi od 37 z 44 (84%) stypendystów, do których adresowana była ankieta. Wśród respondentów: 31 osób uczęszczało na studiach I stopnia, pozostałych 6 – na studiach II stopnia; 18 osób studiowało pełne dwa semestry, 17 – w semestrze zimowym, a 2 – w semestrze letnim. Uczestnicy badania w zdecydowanej większości pochodzili z Ukrainy (18 osób) i Chin (16); trzy pozostałe osoby przyjechały z Włoch, Bułgarii i Rosji. W analizie wyników obok ankiety uwzględniono także wybrane pola raportu końcowego, który wypełnili wszyscy stypendyści (44 osoby).

Skuteczność

Kluczowym celem programów języka polskiego prowadzonych przez NAWA jest promocja języka polskiego i kultury polskiej. powiększanie międzynarodowej społeczności osób znających język i kulturę polską. Szczegółowym celem Programu Polonista było udzielenie wsparcia cudzoziemcom, realizującym za granicą studia i programy polskie, poprzez umożliwienie im jedno- lub dwusemestralnego pobytu na polskiej uczelni. Dla Agencji ważne jest, aby absolwenci tego programów mieli chęć podtrzymać lub pogłębić więź z Polską, a także polecać program i samą Agencję innym osobom w swoim kraju.

Wszyscy respondenci poza jedną osobą (36 z 37 osób, które wypełniły ankietę) orzekli, że pobyt w Polsce spełnił ich oczekiwania: – w przypadku 22 stypendystów odpowiedź brzmiała: „zdecydowanie tak”, dla 14 osób: „raczej tak”. Jedna osoba udzieliła odpowiedzi neutralnej („ani tak, ani nie”). Zdecydowana większość stypendystów (27 na 37) przyznała, że dzięki pobytowi w Polsce – w bardzo wysokim lub wysokim stopniu - lepiej poznali język polski i polską kulturę. W raportach końcowych wszyscy stypendyści (44 osoby) udzielili pozytywnej odpowiedzi na pytanie o potencjalny wpływ odbytych studiów na ich dalszy rozwój akademicki i/lub naukowy czy zawodowy. Zdecydowana większość respondentów zadeklarowała chęć dalszego rozwoju swoich kompetencji w zakresie języka polskiego lub też wykorzystania ich w karierze zawodowej: - 35 z 44 stypendystów zadeklarowała, że udział w programie zachęcił ich do kontynuacji studiów w Polsce; - 25 z 37 (którzy wzięli udział w ankiecie) planuje, że ich przyszła praca będzie miała związek z językiem polskim lub Polską; 17 osób zamierza podjąć pracę w kraju zamieszkania, z wykorzystaniem języka polskiego, a 8 osób chciałoby podjąć pracę w Polsce.

Użyteczność

Wszystkie oceniane aspekty studiowania (jakość prowadzonych zajęć, przyjazne nastawienie kadry, sprawność obsługi administracyjnej na uczelni i przyjazne nastawienie pracowników administracji, infrastruktura uczelni oraz atmosfera na uczelni) zostały ocenione pozytywnie: „bardzo dobrze” (w każdym przypadku była to najczęstsza odpowiedź) lub „dobrze”; pojawiły się tylko dwie oceny neutralne dotyczące obsługi administracyjnej oraz infrastruktury uczelni.

Efektywność

Wyjątkowo wysoko oceniono obsługę programu przez Agencję – na 37 wystawionych ocen 33 były „zdecydowanie pozytywne”, a pozostałe 4 – „raczej pozytywne”. Na pytanie o największą trudność w związku z uczestnictwem w programie stypendyści wskazywali najczęściej następujące problemy: skompletowanie wszystkich dokumentów związanych z wyjazdem (11), czas oczekiwania na wizę, problemy z jej uzyskaniem (8 wskazań; nieco częściej trudność ta była wskazywana przez stypendystów z Ukrainy, niż z Chin), problemy natury administracyjnej i pobytowej w Polsce (6), długi czas oczekiwania na ogłoszenie wyników rekrutacji do Programu (4).

Ankieta na zakończenie lektoratów j. polskiego prowadzonych w roku akademickim 2019/2020 w zagranicznych ośrodkach akademickich w ramach Programu Lektorzy

Badanie zostało zrealizowane w okresie lipiec – październik 2020, jedna ankieta – od lektora pracującego w Brazylii - wpłynęła w styczniu 2021 r. w związku z innym trybem prowadzenia zajęć akademickich w tym kraju. Na ankietę odpowiedzieli wszyscy lektorzy, tj. 81 osób.

Analizowana edycja Programu Lektorzy zwłaszcza w semestrze letnim odbywała się w warunkach pandemii – 78 na 81 osób przez wiele tygodni prowadziło zajęcia w trybie zdalnym; dla 47% okres pracy online trwał między 11 a 15 tygodni, dla 28% – od 16 do 20 tygodni. Lektorzy są podzieleni w zakresie oceny negatywnego wpływu pandemii na efekty kształcenia w ramach lektoratów: 41 osób oceniło, że wpływ ten był umiarkowany lub duży, a druga połowa: – nie potwierdziła negatywnego wpływu (18 osób) lub oceniła, że był on niewielki (22 osoby). Niezależnie od tych wyjątkowych warunków prowadzenia lektoratów w 2020 r. w ankiecie odnotowano, że zdecydowana większość lektorów była zadowolona (90%) z pobytu za granicą w ramach programu, a pozostałe osoby udzieliły odpowiedzi „trudno powiedzieć” (nie było odpowiedzi negatywnych). Najczęściej wymienianymi czynnikami powodującymi satysfakcję były: rozwój osobisty (37 wskazań), dobre relacje ze studentami (27), dobre warunki pracy/wynagrodzenia (16), czy dobre relacje ze współpracownikami (11). Blisko 8 na 10 osób (79%) potwierdza, że wyjazd wzmocnił ich kompetencje zawodowe – dla 25% wzmocnił „bardzo znacząco”, dla 54% – wzmocnił „wyraźnie”. Najczęściej wskazywaną kompetencją nabytą przez respondentów (25 odpowiedzi) była umiejętność nauki/pracy zdalnej i opanowanie narzędzi do tego wykorzystywanych (platformy e-learningowe itp.).

W 2020 r. w porównaniu z wynikami ankiety prowadzonej rok wcześniej odnotowano nieco większą satysfakcję lektorów ze wsparcia otrzymanego od ośrodka akademickiego, w którym prowadzony był lektorat: w ostatnim badaniu wsparcie uczelni jako „w pełni satysfakcjonujące” lub „znaczące” oceniło 78% beneficjentów, podczas, gdy rok wcześniej takich ocen było 70%. Natomiast nieco gorzej oceniono wsparcie uzyskane ze strony polskiej placówki dyplomatycznej: - w minionym roku było ono „w pełni satysfakcjonujące” lub „znaczące” dla 64% lektorów, natomiast we wcześniejszym badaniu odpowiedziało tak 70% respondentów. W minionym roku – zapewne z powodu pandemii - zaobserwowano spadek kontaktów lektorów z polskimi placówkami kulturalnymi; nawiązanie tego rodzaju kontaktu potwierdziła połowa beneficjentów, podczas gdy rok wcześniej było to 65% ankietowanych.

W zdecydowanej większości (8 na 10 osób) respondenci pozytywnie oceniają wsparcie ze strony NAWA. Lektorzy dobrze ocenili komunikację z NAWA i szybkie odpowiedzi na zgłaszane pytania organizacyjne. Niemniej co 10 respondent zwrócił uwagę, że czasami odpowiedzi ze strony NAWA były spóźnione lub nie zawsze precyzyjne. Najczęściej proponowane modyfikacje programu to: - zwiększenia środków przyznawanych lektorom z przeznaczeniem na dodatkowe działania prowadzone przez nich poza lektoratem, na utrzymanie w okresie wakacyjnym, koszty podróży czy ubezpieczenia, - wprowadzenie ułatwień w procesie rekrutacyjnym dla lektorów uczestniczących w Programie Lektorzy, chcących zmienić ośrodek np. poprzez rezygnację z kolejnych rozmów rekrutacyjnych, rezygnację z konieczności przedstawiania co roku zaświadczeń lekarskich), - większe wsparcia lektorów w organizacji spraw pobytowych, administracyjnych itp.

Ankiety na zakończenie Programu Letnie kursy 2020 oraz na zakończenie Programu Zdalne kursy języka i kultury polskiej 2020 w ramach inicjatywy Solidarni z Białorusią

Oba badania ankietowe przeprowadzono bezpośrednio po zakończonych kursach – pierwsze na przełomie września i października 2020 r., drugie – w grudniu 2020 r. Oba kursy miały nieco inny charakter – pierwszy adresowany był do cudzoziemców, którzy nie studiują w Polsce, a także do cudzoziemców-lektorów języka polskiego, natomiast w drugim wzięły udział osoby z Białorusi w zdecydowanej większości studiujące w Polsce. W pierwszym badaniu wzięło udział 300 z 341 tj. 88% wszystkich uczestników Programu Letnie kursy 2020, w tym 20 z 21 lektorów, natomiast w drugim - 228 z 338, tj. 67,5% ogółu uczestników Programu Zdalne kursy języka i kultury polskiej 2020 w ramach inicjatywy Solidarni z Białorusią (dalej: kurs jesienny).

Skuteczność kursów

Kurs letni miał służyć zachęceniu zagranicznych studentów do kontynuowania nauki języka polskiego po powrocie do swoich uczelni lub do rozpoczęcia studiów w Polsce, a lektorom języka polskiego miał umożliwić podniesienie kompetencji dydaktycznych oraz językowych. Oba kursy miały na celu, aby obok podniesienia swoich kompetencji językowych, uczestnicy także poznali lepiej Polskę i jej kulturę.

Uczestnicy obu kursów potwierdzają, że kurs przyczynił się do (w stopniach: najwyższym, wysokim lub dość wysokim) do podniesienia ich znajomości języka polskiego – zadeklarowało tak po 84% studentów obu kursów oraz wszyscy lektorzy. Nieco więcej wskazań na stopnie wysoki i bardzo wysoki miało miejsce w kursie letnim: zadeklarowało tak 47% studentów i 12 z 20 lektorów, podczas, gdy w kursie jesiennym takich wskazań było: 42%. W ankiecie odnotowano także inne pożądane rezultaty kursu, jak przybliżenie kursantom polskiej kultury (73% studentów z kursu letniego, wszyscy lektorzy oraz 77% uczestników kursu jesiennego), historii Polski (odpowiednio: 55%, 11 lektorów, 63%) czy mentalności Polaków (73%, wszyscy lektorzy, 83%). Zdecydowana większość uczestników orzekła, że kursy zachęciły ich do podtrzymania i pogłębienia więzi z Polską, takie deklaracje złożyło 91% studentów z kursu letniego, wszyscy lektorzy oraz 93% studentów uczestniczących w kursie jesiennym. Ponadto zdecydowana większość zagranicznych studentów uczestniczących w kursach zadeklarowała, że chciałaby studiować w Polsce, odpowiedziało tak aż 90% studentów z kursu letniego oraz 92% (46 z 50 osób) studiujących za granicą uczestników kursu jesiennego.

Użyteczność

Oba kursy zostały wysoko ocenione; doceniono zarówno lektorów prowadzących zajęcia: - „byli świetnymi nauczycielami” (65% studentów z kursu letniego, 18 z 20 lektorów, 78% uczestników kursu jesiennego); - „byli bardzo dobrymi nauczycielami” (odpowiednio: 24%, 2 lektorów, 16%), jak i materiały dydaktyczne wykorzystywane podczas kursu: - były „znakomite” lub „bardzo dobre” (odpowiednio: 73%, wszyscy lektorzy, 83%). Wszyscy lektorzy zdecydowanie potwierdzili przydatność kursu w ich dalszych karierach jako lektor języka polskiego. Zdecydowana większość uczestników kursów oceniła, że spełniły one ich oczekiwania; tego rodzaju deklarację złożyło: 88% uczestników kursu letniego, w tym wszyscy lektorzy, oraz 92% uczestników kursu jesiennego. Gotowość polecenia kursu znajomym (mierzona wskaźnikiem NPS) była nieco wyższa dla kursu letniego: dla poszczególnych analizowanych tu grup wyniosła: 71 dla studentów z kursu letniego, 95 dla lektorów, oraz 64 dla uczestników kursu jesiennego.

Efektywność

Zdecydowana większość uczestników kursów (w obu przypadkach: 94%) oceniła pozytywnie organizację programów przez NAWA. Nie zgłoszono znaczących problemów, ani istotnych propozycji usprawnień – zarówno jeśli chodzi o wsparcie techniczne realizowane przez ośrodki prowadzące kursy, jak i – obsługę programów przez NAWA.

BADANIE ANKIETOWE WŚRÓD STYPENDYSTÓW PROGRAMU POLSKIE POWROTY (EDYCJA 2018) PO PIERWSZYM ROKU UCZESTNICTWA

Ankiętę przeprowadzono wśród wszystkich naukowców uczestniczących w I edycji programu Polskie Powroty (do której nabór przeprowadzono w 2018 r.). Ankiętę zrealizowano w dwóch turach. Pierwsza grupa respondentów (16 osób) wzięła udział w badaniu w okresie: lipiec – wrzesień 2020 r.; były to osoby, które pierwszy raport częściowy w ramach programu składały w I kwartale 2020 r. Druga grupa (5 osób) – naukowcy, którzy pierwszy raport częściowy złożyli w I kwartale 2021 r. – uczestniczyła w badaniu na przełomie stycznia i lutego 2021 r.

Źródła informacji o programie oraz motywacje uczestników

Najczęstszymi źródłami informacji o programie są: instytucja goszcząca (koleżanka lub kolega z tej instytucji – tak zadeklarowało 5 z 21 respondentów, lub inne źródło w instytucji: 4 wskazania) oraz kanały internetowe (niezależne od NAWA – 5 wskazań lub prowadzone przez Agencję – 3 wskazania).

Najczęściej wymieniane motywacje do wzięcia udziału w programie i przyjazdu na kilkuletni pobyt naukowy do Polski to: chęć powrotu do Polski na stałe lub na kilka lat – 20 wskazań, w tym 7 osób wskazało, że to najważniejsza motywacja) oraz atrakcyjne warunki finansowe oferowane w programie (14 wskazań, w tym 4 wskazania, że to najważniejsza ze wszystkich motywacji) i atrakcyjne konkursy grantowe dostępne w Polsce (odpowiednio 10 i 5 wskazań).

Wszyscy respondenci poza jedną osobą mieli kontakt z pracownikami naukowymi instytucji goszczącej przed aplikowaniem do programu. Blisko połowa naukowców (10) zadeklarowała współpracę naukową polegającą na

realizacji wspólnego projektu badawczego oraz przygotowywaniu wspólnego artykułu naukowego. Dla 5 naukowców wcześniejszy kontakt miał raczej formę spotkań, niż współpracy naukowej.

Dotychczasowe efekty pobytów naukowych

Większość respondentów (14) uważa, że realizacja projektu przebiega zgodnie z ich oczekiwaniami; 4 osoby sądzą, że dotychczasowe efekty są poniżej ich oczekiwań.

Wszyscy powracający naukowcy w pierwszym okresie realizacji projektu podjęli współpracę międzynarodową: 9 naukowców zadeklarowało przygotowanie artykułu naukowego, jak i złożenie wniosku o grant badawczy, inni zgłosili pojedyncze efekty tej współpracy: - przygotowanie publikacji (8 osób), - złożenie wniosku o grant (4).

Wśród naukowców najczęstsze jest przekonanie, że pandemia COVID-19 wpłynie negatywnie na efekty naukowe ich pobytu w Polsce – uważa tak 10 osób, podczas gdy przeciwnego zdania jest 8 osób, a 3 respondentów nie było zdecydowanych w tej kwestii.

Użyteczność i efektywność programu

Uczestnicy programu potwierdzają, że realizowane jest ważne założenie programu: „stworzenie powracającym naukowcom warunków do prowadzenia badań i/lub prac rozwojowych na światowym poziomie” – uważa tak 18 z 20 osób realizujących badania oraz 5 z 8 prowadzących prace rozwojowe. Ponad połowa naukowców (11) planuje, aby po zakończeniu programu kontynuować pracę naukową w Polsce. Ośmioro respondentów nie ma jeszcze sprecyzowanych planów w tym zakresie.

W ocenie warunków zapewnionych naukowcom i ich zespołom przez instytucję goszczącą najmniej pozytywnych opinii uzyskały: obsługa administracyjno-finansowa oraz wsparcie administracyjne w ubieganiu się o środki finansowe na realizację badań naukowych bądź prac rozwojowych – odpowiednio 14 i 15 spośród 21 osób oceniło te aspekty pozytywnie.

Najczęściej doświadczane bariery w realizacji projektów to problemy natury administracyjnej (10 na 34 zgłoszonych) oraz dotyczące relacji międzyludzkich (7).

Jedenaścioro naukowców zadeklarowało najwyższą chęć polecenia programu (oceny 9 i 10; w metodologii wskaźnika NPS są to „Promotorzy”), dziewięcioro poleciłoby program z nieco większą wstrzeźliwością (oceny 7 i 8; osoby „neutralne”), natomiast jedna osoba wybrała odpowiedź środkową (5; „krytyk”); wartość wskaźnika NPS wyniosła zatem 48¹⁶.

Propozycje usprawnień dotyczą zapewnieniu powracającemu naukowcowi większej swobody i autonomii w prowadzeniu badań na uczelni i wydatkowaniu środków na ten cel, gwarancji zatrudnienia po zakończeniu projektu, czy też zmian organizacyjnych na polskich uczelniach. W wypowiedziach stypendystów na temat mocnych stron programu dominują: dobre warunki finansowe zagwarantowane naukowcowi oraz zapewnienie środków na stworzenie zespołu badawczego.

EKSPERTYZA: METODA OCENY WPŁYWU NA ROZWÓJ NAUKI I GOSPODARKI PROGRAMÓW ORAZ INNYCH DZIAŁAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ NAWA

Jednym z zadań nałożonych przez Ustawodawcę na Agencję jest prowadzenie oceny wpływu programów i innych działań NAWA na rozwój nauki i gospodarki kraju. W październiku 2020 r. - zgodnie z zakładanym planem - zostały zakończone konsultacje z zewnętrznymi ekspertami oraz Radą NAWA, dotyczące opracowania ww. metody oceny. W ekspertyzie zostały wskazane m.in. minimalne warunki formalno-techniczne niezbędne do przeprowadzenia badania. Jednocześnie eksperci Ośrodka Przetwarzania Informacji – Państwowego Instytutu Badawczego odpowiedzialni za prowadzenie monitoringu Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA), za zgodą Departamentu Rozwoju i Innowacji MNiSW, przeprowadzili pilotaż monitoringu absolwentów będących cudzoziemcami.

¹⁶ Należy wziąć pod uwagę, że przy małych liczebnościach respondentów, nawet jedna krytycznie nastawiona osoba silnie oddziałuje na wartość wskaźnika.

Z przeprowadzonego pilotażu wynika, że nie ma technicznych przeszkód w realizacji potrzebnych dla Agencji analiz w kolejnych edycjach ELA, natomiast są przeszkody prawne. W tym celu w 2020 r. została zgłoszona przez Agencję za pośrednictwem MNiSW propozycja zmian w art. 352 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo i szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2021 r. poz. 478 t.j.), których wprowadzenie umożliwi śledzenie karier zawodowych beneficjentów programów stypendialnych NAWA (zarówno Polaków jak i cudzoziemców), studentów i absolwentów studiów, osób ubiegających się o stopień doktora i osób, które uzyskały ten stopień będących absolwentami polskich uczelni, z wykorzystaniem danych administracyjnych pochodzących z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w tym przede wszystkim:

- ocenę wkładu działań NAWA w rozwój gospodarki kraju;
- porównanie sytuacji ww. grup na rynku pracy w kolejnych latach po uzyskaniu dyplomu;
- prowadzenie porównań ich sytuacji z sytuacją osób posiadających obywatelstwo polskie oraz nie korzystających ze wsparcia stypendialnego NAWA ;
- korektę oferty programowej NAWA;
- wsparcie kampanii promujących polskie instytucje szkolnictwa wyższego i nauki na zagranicznych rynkach edukacyjnych.

Załącznik 10. Wykaz uchwał Rady NAWA w 2020 r.

1. UCHWAŁA NR 1/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 21 stycznia 2020 roku w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej zmian w Planie Działania Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej na rok 2020.
2. UCHWAŁA NR 2/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 21 stycznia 2020 roku w sprawie wydania pozytywnej opinii dla regulaminu Programu im. Profesora Franciszka Walczaka wsparcie mobilności naukowców – specjalistów z obszaru chorób cywilizacyjnych.
3. UCHWAŁA NR 3/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 31 stycznia 2020 roku w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej zmian w Regulaminie Programu im. Napoleona Cybulskiego przyjazdy długookresowe uznanych naukowców z zagranicy.
4. UCHWAŁA NR 4/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 31 stycznia 2020 roku w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej Regulaminu Programu dla studentów polonistyki i studiów polskich oraz naukowców POLONISTA - 2020.
5. UCHWAŁA NR 5/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 28 lutego 2020 roku w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej Regulaminu Programu Stypendialnego im. Mieczysława Bekkera – 2020 – trzecia edycja.
6. UCHWAŁA NR 6/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ w sprawie nagrody dla Dyrektora z dnia 12 marca 2020 roku.
7. UCHWAŁA NR 7/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 27 marca 2020 roku w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej regulaminu Programu Promocja Języka Polskiego.
8. UCHWAŁA NR 8/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 27 marca 2020 roku w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej odwołania edycji Regulaminu Programu Letnie Kursy Języka i Kultury Polskiej 2020.
9. UCHWAŁA NR 9/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 27 marca 2020 w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej wsparcia dla stypendystów NAWA w związku z zagrożeniem epidemicznym na terenie Polski.
10. UCHWAŁA NR 10/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 24 kwietnia 2020 roku w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej przesunięć w budżecie Agencji z uwagi na sytuację epidemiczną na terenie Polski.
11. UCHWAŁA NR 11/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 24 kwietnia 2020 roku w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej propozycji finansowania przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej projektów z certyfikatem Seal of Excellence w ramach Marie Curie Individual Fellowship (European Fellowship).
12. UCHWAŁA NR 12/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 24 kwietnia 2020 roku w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej kierunkowej kooperatywy z Narodowym Centrum Nauki oraz Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, a następnie opracowanie zrzębów katalogu kosztów kwalifikowanych z jednoczesnym uwzględnieniem programów w kontekście cywilizacyjnych problemów – w obecnej sytuacji epidemicznej.
13. UCHWAŁA NR 13/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 24 kwietnia 2020 roku w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej regulaminu Programu Profesura Gościenna NAWA. Edycja I dla dziedzin nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych.
14. UCHWAŁA NR 14/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 24 kwietnia 2020 roku w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej regulaminu Programu STER – Umiejętności międzynarodowe szkół doktorskich.
15. UCHWAŁA NR 15/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 24 kwietnia 2020 w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej zmiany formuły oceny merytorycznej wniosków w studenckich programach stypendialnych w związku z obecną sytuacją epidemiczną na terenie Polski.
16. UCHWAŁA NR 16/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 26 kwietnia 2020 roku w sprawie wydania pozytywnej opinii dotyczącej przyjęcia informacji o zamiarze zwrócenia się przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego do Premiera RP z wnioskiem o powołanie nowego dyrektora NAWA oraz umocowania Przewodniczącego Rady NAWA do rozpoczęcia rozmów w sprawie zmiany zapisów w Ustawie o NAWA oraz Statucie NAWA o wzajemnych relacjach między Radą NAWA a Dyrektorem NAWA.

17. UCHWAŁA NR 17/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 15 maja 2020 roku w sprawie zwrócenia się do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie uwzględnienia osiągnięć związanych z uczestnictwem w programach NAWA w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniającym rozporządzenie w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej.
18. UCHWAŁA NR 18/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 15 maja 2020 roku w sprawie zainicjowania procesu konsultacji zmian w ustawie o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz jej Statucie.
19. UCHWAŁA NR 19/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 29 maja 2020 roku w sprawie opinii na temat rocznego sprawozdania z działalności Agencji oraz rocznego sprawozdania finansowego Agencji (za rok 2019).
20. UCHWAŁA NR 20/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 29 maja 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej rozszerzenia składu zespołu oceniającego ds. mobilności.
21. UCHWAŁA NR 21/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 29 maja 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej rozszerzenia składu zespołu oceniającego ds. programu im. Walczaka oraz zmiany składu zespołu oceniającego ds. mobilności przyjazdowej naukowców.
22. UCHWAŁA NR 22/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 26 czerwca 2020 roku w sprawie opinii dotyczącej zmian w Planie Działania Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej na rok 2020.
23. UCHWAŁA NR 23/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 26 czerwca 2020 roku w sprawie opinii dotyczącej założeń w Regulaminie Programu Spinaker – Programy Intensywne.
24. UCHWAŁA NR 24/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 26 czerwca 2020 roku w sprawie opinii dotyczącej regulaminu Programu „Polskie Powroty 2020. Edycja COVID-19”.
25. UCHWAŁA NR 25/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 26 czerwca 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej Regulaminu Programu „Kursy przygotowujące do podjęcia nauki w Polsce”.
26. UCHWAŁA NR 26/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 10 lipca 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej Regulaminu Programu im. Stanisława Ulama – Seal of Excellence Średnio - i długookresowe przyjazdy naukowców.
27. UCHWAŁA NR 27/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 10 lipca 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej projektu Regulaminu Programu „Spinaker”.
28. UCHWAŁA NR 28/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 10 lipca 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej Regulaminu Programu „Welcome to Poland”.
29. UCHWAŁA NR 29/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 6 sierpnia 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej Regulaminu Programu „Granty interwencyjne”. (*tryb obiegowy*)
30. UCHWAŁA NR 30/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 25 sierpnia 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej Regulaminu Wynagradzania Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
31. UCHWAŁA NR 31/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 25 sierpnia 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej Regulaminu Pracy Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej
32. UCHWAŁA NR 32/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 25 sierpnia 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej Regulaminu Programu stypendialnego wymiany osobowej studentów i naukowców w ramach współpracy bilateralnej: wyjazdy.
33. UCHWAŁA NR 33/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 25 sierpnia 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej Regulaminu Programów dla Instytucji Welcome to Poland i SPINAKER.
34. UCHWAŁA NR 34/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 31 sierpnia 2020 roku w sprawie wydania opinii w przedmiocie zmian w Statucie Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (*tryb obiegowy*).
35. UCHWAŁA NR 35/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 20 listopada 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej Regulaminu naboru do programu Lektorzy NAWA 2021/2022

36. UCHWAŁA NR 36/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 20 listopada 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej Regulaminu programu wymiany studentów i naukowców – oferta przyjazdowa na rok akademicki 2021/2022.
37. UCHWAŁA NR 37/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 20 listopada 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej Regulaminu zagranicznych staży doktorskich NAWA – Preludium BIS 1.
38. UCHWAŁA NR 38/2020 RADY NARODOWEJ AGENCJI WYMIANY AKADEMICKIEJ z dnia 27 listopada 2020 roku w sprawie wydania opinii dotyczącej projektu Planu Działania wraz projektem Planu Finansowego Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej na rok 2021.

Załącznik 11. Wykaz zarządzeń Dyrektora NAWA w 2020 r.

1. Zarządzenie nr 1/2020 z dnia 21.01.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie zmiany Zarządzenia nr 7/2017 w sprawie wprowadzenia procedury obiegu umów cywilnoprawnych z osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej i kontroli dokumentów wynikających z ich realizacji.
2. Zarządzenie nr 2/2020 z dnia 21.01.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na usługi drukowania materiałów egzaminacyjnych dla Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
3. Zarządzenie nr 3/2020 z dnia 23.01.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania Zespołu oceniającego ds. mobilności.
4. Zarządzenie nr 4/2020 z dnia 23.01.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania Zespołu oceniającego ds. umiędzynarodowienia.
5. Zarządzenie nr 5/2020 z dnia 31.01.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania Zespołu oceniającego ds. Programu Lektorzy.
6. Zarządzenie nr 6/2020 z dnia 5.02.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na usługi drukowania dla Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
7. Zarządzenie nr 7/2020 z dnia 21.02.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie zmiany Zarządzenia nr 5/2018 w sprawie wprowadzenia Polityki Bezpieczeństwa Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
8. Zarządzenie nr 8/2020 z dnia 26.02.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na usługi drukowania dla Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
9. Zarządzenie nr 9/2020 z dnia 28.02.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie wprowadzenia Regulaminu Systemu Oceny Okresowej Pracowników w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
10. Zarządzenie nr 10/2020 z dnia 12.03.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zapewnienie kompleksowej obsługi spotkań organizowanych przez NAWA.
11. Zarządzenie nr 11/2020 z dnia 12.03.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie wprowadzenia pracy zdalnej w NAWA w celu przeciwdziałania COVID-19.
12. Zarządzenie nr 12/2020 z dnia 13.03.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na zorganizowanie i przeprowadzenie kursów przygotowawczych do studiów w Polsce w roku akademickim 2020/2021.
13. Zarządzenie nr 13/2020 z dnia 16.03.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie zmiany Zarządzenia nr 11/2021 w sprawie wprowadzenia pracy zdalnej w NAWA w celu przeciwdziałania COVID-19.
14. Zarządzenie nr 14/2020 z dnia 19.03.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na świadczenie usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym.
15. Zarządzenie nr 15/2020 z dnia 1.04.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie oraz dostawę artykułów wystawienniczych i informacyjno-promocyjnych.
16. Zarządzenie nr 16/2020 z dnia 3.04.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie przyznania jednorazowej zapomogi w związku z zagrożeniem epidemicznym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
17. Zarządzenie nr 17/2020 z dnia 02.06.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie zmiany zarządzenia nr 31/2018 w sprawie powołania Zespołu oceniającego ds. mobilności naukowców.
18. Zarządzenie nr 18/2020 z dnia 2.06.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę laptopów.

19. Zarządzenie nr 19/2020 z dnia 3.06.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie zmiany zarządzenia nr 26/2019 w sprawie powołania Zespołu oceniającego ds. mobilności przyjazdowej naukowców.
20. Zarządzenie nr 20/2020 z dnia 4.06.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie zmiany zarządzenia nr 30/2019 w sprawie powołania Zespołu oceniającego ds. programu im. Franciszka Walczaka.
21. Zarządzenie nr 21/2020 z dnia 5.06.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania członków komisji egzaminacyjnej dla celów przeprowadzenia rekrutacji cudzoziemców do Programu Stypendialnego im. Stefana Banacha na studia magisterskie w roku akademickim 2020/2021.
22. Zarządzenie nr 22/2020 z dnia 10.06.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na usługi drukowania materiałów egzaminacyjnych dla Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
23. Zarządzenie nr 23/2020 z dnia 22.06.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na świadczenie opieki zdrowotnej dla pracowników Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
24. Zarządzenie nr 24/2020 z dnia 8.07.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania członków komisji egzaminacyjnej dla celów przeprowadzenia rekrutacji cudzoziemców do Programu Stypendialnego Poland My First Choice na studia II stopnia w roku akademickim 2020/2021.
25. Zarządzenie nr 25/2020 z dnia 6.08.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania członków Zespołu oceniającego dla celów przeprowadzenia oceny merytorycznej w ramach Programu Kursy przygotowujące do podjęcia nauki w Polsce w roku akademickim 2020/2021.
26. Zarządzenie nr 26/2020 z dnia 6.08.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania członków komisji egzaminacyjnej dla celów przeprowadzenia rekrutacji cudzoziemców do Programu Stypendialnego Poland My First Choice na studia II stopnia w roku akademickim 2020/2021.
27. Zarządzenie nr 27/2020 z dnia 17.08.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie zmiany zarządzenia nr 25/2020 w sprawie powołania członków Zespołu oceniającego dla celów przeprowadzenia oceny merytorycznej w ramach Programu Kursy przygotowujące do podjęcia nauki w Polsce w roku akademickim 2020/2021.
28. Zarządzenie nr 28/2020 z dnia 25.08.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania członków Zespołu oceniającego ds. programu Profesura Gościnna NAWA, edycja I dla dziedzin nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych.
29. Zarządzenie nr 29/2020 z dnia 7.09.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na organizację kursu języka polskiego w formule online dla studentów z Białorusi w ramach akcji „Solidarni z Białorusią”.
30. Zarządzenie nr 30/2020 z dnia 8.09.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania członków Zespołu oceniającego ds. umiędzynarodowienia szkół doktorskich.
31. Zarządzenie nr 31/2020 z dnia 8.09.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie zmiany zarządzenia nr 6/2019 w sprawie ekspertów zewnętrznych NAWA.
32. Zarządzenie nr 32/2020 z dnia 10.09.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie oraz dostawę artykułów wystawienniczych i informacyjno-promocyjnych.
33. Zarządzenie nr 33/2020 z dnia 10.09.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania Przewodniczącego Zespołu oceniającego ds. Programu Profesura Gościnna NAWA, edycja I dla dziedzin nauk humanistycznych, społecznych i teologicznych.
34. Zarządzenie nr 34/2020 z dnia 16.09.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
35. Zarządzenie nr 35/2020 z dnia 16.09.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie uchylenia zarządzenia nr 31/2019 w sprawie zmiany zarządzenia nr 59/2018 w sprawie określenia podziału zadań pomiędzy Dyrektorem, Zastępcą Dyrektora oraz Głównym księgowym Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.

36. Zarządzenie nr 36/2020 z dnia 17.09.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji do przygotowania i przeprowadzenia aukcji rzeczowych składników majątku ruchomego Narodowej agencji Wymiany Akademickiej.
37. Zarządzenie nr 37/2020 z dnia 23.09.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania członków Zespołu oceniającego ds. Programu Granty Interwencyjne NAWA.
38. Zarządzenie nr 38/2020 z dnia 30.09.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie określenia wysokości stypendiów przyznawanych cudzoziemcom.
39. Zarządzenie nr 39/2020 z dnia 7.10.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji ds. uzgodnienia z podmiotem zatrudniającym wyboru instytucji finansowej zarządzającej środkami Pracowniczych Planów Kapitałowych w imieniu i na rzecz osób zatrudnionych w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
40. Zarządzenie nr 40/2020 z dnia 16.10.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie uchylecia zarządzenia nr 1/2018 w sprawie wprowadzenia regulaminu wynagradzania Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz w sprawie wprowadzenia regulaminu wynagradzania Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
41. Zarządzenie nr 41/2020 z dnia 16.10.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie uchylecia zarządzenia nr 2/2017 w sprawie wprowadzenia regulaminu pracy Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz w sprawie wprowadzenia regulaminu pracy Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
42. Zarządzenie nr 42/2020 z dnia 16.10.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie zmiany zarządzenia nr 31/2018 w sprawie powołania Zespołu oceniającego ds. mobilności naukowców.
43. Zarządzenie nr 43/2020 z dnia 30.10.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie ustalenia instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt i instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
44. Zarządzenie nr 44/2020 z dnia 30.10.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie uchylecia zarządzenia nr 1/2017 w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
45. Zarządzenie nr 45/2020 z dnia 30.10.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie uchylecia zarządzenia nr 59/2018 w sprawie określenia podziału zadań pomiędzy Dyrektorem, Zastępcą Dyrektora oraz Głównym księgowym Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
46. Zarządzenie nr 46/2020 z dnia 30.10.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie wprowadzenia zasad refundacji kosztów zakupu okularów korygujących wzrok pracownikom zatrudnionym na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
47. Zarządzenie nr 47/2020 z dnia 30.10.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie zmiany zarządzenia nr 34/2020 w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
48. Zarządzenie nr 48/2020 z dnia 6.11.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie oraz dostawę artykułów wystawienniczych i informacyjno-promocyjnych.
49. Zarządzenie nr 49/2020 z dnia 17.11.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie zmiany zarządzenia nr 37/2020 w sprawie powołania członków Zespołu oceniającego ds. programu Granty Interwencyjne NAWA.
50. Zarządzenie nr 50/2020 z dnia 30.11.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie ustalenia dnia wolnego od pracy w zamian za święto przypadające w sobotę 26 grudnia 2020 r. – tj. w innym dniu niż niedziela.
51. Zarządzenie nr 51/2020 z dnia 30.11.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania komisji przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę i montaż sprzętu dla studia nagraniowego.
52. Zarządzenie nr 52/2020 z dnia 16.12.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej.
53. Zarządzenie nr 53/2020 z dnia 16.12.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania Komisji Inwentaryzacyjnej.

54. Zarządzenie nr 54/2020 z dnia 16.12.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie powołania zespołów spisowych do przeprowadzenia inwentaryzacji.
55. Zarządzenie nr 55/2020 z dnia 28.12.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie zasad postępowania z dokumentacją i wykonywania czynności kancelaryjnych w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
56. Zarządzenie nr 56/2020 z dnia 28.12.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie uchylecia Zarządzenia nr 11/2018 w sprawie wprowadzenia Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej oraz w sprawie wprowadzenia Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
57. Zarządzenie nr 57/2020 z dnia 30.12.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie zmiany zarządzenia nr 7/2020 w sprawie zmiany zarządzenia nr 5/2018 w sprawie wprowadzenia Polityki Bezpieczeństwa Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
58. Zarządzenie nr 58/2020 z dnia 30.12.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych w Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.
59. Zarządzenie nr 59/2020 z dnia 30.12.2020 Dyrektora Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej w sprawie utworzenia systemu stałego dyżuru Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej.